

Vo. I
No. 6

2nd March 1964
(Monday)
12th Phalgun, 1885 S E

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES.
Oral Answers to Questions	449
Business of the House	477
Calling attention to a matter of urgent public importance	
<i>re</i> The failure of Government to take stern action against the persons responsible for the defective construction of the bamboo gallery (for the recent Soviet Circus) that collapsed and resulted in injuries to nearly 200 persons	478
General Discussion on the Annual Financial Statement (Budget) for the year 1964—65	481-542

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
OFFICIAL REPORT

*Thirty third day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 2nd March, 1964

THE HOUSE MET AT HALF PAST EIGHT OF THE CLOCK.

(Mr Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

WRITING-OFF SHORT TERM LOANS

843—

951 (2841) Q —*Sri G V Pithambara Rao (Laxettipet)* —Will the hon Minister for Revenue be pleased to state

(a) whether there is any proposal before the Government to write off the short term loan issued for the purchase of seeds and fertilizers in 1958 under Kadam Project, Adilabad District,

(b) whether the Government are considering to write off the interest of long term loans which are given for the development of ayacut under Kadam Project and

(c) whether there is any proposal before the Government to rehabilitate Mungal and Bhuttapur villagers and those effected in the Kadam floods ?

The Minister for Revenue (Sri N Ramchandra Reddy) —

(a) Government issued orders already to write off loans granted for the purchase of seeds and fertilizers under Kadam Project upto a maximum of Rs 55 per acre

(b) The answer is in the negative

(c) The answer is in the affirmative

శ్రీ జి వి పీతాంబరరావు —Write off చేస్తున్నామని మినిష్టరుగారు నెలవిచ్చారు ఇవి వసూలుచేస్తున్నట్లు మినిష్టరుగారికి తెలుసునా ?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — వసూలు చేసినట్లు లేదండి హార్ట్ టరమ్ లోన్స్ వరకు, రైటాఫ్ చేయవలసినదని ఉత్తరువులయబడినాయి

శ్రీ జి సి వెంకన్న (ఉరవకొండ) — అధ్యక్షా, జీవనభృతి అప్పులనే వాటిని రైటాఫ్ చేసినట్లు సమాచారాలు తెలుస్తున్నాయి అవి నిజమేనా అని అడుగుతున్నాను

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — అది వేరే ప్రశ్న

శ్రీ ఎమ్ పిచ్చయ్య (పాయకి రావు పేట) — ఈ రైటాఫ్ చేసిన loans మొత్తం ఎంత ఉంటుందండి?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఈ సందర్భంలో రైటాఫ్ చేస్తున్నవి ఎకరానికి 50 రూపాయల మాగ్నిమమ్ వరకు చేయవచ్చునని ఉత్తరువులు ఇవ్వబడినాయి

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ) — మొత్తం రైటాఫ్ చేసినటువంటి మొత్తం ఎంత?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఈ సందర్భంలో అంటారా?

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు — అవునండి

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — Total figure లేదండి ఎకరం ఒకటింటికి 50 రూపాయలు అని maximum ఉన్నది

శ్రీ కె రాజమల్లు — రైటాఫ్ చేయబడినవని చెబుతున్నారు మినిష్టరుగారు ఈ డబ్బు ఒకవేళ collect చేయబడితే మళ్ళీ వాళ్లకు తిరిగి ఇచ్చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నదా, ఆదిలాబాదు, ప్రాదరాబాదు, డిస్ట్రిక్టులో?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — తప్పకుండా, వాళ్లు collect చేసినట్లయితే adjust చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది

శ్రీ జి బాపయ్య — ఇవి write off చేయడానికి కారణాలు ఏమిటండి?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఇవి seeds and fertilisers కొరకు ఇచ్చినారండి అప్పుడు ఇచ్చినప్పుడు ఈ కడమ్ ప్రాజెక్టు అక్కడ బ్రిచ్ అయిన తరువాత ఆ సంవత్సరం వరకు వాటిని తీసివేయవలసినదని ఉత్తరువులు ఇవ్వబడినవి

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి) — ముందు ఏమో ఇచ్చామని కడం ప్రాజెక్టు పనిచేయలేదని మానుకున్నామంటున్నారు అసలు ఇవ్వలేదా? ఫెర్టిలైజర్లు వాటిని కొనుక్కోడానికి డబ్బు ఇవ్వలేదా? లేకపోతే ఇచ్చిన తరువాత ఉపయోగపడలేదని చెప్పేసి గవర్నమెంటు అనుకుందా? గవర్నమెంటు మొత్తం ఎంత నష్టపడ్డదో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఇచ్చిన తరువాతనే రైటాఫ్ ప్రశ్న ఉద్భవిస్తుందండి

INCLUSION OF ENCLAVES IN NARAYANKHED TALUK

844—

* 970 (3581) Q — *Sri Ramachandra Deshpande (Narayankhed)* — Will the hon Minister for Revenue be pleased to state

(a) whether there is any proposal to merge the enclave villages of Nizampet, Areda, Ramreddypet and Brahmapelly of Banswada Taluk of Nizamabad District in Narayankhed taluk of Medak District, and

(b) if so, when?

Sri N Ramachandra Reddy —

(a) The answer is in the affirmative

(b) Government have decided to transfer Nizampet, Ramreddipet and Khanapur villages from Banswada Taluk of Nizamabad District to Narayanakhed Taluk of Medak District

Sri R R Deshpande — Mr Speaker, I would like to say that inspite of the fact that these villages have been transferred to Narayankhed, so far the notification regarding the jurisdiction of the civil and criminal courts has not been issued with the result that cases are pending there and the villages are hanging in the air, the cases cannot be attended to now and even the police administration is not proper and so will the Government take proper steps to see that notification is issued for the criminal and civil side also?

Sri N Ramachandra Reddy — I will take the information and look into it

SINGLE PATTAS FOR GRANT OF TACCAVI LOANS

845—

* 1830 Q — *Sri C D Naidu (Chittoor)* — Will the hon Minister for Revenue be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Revenue Department is insisting to have single pattas for granting of taccavi loans to peasants, and

(b) if so, the reasons therefor?

Sri N Ramachandra Reddy —

(a) and (b) The answer is in the affirmative. Separate pattas are insisted to avoid litigation at the time of recovery of the loan amounts particularly in cases of default

శ్రీ సి డి నాయుడు — అధ్యక్షా, సాధారణంగా రైతు కుటుంబాలలో జాయింటుగానే పట్టా ఉండడం జరుగుతుంది. Divide అయిపోయిన తరువాత కూడ చివరి పేరుచే పట్టా ఉండడంకూడ జరుగుతుంది. అటువంటివారికి చాల ఇబ్బందిగా ఉంటుంది కాబట్టి దీనిని పరిశీలించి పట్టాలు joint family లో ఒకరి పేరుతో ఉంటే కూడా decide అయి ఉంటే, వారికి తక్కువ లోన్స్ ఇచ్చే అవకాశం ఇప్పించడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఆశేనడా ఉన్నదా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఉన్నాయి, Legal complications ఉన్నాయి దానిని అనుసరించి ఆవిధంగా జరగడంలేదు. ఆ పట్టాలు విడగొట్టుకొని వేరేవారు పట్టాలు చేసుకున్నట్లయితే ఈ ఇబ్బంది తొలగిపోతుంది.

శ్రీ జి సి వెంకన్న — అప్లికేషన్స్ పెడితే పట్టాలు ఇస్తామని చెబుతున్నారు కాని అది వాస్తవంలో చాల కష్టమండి కనీసం ఈ రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్లను నెలకు 30 single pattas అయినా ఇచ్చేదానికి విధిగా ఏమైనా ఉత్తర్వులు జారీ చేస్తుందా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఎక్కడెక్కడ జాప్యం జరుగుతున్నదో గా సభ్యులు నెలవిస్తే తప్పకుండా ఆ ఉత్తర్వులు ఇదివరకే ఉన్నాయి, వారిని అనుబంధం పెట్టవలసినదని మరల వ్రాయడం జరుగుతుంది

శ్రీ ఎన్ వేమయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం) — అధ్యక్షా, ఇది చాలదినాలుగా వస్తున్నది Single patta system మొత్తం పెట్టాలని లోగడ కమిటీ ఒక రిపోర్టు ఇచ్చినది అందువల్ల ఇది ఓవరాలోగా ఒక time limit అని పెట్టుకొని ఈ system నంతా single patta system గా చేసినట్లయితే ఈ complications అన్ని పోతాయి కాబట్టి దీనిని ఆక్రమించడానికి ఒక time limit పెట్టి దానిని పరిష్కారం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — అది సాధ్యం కాదని ఇదివరకే మనవి చేసినానండి ఇప్పటికీ అవకాశం వుంది ఎవరెవరైతే అర్జీలు పెట్టుకుంటారో దానిని అనుసరించి sub-divisions చేసి ఆ రాళ్ళు అవి వగైరా చేయడానికి, దానికి తగిన fees అవి తీసుకొని విడగొట్టడానికి అవకాశం వున్నది ఆ విధంగా అర్జీలు పెట్టుకున్నట్లయితే తొందరగా చెయించడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది

శ్రీ పి రాజగోపాల నాయుడు (తవనంపల్లె) — అధ్యక్షా, ఇప్పుడు జాయింట్ పట్టాలున్నాయి వాటిని యికముందు ఎలాఅయితే సర్వేచేసేటప్పుడు రద్దుచేసే రైతులదగ్గర వసూలు చేసినారో ఆ విధముగానే ఈ joint పట్టాలు split up చేసేదానికి, split up చేయించి రైతుల దగ్గరనుంచి ఆ fees వసూలు చేసుకొనేదానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు ప్రయత్నం చేయకూడదండి?

Sri N Ramachandra Reddy — This suggestion will be taken into consideration, Sir

మిస్టర్ స్పీకర్ — తాంబూలము వేసుకొనేది మానేసేయమని చెప్పి నేను కోరుచున్నాను

I request hon'ble Members to avoid chewing in the House because somebody else may say that he will smoke also

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — అధ్యక్షా, ఈ single pattas విడగొట్టే లోపు joint pattadars అంతా కూడా కాగితం ఏమైనా రాసియిచ్చేటట్లయితే ఈ అక్కావీ లోన్ను ఇవ్వడానికి ఏమైనా అవకాశం కల్పించడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — అదేనండి, ఇదివరకే దానికి సమాధానం మనవి చేశాను

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — అధ్యక్షా, సమాధానం ఏదో legal complications అన్నారు, కాని అట్లా ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీ చేసేటట్లయితే legal complications లేకుండా పోతాయాకదా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఉత్తరువులు ఏదో ఒకదానిపై ఒక section పై అధారపడి వుండవలసింది వుంటుంది కాని కేవలం ఉత్తరువులు ఏ విధంగా జారీ అవుతాయి ?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఆ సెక్షన్ ను amend చేస్తే సరిపోతుంది

శ్రీ ఎన్ అప్పలనాయుడు (గొలుకొండ) — అధ్యక్షా, అప్పలివ్వడం సంగతి వేరుగాని మా తాలూకాలో joint pattas ఉండడంచేత, కరణంగారి బారపాటో లేక పోతే రెవెన్యూ ఆఫీసర్ల బారపాటో చెప్పలేము కాని ఆ పట్టాలో వున్న శిస్తు అంతా ఒకే రైతుదగ్గర పుచ్చుకోవడం జరుగుతున్నది అది చాలా అన్యాయమని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను కారణం ఏమిటంటే మా తాలూకాలో కొత్తపల్లి అనే గ్రామం ఉన్నది ఆ గ్రామంలో నలుగురు అన్న దమ్మలున్నారూ వాళ్లు కాస్త భూవసతి పొచ్చు వున్న మనుష్యులు అందులో ఒక మనిషిదగ్గర గత సంవత్సరం రు 200 లు పుచ్చుకున్నారు మళ్ళీ ఈ సంవత్సరం అదే రైతుదగ్గర ఆ పట్టాలిస్తూ అంతా తీసుకున్నారు దానికి తగిన ఏవో కాగితాలు అవి నేను స్వయంగా సబ్-కలెక్టరుగారికి, తహశీలుదారు గారికి, వారికూడ పెట్టిచూపడంకూడ జరిగింది కాని ఇంతవరకు దాని పరిష్కారం కాలేదు అందుచేత ఇలాంటివి ఎన్నో జరుగుతున్నాయని చెప్పి నేను అనక తప్పదు ఇలాంటి అక్రమాలు జరుగుకుండా ఇటువైస అయినా గవర్నమెంటు సరియైన మంచిస్థితిలో పెడతారని చెప్పి నేను ఆశిస్తూ తమద్వారా వారినికోరడం జరుగుతున్నది

Mr Speaker — No answer is necessary

Sri T. Balakrishna — Will the Government consider the splitting of joint pattas as a general issue and take suitable and necessary early action to alleviate the difficulties of the ryots in getting these taccavi loans ?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — దీనికి ఇదివరకే సమాధానం చెప్పానండి రాజగోపాలనాయుడుగారు అప్పుడే అప్రెన్ వేశారు, దానికి సమాధానం చెప్పాను

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — అధ్యక్షా, Section ఏమీ యీయకూడదని లేదు Board Standing Orders ద్వారానో లేక మరో G O's ద్వారానో ఈయ కుండా ఆపబడ్డాయి అట్లాంటి G O's ను amend చేసేటట్లయితే joint pattadar సమ్మతి ఇచ్చినప్పుడు ఈయడానికి అవకాశం కల్పించవచ్చు ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఆలోచించడానికి అభ్యంతరంలేదు

శ్రీ ఎన్ అప్పలనాయుడు — ఒక వైపున pass book లేమో issue చేదామని చెబుతూ, రెండోవైపున ఇప్పుడు పట్టాలు విడదీసి సక్రమం చేయడానికి అవకాశంలేదని మినిష్టరుగారు అంటున్నారు డబ్బు కడతేతప్ప అలా చేయ

డానికి అవకాశంలేదు అంటున్నారు అయితే దానిని ఏ విధంగా solve చేస్తుంది? ప్రభుత్వ దృక్పథం ఏమిటో వివరిస్తారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఇప్పుడు రాజగోపాల నాయుడుగారు వేసిన ప్రశ్న పై తె ఉన్నదో దానివరంగా కొంత concrete shape ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉన్నది కనుక దానిని ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుంది గా సభ్యులు ఇప్పుడు వేసిన ప్రశ్న దానినుండి solve అవుతుందనుకొంటాను.

శ్రీ కె రాఘవులు (జనగామ) — ఇప్పుడు ఈ joint పట్టాలు ఉండటం వల్ల ఇతర loans దొరికేదానికి ఇబ్బంది ఉన్నదని మంత్రిగారు సెలవిస్తున్నారు వ్యవసాయ పరపతి సహకార సంఘాలలో ఏవిఅయితే అప్పులు దొరుకు తున్నాయో, అవి ఈ joint pattadars కే కాకుండా, ఖజ్జాదార్లకుకూడా దొరుకు తున్నాయి దీనికికూడా ఆ విధమైన పద్ధతి ఏమైన అవలంబిస్తారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఖజ్జాదార్లకంటే tenants వరకైతే 60 per cent, 40 per cent ఈ విధంగా rates లో ఉన్నవి కాని దింట్లో, joint పట్టాదార్ల విషయంలో ఆ విధంగా సాధ్యంకాదు

COMPULSORY RETIREMENT OF TAHSILDARS

846—

*2208 Q — *Sri P Venkatakrishna Reddy (Nandikotkur)* — Will the hon Minister for Revenue be pleased to state

(a) the number of Tahsildars that were compulsorily retired from service in Kurnool district, in 1961 on charges of corruption, and

(b) whether any pension or gratuity was sanctioned to them till now according to rules?

Sri N Ramachandra Reddy —

(a) One

(b) The retired Tahsildar was sanctioned an anticipatory pension of Rs 75 p m with effect from 6-7-61 and an anticipatory D C R G of Rs 3,500 according to Rules. Action is being taken by the Board of Revenue to sanction final pension in consultation with the Accountant General

శ్రీ పి వెంకట కృష్ణారెడ్డి — ఈ compulsory retirement చేసినటువంటి తహశీల్దారుగారు anticipatory pension కుగాను పెట్టుకొన్న తేదీ ఏమిటి? వారికి anticipatory pension ఇవ్వడంలో జరిగిన ఆలస్యానికి కారణమేమిటో చెప్పతారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఆ accounts finalise చేయవలసి యుంటుంది Enquiry ఉండినది కనుక ఆలస్యం అయింది?

శ్రీ పి బాలిరెడ్డి (పులివెందల) — లంచం తీసుకొన్నారనే కారణంతో retire కమ్మని అన్నారు ఆ విధంగా లంచము తీసుకొన్నవాళ్ళకు జీతాలు pensions ఉంటాయా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — Tribunal for Disciplinary Proceedings ఆ విధంగా judgment ఇచ్చినారు దానిని గవర్నమెంటు ఒప్పుకొన్నాడు కనుక ఆ judgment ను basis గా పెట్టుకొన్న దానిమీదనే ఆ విధంగా pension ఇవ్వడం జరుగుతున్నది

PAY SCALES OF VILLAGE OFFICERS OF TAKEN-OVER VILLAGES

847—

*2166 Q—*Sri B Sriramamurthy (Vijayanagaram)* — Will the hon Minister for Revenue be pleased to state

whether the Government have taken a final decision on the question of payment of difference of scales of pay to the village officers in the taken-over villages in Visakhapatnam district from 7-9-1949 to 1-7-1956?

Sri N Ramachandra Reddy —

Yes, Sir Government have finally decided that the Village Officers of Estates taken-over need not be paid ryotwari scales of pay prior to 1-7-1956

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి — సుమారు రి మానసుల క్రితం, ఈ విషయం అసెంబ్లీలో వచ్చినప్పుడు ఇంకా ఆలోచనలో ఉన్నదని చెప్పారు కనుక ఎప్పుడు ఈ నిర్ణయం తీసుకొన్నారో చెప్పతారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — దీనిలో decision తీసుకొన్నారండి ఈ సమస్యపైన పునరాలోచన లేదండి

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి — ఇదివరకు అసెంబ్లీలో ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పతూ, ప్రభుత్వము ఆలోచనచేస్తూ ఉన్నదని చెప్పడం జరిగింది ఆ విధంగా ఇదివరకు ఆలోచన చేస్తున్నామని చెప్పినప్పుడు, ఈలోగా నిర్ణయం జరిగినట్లయితే అది ఎప్పుడు జరిగింది, ఈ నిర్ణయం దానికి సంబంధించిన వ్యక్తులకు తెలియజేస్తారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఈ నిర్ణయం చాలా సంవత్సరాల క్రిందటనే జరిగింది కాని, పదేపదే చాలాసార్లు ఆ Association వారు పునరాలోచించ వలసిందని వ్రాస్తూ వచ్చారు పునరాలోచన చేసిన తరువాత, అవసరంలేదని ప్రభుత్వంవారు భావించి అదే నిర్ణయం మరల మరల నాలుగుసార్లు గైకొనడం జరిగింది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — Taken over estates లో ఒక్కడే ఉంటున్నాడు Trained officer అనిచెప్పి ఆ position మార్చివేసి Village Karanam, Village Munsif లేకపోతే పతేలు పట్వారి అని ఉంటారనుకొంటాను ఆవిధంగా ఏమైనా ఎర్బాటు చేశారా - తెలంగాణా area కు లేదు అనుకొండి ఆంధ్రలో ఉంది అందువల్ల village officers అనడం మళ్ళీ ఏదైనా కొత్త re-organisation ఆలోచన చేశారా? ఇప్పుడు అది ఎట్లా ఉన్నది?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — పూర్వము ఎట్లున్నదో అట్లాగే ఉన్నదండి యిప్పుడు మొత్తము re-organisation set up ఇవన్నీ వచ్చిన తరువాత అవి ఆలోచన చేయబడతాయి.

శ్రీ కె గోవిందరావు (అనకాపల్లి) — ఈ taken over villages లో గ్రామాధికారుల విషయంలో ప్రభుత్వం ఈ నిర్ణయం తీసుకోడానికి కారణాలు ఏమిటో సెలవిస్తారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఇది retrospective effect ఇవ్వవలసి వస్తుందండి అందులో estates taken over చేసిన తరువాత, అన్నీ ఒకటే తేదీన చేయలేదు వాటికి వేరువేరు తేదీలు ఉన్నాయి కనుక ఇప్పుడు 1956 అని ఒక target పెట్టుకొని ఆ date తరువాత అన్నీ ఇవ్వడం జరిగింది కనుక దానికి retrospective effect అనేది ఉద్భవించదు

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి — జమీందారీ గ్రామాలలో ఉన్న village officers యొక్క scales of pay వేరు రైత్వారి villages లో village officers యొక్క scales of pay వేరు జమీందారీ 1949 లో రద్దుచేసిన తరువాత 1956 వరకు రైత్వారి scale వద్దే ఉన్నదో అదే న్యాయంగా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది కాని ఆ 7 సంవత్సరములు ఇవ్వలేదు 1956 నుంచి మాత్రం ఎస్సెడానికి నిర్ణయం చేసుకొన్నారు వాటిని 1949 లో తీసుకొన్నాగాని, 1956 వరకు ఇవ్వకుండా ఉండడంలో ఉద్దేశం ఏమిటి? ఆ కారణాలు ఉంటే తెలియజేస్తారా?

శ్రీ ఎన్ రామచంద్రారెడ్డి — ఆ కారణాలన్నీ గౌరవ సభ్యులకు బాగా తెలుసును ఈమధ్య Association వైపునుంచి గౌరవ సభ్యులు కూడా వచ్చినప్పుడు, ఇవన్నీకూడా discussion చేయడం జరిగింది ఇవన్నీ ఆలోచన చేసిన తరువాత నే, దీనిలో complications చాలా ఉన్నాయి retrospective effect ఇచ్చినట్లయితే చాలా చిక్కులు ఉన్నాయి, అన్నీ గ్రామాలలో ఒక తేదీన తీసుకోవడం జరగలేదు, వీటన్నింటికీ accounting లో చాలా చిక్కులు వస్తాయి గనుక నే 1956 నుంచి అయినా కనీసం ఇవ్వవలెనని ప్రభుత్వము ఉద్దేశపడి ఆవిధంగా ఇవ్వడం జరిగింది

TRANSFER OF TEACHERS

848—

*770 (4393) Q — *Sri B Srinamamurthy* — Will the hon Minister for Planning and Panchayat Raj be pleased to state

(a) whether it is a fact that instructions have been issued to the Panchayat Samithis and Zilla Parishads not to subject the teachers to frequent transfers,

(b) if so, whether the Government or any other Governmental authority at any level are reviewing the position of transfers in different Samithis and Zilla Parishads, and

(c) whether the Government are aware of the fact that large scale transfers are made in Narasipatnam and other Panchayat Samithis of Visakhapatnam District ?

The Minister for Planning and Panchayat Raj (Dr M Chenna Reddy).—

(a) Yes, Sir

(b) Yes, Sir. A copy of the Memoandum containing the latest instructions is placed on the Table of the House

(c) The Government are given to understand that there were no large scale transfers in the Panchayat Samithis of Visakhapatnam District during 1962-63

Paper laid on the Table of the House

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

PANCHAYATI RAJ DEPARTMENT

Memorandum No 1810/Estt V/63—Dated 9th December, 1963

Sub —Education—Teachers working in Zilla Parishads and Panchayat Samithis—Review of transfers of teachers—Revised instructions—Issued

Ref —1 G O Ms No 1175 P & L A dated 3-12-1959

2 Government Memo No 848/Prog V/o0-1 dated 12-12-1960

3 Government Memo No 773/Prog V/61-2 dated 17-4-'61

4 Government Memo No 431/Estt V/62-1 dated 21-8-1962

5 Minister (Planning)'s D O Letter No 158/Estt V/62-1 dated 29-9-1962

6 Government Memo No 1810/Estt V/63-6 dated 9-9-1963

The attention of all Block Development Officers and Secretaries Zilla Parishads is invited to the instructions issued in the references cited from time to time for avoidance of frequent and large scale transfers of teachers in the Panchayat Samithis and Zilla Parishads. In the reference sixth cited instructions were recently issued to the Panchayat Samithis and Zilla Parishads requiring them to send a monthly periodical regarding the transfers of teachers in the Panchayat Samithis and Zilla Parishads to the District Educational Officer/the Regional Deputy Director of Public Instruction concerned in the proforma prescribed. The Regional Deputy Director of Public Instruction/District Educational Officer were requested to review the transfers separately for each Zilla Parishad/Panchayat Samithi once in a quarter and send a copy of the review to the Zilla Parishad/Panchayat Samithi. Glaring cases were required to be brought to the notice of the Director of Public Instruction/Collector.

2 In the recent Regional Conferences held at Rajahmundry, Thirupati and Hyderabad in October, 1963, this subject came up for discussion and attention was drawn to these instructions. In these two Conferences it was recommended that the Samithi might send the periodical to the Secretary Zilla Parishad and these could be reviewed by the Collector, Chairman Zilla Parishad and the Deputy Secretary (Education) and a report sent to Government by the Secretary Zilla Parishad. In respect of Zilla Parishads, the periodical return should be submitted by the Zilla Parishad to the 1st Member, Board of Revenue who would pass it on to Government with his remarks. In consideration of these recommendations, the following revised instructions are issued —

The Block Development Officers should send a monthly periodical to the Secretary, Zilla Parishad concerned before the 10th of every month listing out the transfers of teachers affected in their respective

Panchayat Samithis during the previous month in the proforma given in the Annexure. The Collector, Chairman Zilla Parishad and Deputy Secretary (Education) should review the transfers of teachers once in a quarter and submit a report in respect of all the Panchayat Samithis in the district to the Government in the Panchayat Raj department. In respect of transfers of teachers under the Zilla Parishad the Secretary, Zilla Parishads, should send a quarterly report on 15th January, 15th April, 15th July and 15th October to the 1st Member, Board of Revenue who will send it with his remarks to the Government in Panchayat Raj Department.

3 The receipt of this memorandum should be acknowledged

B K RAO,

Deputy Secretary to Government

To,

The Board of Revenue A P Hyderabad (2 copies)

The Director of Public Instruction, A P, Hyderabad.

All District Collectors

All Secretaries to Zilla Parishads through Chairman

All Block Development Officers through Presidents Panchayat Samithis

Copy to the Education Department

Copy to Stock File

ANNEXURE

<i>Serial No</i>	<i>Name of the teacher transferred</i>	<i>From</i>	<i>to</i>	<i>Duration of stay at the last station</i>	<i>Reasons for transfer</i>
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి — ఈ రకమైనటువంటి ఉత్తరువులు ఇచ్చిన తరువాత, review ఎప్పుడు చేశారు? ఎవరు చేయాలి, ఆ చేసిన తరువాత జరిగిన ప్రయత్నం ఏమైనా ఉన్నదేమో దయచేసి తెలియచేస్తారా? Large scale transfers లేవని మంత్రిగారు ఇచ్చిన జవాబులో కన్నడుతున్నది కాని నాకు తెలుసు ఆవిధంగా జరుగుతున్నాయి కాని ఆ point of fact మీద dispute చేయడం నా ఉద్దేశం కాదు అలా review చేయాలని ప్రభుత్వము ఉత్తరువు చేసిన తరువాత, అరకంగా review చేసిన ఉద్యోగులు ఎవరు? ఆ review ఎప్పుడు జరిగింది? దానివల్ల ఫలితము ఏమిటి?

డా ఎం చెన్నారెడ్డి — Table మీద పెట్టిన కాగితములో review చేయ వలసింది ఎవరు అనేదికూడా స్పష్టంగా చెప్పబడినది పంచాయతీసమితిలో జరుగుతూఉండే transfers గురించి ప్రతినెలకు ఆ B D O జిల్లాపరిషత్తు సెక్రటరీకి report చేయడం ఆవిధంగా వచ్చిన transfers వివరాలను మూడు మాసాలకు ఒక పర్యాయం District Collector, జిల్లాపరిషత్తు Chairman, District Educational officer ఈ ముగ్గురి review చేసి ప్రభుత్వానికి report పంపించవలసి

ఉన్నది ఆవిధంగా చేయవలసిందని చెప్పేటటువంటి circular డిసెంబరు చివరన పంపించబడింది ఇంకా review చేసేటటువంటి మూడు మాసాల సమయము పూర్తి కానందుకు ఎక్కడనుంచికూడా review reports రాలేదు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — గుంటూరు జిల్లా నుంచి frequent transfers చేసినట్లు మీకేమైనా report వచ్చిందా ఆ details ఉంటే ఇస్తారా 2 నెలలో 8 మార్లు transfer చేసిన సందర్భాలు ఉన్నాయి తరువాత 8 నెలల్లో 14 మార్లు transfer చేసినారు ఒకే teacher ను అట్లాంటివి మీ దృష్టికి వచ్చినాయా, రాకపోతే కనుక్కొంటారా?

డా ఎం చెన్నారెడ్డి — అట్లాంటివి వచ్చినట్లు నాకు జ్ఞాపకంలేదు గౌరవనీయులు అట్లాంటివి specific cases పంపిస్తే తప్పకుండా పరిశీలన చేస్తాము ఇప్పుడు శ్రీ కాకుళముకు సంబంధించిన వివరాలు మాత్రం ఇచ్చినాను

శ్రీ జి సి మెకన్న — B D O గారు మాత్రమే transfer చేస్తారు ఏ ఉపాధ్యాయుడైనా ప్రెసిడెంటుగారికి application పెట్టుకొంటే, దానిపైన ప్రసిడెంట్ ఏమైనా అతనిని retain చేయడానికి అధికారం ఉన్నదా?

డా ఎం చెన్నారెడ్డి — అట్లా ఏమీ లేదండి కాని ఆ వివరాలు పరిశీలనచేసి, B D O తో discuss చేసి అట్లాంటిదేమైనా ఉంటే, అతడు writing లో advise ఇవ్వగలుగుతాడు కాని B D O పైన appeal గా కలుగజేసుకోవడం అనేది ఇప్పుడు లేదు

శ్రీ కె రాజమల్లు (చిన్నూర్) — ఈ teachers transfers విషయంలో, B D O ను ప్రెసిడెంటు కలిసి, political pressure వల్లగాని, ఇతరకారణాల వల్లగాని teachers ను frequent గా transfer చేయడం జరుగుతున్నది అందు కొరకు, ఒక 2 రి ఏళ్ల వరకు ఎవరిని transfer చేయగూడదని, ఒక వేళ వారిమీద complaints ఏమైనా ఉన్నట్లయితే, దానికిని transfer చేయకుండా, దానిమీద చర్య తీసుకోనేవిధంగా చేస్తారా?

డా ఎం చెన్నారెడ్డి — అది చాలామంచి సమగ్రమైనటువంటి సలహా ఆ ధోరణిలోనే ప్రభుత్వంకూడా ఆలోచనచేసి ఉత్తరువులు ఇచ్చింది అయితే, ఏ పరిస్థితులలోను transfers కాకూడదంటే, practicalగా ఇబ్బందులు ఉంటాయి ప్రత్యేకమైన administrative grounds గాని లేక ఇంకేమైనా కారణాలు ఉంటే, ఆ సందర్భంలో transfer చేసినాకూడా గవర్నమెంటుకు వారు రిపోర్టు పంపించాలి, జిల్లా పరిషత్తుకు పంపించాలి అనేటటువంటిది ఉన్నది ఆ విధంగా ఇప్పుడు పరిస్థితి కొంత మెరుగుగా ఉన్నదనే విషయం అందరు ఒప్పుకో వలసియున్నది కనుక ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితి అసంతృప్తిగా లేదని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ టి వి యస్ చలపతిరావు (విజయవాడ-సౌత్) — కారణాలు review చేయడం post mortem examination వలే ఉంటుంది రాజమల్లుగారు సూచించినట్లు మూడుసంవత్సరముల కొకసారిగాని transfer చేయకూడదు, ప్రత్యేక పరిస్థితులలో transfer చేయవచ్చును Enumerate చేసి—అది పాటించి

చేస్తున్నారో లేదో అనేదానికి రెవూయ్ పరిమితంచేస్తే practical గా ఉంటుందని అభిప్రాయపడుతున్నాను దానిని గురించి మంత్రగారు సెలవిస్తారా ?

డా. యమ్ చెన్నారెడ్డి — పరిస్థితులలో transfer చేయాలనేదానిపైన వివరాలు సర్క్యులర్లుద్వారా ఇదివరకే రెండు మూడు పర్యాయాలు ఇవ్వబడినవి ఒక కేసుకు postmortem అయినా, మరొక కేసుకు అది preventiveగా పనికివస్తుందనే సంగతి గౌ సభ్యులు డాక్టరు కాబట్టి వారు అర్థంచేసుకొంటారని అనుకొంటున్నాను

శ్రీ ఎ దశావతారం (బొద్దామ్) — విశాఖపట్టణం జిల్లాలో, శృంగ పరపుకోట సమితిలో బి డి ఓ సంతకాలు సలహా లేకుండానే 27 టీచర్లను ఒకేసారి ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. అది కేవలం అన్యాయం కలెక్టరుకు తాళదులు పంపించి ఇట్లాంటి అన్యాయాలు reconsider చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

డా. యమ్ చెన్నారెడ్డి — గౌ సభ్యులు ఆ వివరాలు అందజేస్తే తప్పకుండా చర్య తీసుకొనడానికి ఆలోచిస్తాము

శ్రీ జి శాపనయ్య (నిడుమోలు) — ఇప్పడున్న రూల్సుప్రకారం పంచాయితీ సమితి ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తే జిల్లాపరిషత్తుకు అధికారం లేకుండాను, జిల్లా పరిషత్తు ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తే ప్రభుత్వానికి అధికారం లేకుండా ఉన్నది మీకు అధికారం ఉన్నదిగనుక శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో టీచర్లుగా భార్యాభర్తలు ఉండి భర్తకు ఒక చోట భార్యను ఒక చోట వేసిన ఉదంతాలు ఉంటే అటువంటి anomalies లేకుండా చర్యతీసుకుంటారా ?

డా. యమ్ చెన్నారెడ్డి — పంచాయితీ సమితి చేసిన ట్రాన్స్ఫర్నుమీద జిల్లా పరిషత్తుచేసిన ట్రాన్స్ఫర్నుమీద గౌ సభ్యులు అనుకునే ధోరణిలో ప్రభుత్వానికి అధికారంలేదు గాని irregularities జరుగుతుంటే సెక్షన్స్ 62, 72 లో ఉండే పద్ధతులనుబట్టి తప్పకుండా చర్యతీసుకుంటుంటున్నామని అవకాశం ఉన్నది భార్యాభర్తలు ఇద్దరూ టీచర్లుగా ఉన్న విషయంలో వారు సెలవిచ్చినట్లు అక్కడక్కడ జరుగుచున్నవి వీలైనంతవరకు భార్యాభర్తలను ఒకేచోట ఉంచుటకు ఉత్తర్వులు ఇవ్వబడినవి ఏవైనా ఇబ్బందులుంటే చెప్పలేనుగాని సాధారణంగా ఆ విధంగా చేయడానికి పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు పూనుకుంటాయి

శ్రీ యమ్ పిచ్చయ్య — టీచర్లును ఒక బ్లాక్ నుంచి మరొక బ్లాకుకు గాని, ఒక తాలూకా నుంచి మరొక తాలూకాగాని మార్చే అధికారం సమితులలో లేకుండా చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

డా. యమ్ చెన్నారెడ్డి — ఇప్పడున్న పరిస్థితులలో ఒక పంచాయితీ సమితి నుంచి మరొక పంచాయితీ సమితికి టీచర్లు ట్రాన్స్ఫర్ కావాలంటే ఒక పంచాయితీ సమితి అధ్యక్షుడు మరొక పంచాయితీ సమితి అధ్యక్షునియొక్క consent లో చేయటానికి అవకాశం వున్నది దీనివల్ల ఒక్కొక్కప్పుడు

టీచర్సుకు చాల యిబ్బంది కలిగే పరిస్థితిలో ప్రవర్తించడానికి అవకాశాలు వున్నవని ప్రభుత్వం గుర్తించి ఆ సమస్యమై నేను ఒక నోటు వంపాను అది డిపార్టుమెంటు పరిశీలన చేస్తున్నది తుది నిర్ణయం తీసుకొనడానికి తప్పక ఆలోచిస్తాము

శ్రీ ఎ వెంకటేశ్వరరావు (నర్సంపేట్) — ఈ జి ఓ రి డీసెంబరులో వచ్చింది గత అక్టోబర్ లో కూడ మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ during the academic year transfer అడగడానికి వీలులేదని స్పష్టంగా చెప్పారు అటువంటి పరిస్థితిలో transfer జరిగియుంటే గవర్నమెంటుకు information ఇవ్వాలన్నారు ఆ ప్రకారం ఎన్ని ట్రాన్స్ ఫర్స్ విషయమై గవర్నమెంటుకు information వచ్చింది ఆ information సభ్యులకు అందజేస్తారా ?

డా॥ యమ్ చెన్నారెడ్డి — Academic year లో ఒక వేళ తప్పనిసరిగా ట్రాన్స్ ఫర్ చేయవలసి వస్తే చేయడానికి అధికారం ఉన్నది, చేయగానే గవర్నమెంటుకు తెలిపాలనేది నిజమే కాని చాలచోట్లనుంచి ఆ విధంగా వివరాలు అందలేదని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను అంగువల్లనే జిల్లాపరిషత్తు లెవెల్ లో రెవ్యూ చేయడానికి ప్రత్యేకంగా డీసెంబరులో ఈ చర్య తీసుకోబడింది ఆ విధంగా అయిన ట్రాన్స్ ఫర్లు ఎంతకొద్దిగా జరుగుతున్నవో చెప్పాలంటే విశాఖపట్టణం జిల్లాలో వివరాలు నా ముందున్నవి ఒక సంవత్సరంలో 310 ట్రాన్స్ ఫర్లు అయితే 85 ట్రాన్స్ ఫర్లు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ గ్రాండ్సుమీద, 225 ట్రాన్స్ ఫర్లు టీచర్సుయొక్క స్వయం అభ్యర్థనమీద, 6 కేసులలో మాత్రం పసిష్ మెంట్ క్రింద జరిగినవి ఈ 6 కేసులలో పసిష్ మెంట్ ఎందుకు ఇచ్చారనేది ప్రభుత్వదృష్టికి రావాలి ఈ రకంగా ట్రాన్స్ ఫర్లు మెల్లిమెల్లిగా తగ్గి పోతున్నవి

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు (ఏలూరు) — ఉద్యోగాలు చేసే భార్యాభర్తల విషయంలో జి ఓ లు ఉన్నవి As far as possible అనేదానిని బేసిస్ గా తీసుకొని ఉన్న స్పిరిట్ ను పాడుచేస్తున్నారు ఈ రూల్స్ సరిగా అమలుజరుగక పోతే కఠినంగా చర్యతీసుకుంటామని ప్రభుత్వం తరపున కొత్త ముఖ్యమంత్రిగారు గట్టిగా హామీ ఇచ్చినట్లయితే భార్యాభర్తలను ఒకచోటనే ఉంచే విషయంలో ఇది బాగుంటుందేమో చెబుతారా ?

డా॥ యమ్ చెన్నారెడ్డి — As far as possible అని చెప్పడానికి ప్రాక్టికల్ రీజన్లు తప్ప మరేమీకాదు వారిద్దరిలో ఒకరికి ప్రమోషన్ వస్తే ఆ పదవి ప్రత్యేకంగా ఆ స్కూలులోనే లేకపోవచ్చును అటువంటిప్పుడు ప్రమోషన్ మీద ఇంకొక చోటికి పంపవలసివస్తుంది 'As far as possible' ను దుర్వినియోగం చేస్తూంటే అరికట్టవలయుంటుంది కాని అడ్మినిస్ట్రేటివ్ గా ప్రాక్టికల్ గ్రాండ్స్ ఉంటే ఇది చేయలేకపోతాము అటువంటిప్పుడు భర్త ట్రాన్స్ ఫర్ అయినచో భార్యకుకూడ స్థానం ఉంటే ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడానికి ఆలోచించవచ్చును 'As far as possible' చేసేవేయాలంటే సాధ్యమైనది కాదు

శ్రీ పి శేషావతారం (నర్సాపురం) — సమితులు, వరిషత్తులు, లేక పురపాలక సంఘాలలో ఉండే టీచర్లు, హైదరాబాదులో కేంద్రప్రభుత్వంక్రింద

గాని, రాష్ట్రప్రభుత్వంలోగాని ఉన్న ఉద్యోగులు భార్యాభర్తలు దూరముగా ఉంటే వారిని ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం విషయంలో స్థానిక సంస్థలు తమకు సంబంధం లేదని, సమితులు తమకు సంబంధం లేదని, ప్రభుత్వం తమకు సంబంధం లేదని అంటున్నారు వారిని గురించి ఆలోచించుటకు ప్రయత్నంచేస్తారా? ఈ జిల్లా అందరకూ వర్తిస్తుందా? కేవలం పంచాయతీ సమితులకే వర్తిస్తుందా? భార్యాభర్తలు ఎడం కాకుండా 'as far as possible' దగ్గరగా తెచ్చే అవకాశం కల్పిస్తారా?

డా॥ యమ్ చెన్నారెడ్డి — జనరల్ గా స్టేట్ గవర్నమెంటుకూడ ఒకే డిపార్టుమెంటులోగాక ఒకరు మెడికల్ డిపార్టుమెంటులో, ఒకరు ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో ఉండే పరిస్థితులు ఉన్నవి వారిని పిల్లలంతవరకు ఒకేచోట ఉండడానికి గవర్నమెంటు పాలసీ

Sri T. Balakrishna (Satyaveedu) — May I know whether the answer given to question (a) is a general answer or whether there are any exceptions, secondly and the Government at any time examine into the cases of frequent transfers of the teachers, if so what is the result of such examination?

Dr M. Chenna Reddy — The answer (a) relates to general and not any special or exceptional cases. As I have stated in several answers now, till now the question has been reviewed from time to time at several places.

శ్రీ కె రాజులు — పంచాయతీ సమితులు ఏర్పడిన తరువాత టీచర్లు తమ స్వంత ఊళ్లకు ట్రాన్స్ఫర్స్ చేయించుకుంటున్నారు చెన్నూరులో నివసించేవారు సమితి ప్రెసిడెంటును వత్తిడిచేసి transfer చేయించుకుంటుంటే వారిని పట్టవగ్గాలు లేకుండా ఉన్నవి వారికి తీరిక సమయంలోవచ్చి స్కూలు తెరుస్తారు అందువల్ల ఒక తాలూకావారిని ఇంకొక తాలూకాకు మార్పించే వద్దతి ఆలోచిస్తారా? రూరల్ ఏరియాస్ లో single teacher స్కూలు ఉన్నవి టీచర్లకూడ monthly payments తీసుకుంటూంటారు సమితి ప్రెసిడెంటును అడిగితే వారిమీద check లేదని వారిని వత్తిడిచేసే పరిస్థితిలో లేరు ఆ టీచర్లు కూడ కొద్దో గొప్పో politicalise అయి ఉన్నారు మంత్రిగారు ఆలోచించి టీచర్లను వారి స్వగ్రామములో కాకుండా వేరే ప్రాంతానికి పంపితే భయం ఉంటుంది కాబట్టి ఆ ఏర్పాటు చేస్తారా?

డా॥ యమ్ చెన్నారెడ్డి — అది ఒక view కావచ్చును ఈనాడు ఉండే పరిస్థితిలో టీచర్లను పిల్లలంతవరకు వారివారి తాలూకాలలోనే ఉంచాలని, పిల్లలే స్వగ్రామంలోనే ఉంచితే మంచిదంటున్నారు కొన్నిచోట్ల ఇది misuse కావడం నిజమే దానిని అరికట్టితే బాగుంటుందిగాని జనరల్ గా ఆ తాలూకాలోనే ఉంచకూడదు అని ప్రాథమిక స్కూలు టీచర్లను నిర్బంధంపెట్టడం న్యాయంగా ఉండదని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె యల్ నరసింహారావు (యల్లందు) — ఈ transfers వ్యవహారాన్ని సమితులకు, పరిషత్తులకు ఇవ్వడం జరిగింది అనుభవంలోచూస్తే అది చాల అసంతృప్తికి దారి తీస్తుంది ఈ Transfers అనేవి execution వ్యవహారాలు

కాబట్టి సమితులు, పరిషత్తులు కాకుండా డిపార్టుమెంటు తరపున ట్రాన్స్‌ఫర్స్ వ్యవహారాలు చూచుటకు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

డా॥ యమ్ చెన్నారెడ్డి — దీనివల్ల అసంతృప్తి కలుగుతోంది మరొక మార్గం లేదు అని ప్రభుత్వం అనుకోవడం లేదు దానిని అరికట్టడానికి వీలైనన్ని చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి ఇప్పుడు, ఆ transfers చేయడమనేదానికి executive కి మార్పుడం సడబుగా కనబడదు

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల) — విశాఖపట్నం జిల్లా విషయం చెబుతూ రిజి ట్రాన్స్‌ఫర్స్ మాత్రం administrative reasons అని, మిగిలిన 200 చిల్డ్రన్, టీచర్స్ own request పైన అని రిపోర్టు వచ్చిందని మంత్రిగారు అన్నారు ఓన్ రిక్వెస్ట్ పైన రిపోర్టులనుకూడ గవర్నమెంట్ కొంచెం స్క్రూటిన్ చేస్తారా? అని ఎంతవరకు ఓన్ రిక్వెస్ట్ అవునోకాదో స్క్రూటిన్ చేస్తారా?

డా॥ ఎం చెన్నారెడ్డి — ఓన్ రిక్వెస్ట్ పైనకూడ స్క్రూటిన్ చేయాలంటే తప్పకుండా చేస్తాము కాని దానిలో ఇబ్బంది ఏమిటంటే, వారు వ్రాసింది వారిది కాదని చెప్పేది ఉన్నప్పుడు “ఫలానా గ్రామానికి నేను పోతాను” అని వ్రాసియిచ్చిన దానిని మేము ఇక్కడ చాలెంజి చేసేదానికన్నా, గౌరవసభ్యులు ప్రత్యేకంగా ఒకటి రెండు కేసులు యిస్తే, దానిని నేను ప్రత్యేకంగా చూడటానికి ఉపయోగపడుతుంది

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి — ఈ రకంగా సేకరించే రిపోర్టు నేరుగా ప్రభుత్వానికి పంపించటంతోపాటు జిల్లా పరిషత్ సమావేశం జరిగినపుడు ఆ సమావేశంలో దానిని టేబుల్ మీద వుంచే ఏర్పాటు చేశారా? Administrative reasons వల్ల ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తున్నారు అన్నప్పుడు — ఆ administrative reasons లో ఏ రకమైన చార్జెస్ లేకుండా ఉన్నాయి అనేదికూడ ఆ టీచర్స్ కు తెలియకుండా, administrative reasons అని మాత్రం చెప్పి బదలీచేయటం అన్నది సామాన్యంగా జరుగుతున్నటువంటి పని Specific reasons ఉంటే, అదికూడ ఇండికెట్ చేసేటట్లు చేస్తారా?

డా॥ ఎం చెన్నారెడ్డి — Administrative reasons main గా ఉంటాయి ప్రమోషన్ జరిగినపుడు, లేకపోతే ట్రయినింగ్ కొరకు పోయినపుడు ఖాళీలు ఏర్పడితే—చేయవలసిన ట్రాన్స్‌ఫర్స్ మెయిన్ గా ఉంటాయి వీటిని జిల్లా పరిషత్ మీటింగ్ లలో రెవ్యూ చేసేదానికన్నా, గౌరవ సభ్యులు అవసరం అనుకొంటే concerned standing committees లో రెవ్యూ చేయటానికి వూనుకొంటే బాగుంటుందనేది గవర్నమెంట్ ఆలోచిస్తుంది

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి — నేను చేయమని చెప్పింది రెవ్యూ కాదండి ప్రభుత్వానికి పంపిస్తున్నటువంటి రిపోర్టు కాపీ, జిల్లా పరిషత్ మీటింగ్ జరిగినపుడు టేబుల్ మీద ఉంచేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తారా?

డా॥ ఎం చెన్నారెడ్డి — ఫరవాలేదు చేయవచ్చును.

SERVICE RULES FOR VILLAGE LEVEL WORKERS AND GRAMASEVIKAS

849—

* 1357 Q—*Sri D Seetharamaraj (Madanapalle)* — Will the hon Minister for Planning and Panchayati Raj be pleased to state

(a) whether the Government propose to frame any fresh service rules and rules for promotion, remuneration etc., of Village Level Worker and Gramasevikas in the State,

(b) if the said rules are prepared will they place a copy of the same on the table of the House and

(c) if not, when they will be so done?

Dr M Chenna Reddy —

(a) There are already Adhoc Rules governing the Service conditions of Village Level Workers and Gramasevikas. The Government have under their consideration fresh draft Service Rules making provision for promotion of suitable V L Ws and Gramasevikas to higher posts

(b) After the fresh rules are issued, they will be placed on the Table of the House

(c) Does not arise

(శ్రీ ఎస్ వేమయ్య — ఇప్పటికి డిర్ఫ్ కాలమైనది కాబట్టి ఫ్రెష్ రూల్సు ఎప్పుడు ఇస్తూచేస్తారు?

డా॥ ఎం చెన్నారెడ్డి — ఈ fresh rules ఇప్పుడు డ్రాఫ్ట్ స్టేజీలో ఆర్డర్ గా తయారై నవి ఉన్నవి కొన్నికొన్ని ఫార్మలిటీస్ — ఫైనాన్స్ డిపార్ట్ మెంటు, జనరల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్ట్ మెంట్ లో స్క్రాటిన్ జేజ్ అవటములో కొంత ఆలస్యం అయినది ఇప్పుడు పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ కు పంపించే స్టేజీలో ఉన్నది ఈ బడ్జెట్ సెషన్ పూర్తికాకపూర్వమే అవుతుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. అప్పుడు తప్పకుండా వీటిని నేను ఈ హౌసులో పెడతాను

(శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఇంతవరకు రూల్సు లేని కారణంచేత వారు అయోమయ పరిస్థితిలో ఉన్నారు ఇప్పుడు రూల్సు తెస్తామన్నారు అవి retrospective effect తో అంటే యీ గ్రామ సేవికలు, విలేజ్ లెవల్ వర్కర్లు ఉద్యోగాలు క్రియేట్ అయినప్పటినుండి—అమలు జరిగేటట్లు చూస్తారా?

డా॥ ఎం చెన్నారెడ్డి — ఈ రూల్సులో ఉన్న వివరాలు చూసినప్పుడు, అన్నీ retrospective effect అమలుచేయటం సాధ్యంకాదండి వీరికి ప్రమోషన్స్ ఉన్నవి సెషన్ గ్రేడ్ బి డి ఓన్ పంచాయితీ ఎక్స్ ప్రెజ్ డెంట్ ఆఫీసర్స్ గా కూడా పోవచ్చును, ఎస్ ఇ ఓన్ గా ప్రమోట్ కావచ్చును చివరకు—బి డి ఓ గా కూడా ప్రమోట్ కావచ్చును ఇవన్నీ ఉన్నవి కాబట్టి వాటిలో ఏదైనా retrospective effect అమలుచేయటానికి ఆచరణీయంగా ఉంటే, వాటిని గురించి మేము తప్పకుండా ఆలోచన చేస్తాము కాని, జనరల్ గా అట్లా చేయటానికి సాధ్యంకాదు

ANDHRA PRADESH VILLAGE LEVEL WORKERS AND GRAMASEVIKAS ASSOCIATION

850—

*1358 Q — *Sri D Seetharamaiah* — Will the hon Minister for Planning and Panchayati Raj be pleased to state,

(a) whether the hon. Minister for Planning and Panchayati Raj had received any deputation from the Andhra Pradesh Village Level Workers and Gramasevikas Association on or about 27-7-1963,

(b) if so, the demands placed by the said deputation before him, and

(c) the action taken thereon?

Dr M Chenna Reddy —

(a) No, Sir

(b) and (c) — Do not arise

SERVICE CONDITIONS AND SALARIES OF VILLAGE LEVEL WORKERS

851—

* 711 (2769) Q — *Sri C K Narayana Reddy (Pileru)* — Will the hon Minister for Planning and Panchayati Raj be pleased to state

(a) whether any memorandum was received by the Government from the Village Level Workers on 1-2-1962 regarding their service conditions and salaries,

(b) if so, the action taken thereon?

Dr M Chenna Reddy —

(a) Yes, Sir

(b) Request regarding increased scale of pay, F T A, etc, involving heavy additional expenditure could not be favourably considered by Government. But other requests like making the posts of V L Ws etc permanent, giving pensionary benefits, issuing regular service rules, giving higher start of Rs 100/— p m to Graduate V L Ws, etc are under active consideration of the Government.

ఈ Hundred Rupees to Graduate Village Level Workers అనేది ప్రభుత్వం అంగీకరించిందని మనవిచేయటానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను

శ్రీ ఎస్ వేమయ్య — అధ్యక్షా, మన ప్రక్కన ఉన్నటువంటి మద్రాసు రాష్ట్ర లోకంలెకూడ ఇక్కడ వారి జీతం, డి ఎ కూడ తక్కువగా వున్నదని తెలుస్తున్నది కనుక ఆ రాష్ట్రంతో సమానంగా చేయటానికి ప్రభుత్వం పునరాలోచిస్తుందా?

డా॥ ఎం చెన్నారెడ్డి — ఎంత తేడా ఉన్నదో ఇప్పుడు నేను చెప్పలేను మద్రాసు రాష్ట్రంలోకన్నా విలేజ్ లెవెల్ వర్కర్స్ కు తక్కువలేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — జీతాలలో మార్పు వచ్చినప్పటికీ, యీ విలేజ్ లెవెల్ వర్కర్స్ కు ప్రమోషన్ కు అవకాశం ఎక్కడాలేదు మనం పంచాయితీరాజ్ లో ఐదారు ఊళ్లకు, 8 ఊళ్లకు కలిపి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్ ను ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము దానికి ప్రమోషన్ కు అవకాశం ఉండేట్లు కేడర్ ఏర్పాటు చేస్తారా?

డా॥ ఎం చెన్నారెడ్డి — ఇప్పుడే మనవిచేశాను కొత్తరూల్సు ప్రకారం విలేజ్ లెవెల్ వర్క్స్ చివరకు జిల్లా పరిషత్ సెక్రటరీ స్థాయివరకు ప్రమోట్ కావటానికి అవకాశం కల్పించబడింది విలేజ్ లెవెల్ వర్క్స్ జిల్లా పరిషత్తు సెక్రటరీ స్థాయివరకు ప్రమోట్ కావటానికి అవకాశం కల్పించేటటువంటి ఇంటర్ కన్వెన్ ఓపెనింగ్స్ ఏర్పాటు చేస్తూ రూల్సు ఏర్పాటు చేయబడినవి

శ్రీ సి డి నాయుడు — ఈ విలేజ్ లెవెల్ వర్క్స్, గ్రామ సేవికా duties and responsibilities ఏమిటో తెలియజేస్తారా?

డా॥ ఎం చెన్నారెడ్డి — దీనికి సంబంధించిన లిటరేచర్ అనేక సందర్భాలలో అనేక పర్యాయాలు పంచిపెట్టబడింది అందులోని అంశము లన్నీ ఇప్పుడు నేను చెప్పాలంటే టైమ్ ఎక్కువ తీసుకోవలసి వస్తుంది కాబట్టి నేను చెప్పటం లేదు

శ్రీ టి జాలకృష్ణయ్య — ప్రస్తుతం విలేజ్ లెవెల్ వర్క్స్ కు ఏకామ డేషన్ ఫెసిలిటీస్ గవర్నమెంట్ వారు కలుగజేస్తున్నారని, కాని గ్రామసేవికలకు మాత్రం ఇట్లాంటి ఇండ్లవసతులు ప్రభుత్వం కలుగజేయటంలేదని అందువల్ల గ్రామ సేవికలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారని ఇటీవలనే చిత్తూరులో జరిగిన గ్రామ సేవిక ముఖ్య సేవికా సెమినార్ లో నాకు రిప్రజెంట్ చేశారు ప్రభుత్వం యీ విషయంగురించి యోచించి తగు శ్రద్ధ తీసుకొంటుందా? ఎప్పుడు తీసుకొంటుంది?

డా॥ ఎం చెన్నారెడ్డి — ఇప్పుడువున్న పరిస్థితిలో గ్రామసేవికలకుూడ ఇంటివసతులు ఎందుకు ఏర్పాటుచేయలేదన్న సంగతి మనం గుర్తుంచుకొంటే, గ్రామసేవికలకు ఆ వసతులు మనం చేయలేదనే బాధ అంతగా ఉండరేమో అయితే, ఇప్పుడు బ్లాక్స్ లోవున్న అరేజ్ మెంట్ లో గ్రామ సేవికలు ఇద్దరు మాత్రమే వున్నారు గ్రామ సేవకులు 10 మంది వుంటారు వది మందికి పర్మినెంట్ పాడ్ క్వార్టర్స్ ఉన్నవి గ్రామసేవికలకు పర్మినెంట్ పాడ్ క్వార్టర్స్ పెట్టేటటువంటిది—యీ ఏర్పాటు ఇప్పటికేలేదు అయినా దానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఆలోచిస్తుంది మనవిచేస్తున్నాను

CAUSEWAY BRIDGE ON REPALLE NIZAMPATNAM ROAD
852—

* 2135 Q —SRI K. Satyanarayana (Put by SRI M. Pitchayya) —Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) whether there is any proposal to construct causeway bridges at Namgatirevu and Tatikayalarevu on Repalle Nizampatnam Road, and

(b) if so, when they will be taken up?

The Minister for Public Works (SRI A. C. Subba Reddy) —

(a) Yes, Sir

(b) After the works are sanctioned by Government

శ్రీ ఎం పిచ్చయ్య — అద్యక్షా, నిజాం పట్నంలో మంచి ఫిష్ దొరుకుతుంది ఆ రోడ్ కు అక్కడ వంతెన లేకపోవటంవల్ల ఫిష్ ను ఎక్స్ పోర్ట్ చేయటానికి వీలులేక చాలా నష్టము కలుగుతున్నది కనుక వీలైనంత త్వరలో యీ

వంతెన నిర్మించాలని కోరుతున్నాను ఆ వంతెనకు ఎస్టిమేట్స్ అయినవా? ఎంత ఎయింట్? ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారో తెలియజేస్తారా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి — ఎస్టిమేట్స్ జరిగినవి ఎస్టిమేట్స్ 2 లక్షల రూపాయలు 1964-65 బడ్జెట్ లో 10 పేరు రూలు దానికిగాను చూపించబడింది ఎ డబ్ల్యు డి వారు పార్ట్ 2 స్కీమ్స్ 61-65 లో చేర్చించినదిగా ప్రైనాన్స్ డిపార్ట్ మెంట్ వారికి పంపించారు

REPALLE-TUMMADA AND REPALLE ADVALADEVI ROADS

853—

* 2134 Q — *Sri K Sanyanarayana (Put by Sri M Pitchayya)* — Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) whether there is any proposal to take over Repalle-Tummada Road and Repalle-Advaladevi road by Highways, and

(b) if so, at what stage it is?

Sri A C Subba Reddy —

(a) and (b) — The proposal to take over certain roads including the Repalle-Tummada road and Repalle-Advaladevi road is under consideration of Government

శ్రీ ఎం పిచ్చయ్య — అధ్యక్షా, 20 సం లుగా యీ రోడ్స్ జిల్లా పరిషత్ ల క్రింద (జిల్లాబోర్డు క్రింద) ఉన్నవి 10 మైళ్ల తుమాడ రోడ్ 10 సంవత్సరాల నుండి వేస్తున్నారు ఇంకా రెండు మైళ్ల రోడ్ మిగిలిపోయింది అదే విధంగా అడవులదీవి రోడ్ పరిస్థితి ఉంది జిల్లా పరిషత్ లకు సమీతులకు ఆ రోడ్స్ త్వరితంగా వేయటానికి తగిన ఆర్థిక పరిస్థితి లేదు కాబట్టి వాటిని ప్రైవేట్ కు అప్పగిస్తే త్వరగా పూర్తవటానికి విలువైనది కాబట్టి ఇవి ప్రైవేట్ కు ఇచ్చి పూర్తిచెయ్యిస్తారా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి — ప్రైవేట్ కూడ డబ్బు కావాలని కోరుతున్నది వెయ్యి వైళ్ళు తీసుకోవాలని, దానికి 72వ లక్షలు ఖర్చుపెట్టి 10 సంవత్సరాల లోపల కొంత మైలేజ్ తీసుకోవాలని అందులో రిజరింగ్ ఎక్స్ పెండిచర్ 44 లక్షలు అవుతుందని—ఇదంతా ఎంక్వయిరీ చేయబడుతున్నది అదంతా చేసిన తర్వాత తప్పకుండా తీసుకొంటాము

APPROACH ROAD TO THE WARANGAL RAILWAY STATION

854—

*1425 Q — *Sri K Raghavulu* — Will the hon Minister for Public Works be pleased to state,

(a) whether this Government has any knowledge of the fact that the Central Government intends to lay a road (under railway line) for the convenience of cars, carts and the public between the Warangal Station and the Railway Gate on the Warangal-Khazipet railway line, and

(b) if so, the year in which the said work will be taken up?

Sri A C Subba Reddy —

(a) No Sir On the contrary this proposal is of the State Government

(b) The work on the approaches to the underbridge is already in progress. The work on bridge proper will be undertaken shortly by the Railway authorities.

(ఎ) లేదండి

(బి) Provincial Government ఈ bridge యొక్క construction కోసం డబ్బు వినియోగిస్తున్నది. Approach roads కు గాను పని మొదలు పెట్టము. Railway bridge కి సంబంధించినంతవరకు Central Government త్వరగా దాని పని తీసుకుంటుందని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ కె రాఘవులు — వరంగల్ — ఖాజిపేట మధ్య ఈ road ఉన్నది రైలు వచ్చినప్పుడల్లా వందల మంది వేలమంది ఆగిపోతారు సైకిలు, బండ్లు ఆగిపోతాయి అందువల్ల త్వరగా rail road క్రింద వేరే రోడ్డు వేయించి 1964 లో పూర్తిచేస్తారా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి — నిజమే, చాల కష్టంగా ఉన్నది ఇటువంటివి చాల ఉన్నాయి. Plan లో వెసుకొని చేస్తున్నారు ఇది sanction అయింది తప్పకుండా జరుగుతుందని నేను ఆశిస్తున్నాను.

ROADS LAID DURING THIRD PLAN

855—

* 1849 Q—*Sri P Gurnayya (Kotkur)* — Will the hon Minister for Public works be pleased to state

the length of the Government in the State during the 3rd Plan together with the amount of expenditure being incurred thereon?

Sri A C Subba Reddy —

The total surfaced road mileage contemplated during 3rd Plan period is 1077 miles and the programmed expenditure therefore is Rs 747.74 lakhs.

మూడవ ప్రణాళిక కాలంలో మొత్తం 1077 మైళ్ళ surface road వేయాలని సంకల్పించబడింది. వాటిపై చేయదలచిన వ్యయం 747.74 లక్షల రూపాయలు.

శ్రీ పి గున్నయ్య — 700 లక్షల రూపాయలలో జిల్లా వారీగా ఎంతెంత డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నారో, ఎన్ని మైళ్ళు వేస్తారో నెలవిస్తారా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి — ఇంకాలేదు అలోచనలో ఉన్నది.

శ్రీ కె రాజమల్లు — మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక పూర్తి కావస్తున్నది కొన్ని తాలూకాలలో 100 సంవత్సరాల ప్రతం రోడ్లు ఏ పద్ధతిలో ఉన్నవో యిప్పటికీ అట్లాగే ఉన్నవి ఉదాహరణకు అదిలాబాద్ జిల్లాలో అలాగే ఉన్నది Hyderabad city లో సందులలో, ప్రతి గొండులో రోడ్లు వేస్తున్నారు city లో రోడ్లకు ఖర్చుపెట్టే బిల్లు వెనుకబడిన తాలూకాలలోని రోడ్ల గురించి డబ్బు ఖర్చుపెట్టడానికి ఇప్పుడైనా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి — ఆలోచిస్తున్నది తెలంగాణాకు సంబంధించి సంతవరకు 652 మైళ్ళు, ఆంధ్రకు సంబంధించినంతవరకు 420 మైళ్ళు, 1077 మైళ్ళు అంచనాలో ఉన్నది.

RAILWAY OVER-BRIDGE AT VIJAYARAMARAJUPETA

856—

* 149 Q—*Sri P V Ramana (Put by Sri K Govinda Rao)*—Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) whether there is any proposal to construct an over-bridge to the Railway line in Anchapalli-Chodavaram Road at Anchapalli, Visakhapatnam District,

(b) if so, whether the Anchapalli Municipality agreed to bear its share of expenditure,

(c) whether the Government have to incur any expenditure for this work, and

(d) if so, how much?

Sri A C Subbar Reddy—

(a) Presumably the Member is referring to the proposal for a Railway over Bridge in the place of existing level crossing at Vijaya ramarajupeta near Anakapalli Railway station at an approximate cost of Rs 8 lakhs for approach roads. If so, the answer is in the affirmative.

(b) Yes Sir, but it is not clear from the resolution of the Municipal Council, Anakapalli, whether it is agreeable to bear the entire expenditure involved irrespective of the cost of the work or whether it is agreeable to bear only its share of the cost of the work.

(c) and (d) Normally the Municipality will have to bear 27½% of the total cost of the work on approach roads and the Government will have to meet the balance. But the "Plan provision for roads" in the Third Plan being very inadequate even to meet the expenditure already committed on the spill over schemes of the II plan, it has not been possible for the Government to take up any new schemes during the III plan period. In case the Municipality agrees to bear the entire cost involved on the work, the Government will be able to consider the proposal.

శ్రీ కె గోవిందరావు — Railway under bridge, Approach roads కు రి లక్షల రూపాయలు అవుతుంది అంటున్నారు. అది చాల ఎక్కువగా కన్సిడుర్నుంది.

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి — Estimate అది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అచ్చం పల్లియా లేక అనకా పల్లియా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి — అనకాపల్లి

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వర రావు — 1964-65 సంవత్సరంలో మన ఆర్థిక దృష్ట్యా ఏ ఏ works take up చేస్తున్నారో, over bridges ఎన్నో చెప్పగలరా?

Sri A C Subbar Reddy—Separate question may be put, Sir

RING-BUND FOR YENGUPALLI VILLAGE IN GODAVARY CENTRAL DELTA

857—

* 144 (2457) Q—*Sri N Ganeswara Rao (Nagaram)*—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) whether there is any proposal for the formation of ring bund for yengupalli village on Vynatheyam left bank in Godavary Central Delta, and

(b) if so, when the scheme will be implemented?

Sri A C Subba Reddy —

(a) It is presumed that the village referred to by the Member is Yenugupalli and not Yengupalli. If so, an estimate amounting to Rs 1,16,500/- has been prepared for the formation of a ring-bund around Yenugupalli village

(b) It is too early to say since the scheme has not been included in the 3rd Five Year Plan for flood Control and Protection Works for want of sufficient funds under flood control

ESTIMATE FOR BOGAMADANI CHERUVU IN PEDDIPALEM VILLAGE

858—

* 2270 Q —Sri M Veera Raghava, to (Prathipadu) —Will the hon Minister for Public works be pleased to state

(a) wheather a detailed estimate has been prepared for the Bogamadani cheruvu in Peddipalem village, Pattipadu taluk, East Godavari District, and

(b) if so, the estimated amount of the same ?

Sri A C Subba Reddy —

(a) Yes, Sir

(b) Rs 9.98 lakhs

శ్రీ ఎం వీరరాఘవరావు —Detailed estimation అయిపోయింది Estimation ఈ మంత్రిగారి time లోనే చేయించారు ఈ సంవత్సరంలోనే ప్రారంభించాలని కోరినాము ఈ సంవత్సరం ఈ పనిచేయడానికి మంత్రిగారు హానుకుంటారా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి —బోగండాని చెరువు estimation తయారైంది It is under the scrutiny of the Chief Engineer, అది కాగానే చేస్తాము

శ్రీ ఎం వీరరాఘవులు —Scrutiny అయిపోయింది, Start చేయడమే తరచాయి Revenue side report కూడ వచ్చింది

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి —Scrutiny లో ఉన్నదని ఈ ప్రశ్నకు answer అయితే తప్పకుండా చేస్తాము

మిస్టర్ స్పీకర్ —ఇక్కడ వచ్చిన information ను బట్టి scrutiny లో ఉన్నట్లు వారుచెపుతున్నారు కాని scrutiny అయిపోయింది వెంటనే ప్రారంభం చేస్తాము అంటున్నారు

ADDITIONAL GRANT FOR POWER PROJECTS BY CENTRE

859—

* 1945 Q —Sri B Srirama Murthy —Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) whether it is a fact that the State Government made a special request to the centre for an additional grant of Rs 5 crores this year for Power Projects, and

(b) if so, what is the result?

Sri A C Subba Reddy —

(a) Yes, Sir

(b) The Government of India have sanctioned an additional assistance of Rs 13 crores for Power Projects for 1963—64

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు — Rural Electrification కోసం డబ్బు కావాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరలేదా? అసలు కోరడమే power projects కు అని కోరినారా? మొత్తం మీద విద్యుచ్ఛక్తి కోసమని కోరి ఉన్నట్లయితే rural electrification కోసం ఎందుకుగాను డబ్బు పెట్టలేదు

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి — Rural Electrification కోసం Plan లో 12 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నాము Rs 9 crores యిప్పటికి ఖర్చుపెట్టాము ఇప్పుడు Plan లో రు 5 కోట్లు మాకు ఈ సంవత్సరం కావాలని కోరితే 13 crores యిచ్చినారు Generation కోసం చాల ఖర్చు పెడుతున్నాము ఈ సంవత్సరం రు 21.81 కోట్ల ఖర్చు పెట్టాలి దాని కొరకు ఈ సంవత్సరం మాకు extra రు 5 కోట్లు కావాలంటే Rs 13 crores యిచ్చారు

HOUSING COLONIES FOR N G O's AT CHITTOOR

860—

* 1506 Q — *Sri T Balakrishnaiah* — Will the hon Minister for Public Works be pleased to State

(a) whether there is any proposal for construction of housing colonies for Non Gazetted Officers at Chittoor, in view of the abnormal increase of house rent in recent years in Chittoor town, and

(b) if so, how many houses have been sanctioned for (1) Gazetted Officers, (2) N G O's (3) employees of other categories?

Sri A C Subba Reddy —

(a) An estimate for Rs 1,31,850 has been sanctioned for construction of quarters at Chittoor under the Rental Housing Scheme for the benefit of the Government employees

(a) 1 Gazetted Nil

(b) 2 N G O's eight

3 Employees of other category four

శ్రీ టి బాలకృష్ణయ్య — ఇప్పుడు అక్కడ వున్నటువంటి పరిస్థితులను బట్టి ప్రభుత్వంవారు శాంక్షన్ చేసిన amount గాని కట్టిన యిళ్లుగాని చాలవని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను మరింత ఎక్కువగా యిళ్లుకట్టి ఆ ఎంప్లాయిస్ యొక్క కష్టాన్ని తొలగించడానికి ప్రభుత్వంవారు పునరాలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి — ప్రభుత్వానికి తెలుసు, యిళ్లుచాలవని ఉన్న డబ్బును ఆయా జిల్లాలకు పంచియివ్వడం జరిగింది మరలివస్తే, సానుకూలంగా ఆలోచించడానికి వీలవుతుంది.

FINANCIAL ASSISTANCE TO THE CHILDREN OF POLICEMEN

861—

* 1662 Q—*Sri P. Rajagopal Naidu* —Will the hon Minister for Home be pleased to state

(a) whether the Government are giving any financial assistance to the children of Policemen in the State to buy books and to pay school fees, and

(b) if so, the amount of financial assistance given during 1963-64?

The Minister for Home (Sri Mir Ahmed Ali Khan) —

(a) No special financial assistance has been sanctioned by Government to the children of Policemen, as such, in the State, but the educational concessions generally available to the children of all N G G O's, are available to the children of Policemen also. Recently, Government have extended certain other educational concessions such as, free education in High School and for College studies, and preference in the matter of awards of bursaries and scholarships etc., which were granted hitherto only to children of the Defence Forces personnel, to the children of the State Police Forces personnel serving on the Indo-Tibetan borders and in Nagaland.

(b) The aggregate value of the educational concessions granted exclusively to the children of State Police Forces personnel could not be estimated but the particulars in this regard are being collected.

SUPPLY OF BULLDOZERS TO BLOCKS

862—

* 1424 Q—*Sri P. Narayana Reddy (Vadamalpet)* —Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state

Whether there is any proposal before the Government to supply one Bulldozer to each block in the State?

The Minister for Agriculture (Sri A. Balaram Reddy) —

The answer is in the negative.

శ్రీ పి నారాయణరెడ్డి —కొన్ని జిల్లాకు ఏర్పడినప్పటి నుండి ఎన్నోళ్ళకీ బుల్ డోజర్సురాని పరిస్థితి వున్నది అన్నింటికీ రావడానికి గాను, రొటేషన్ సిస్టమ్ను ఏర్పాటుచేసి, ఆ రేటును కూడా తగ్గించడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి —ఈ విషయంలో ఫైనల్ సెలెక్షన్ జిల్లా పరిషత్తుది అసెంబ్లీ అగ్రికల్చరల్ యింజనీర్, డిస్ట్రిక్టు అగ్రికల్చరల్ ఆఫీసర్ యిద్దరూ కలిసి ఆయా ప్రాంతాల నుండి వచ్చిన దరఖాస్తులను పరిశీలించి, ఎక్కువ దరఖాస్తులు వచ్చిన ప్రాంతంలో బుల్ డోజర్సుకు compact block లో పనిచేయడానికి ఏర్పాటు చేస్తారు.

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు —జిల్లా పరిషత్తుదే తుదినిర్ణయం అని మంత్రి గారు చెప్పారు దానివలన ఒకటి, రెండు తాలుకాలలో మాత్రం వారు చేస్తున్నారు దానిపై ప్రభుత్వం పైషల్ యిన్ స్పెక్షన్స్ యిచ్చి అన్ని తాలుకాలకు సమానంగా పంపిణీజరిగేట్లు చూస్తారా?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి —గత అనుభవాన్నిబట్టి దీనిలోజోక్యం కలుగజేసుకుంటే బాగుండదనే అభిప్రాయానికి ప్రభుత్వం వచ్చింది అక్కడ స్థానికంగా వుండేది జిల్లా పరిషత్తు ఎక్కడ లాండ్ వున్నదీ ఏవిధంగాచేస్తే బాగుంటుందనేది తెలిసేది వారికి రెండు మూడు సమీతులు కలిసి తీసుకున్నామాకు అభ్యంతరంలేదు అంతేగాని, అందులో జోక్యం కలుగజేసుకుంటే మాత్రం బాగుండదని ప్రభుత్వం యొక్క అభిప్రాయం

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ (కర్నూలు) —కర్నూలు, కడప జిల్లాలలో బుల్ డోజర్లు మొత్తం ఎన్నివున్నాయి, వీటిలో పనిచేసేవి ఎన్ని, పని చేయనివిఎన్ని?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి —దానికి ప్రత్యేక ప్రశ్న కావాలి ఇప్పుడు అడిగింది, పంచాయితీలకు బుల్ డోజర్లు యిస్తారా? అని ప్రత్యేక ప్రశ్నచేస్తే వారికి కావలసిన వివరాలు అందజేస్తాను

శ్రీ ఎ వెంకటేశ్వరరావు —వరంగల్లు జిల్లా, ములుగు తాలూకాలో మూడు సంవత్సరాల నుండి బుల్ డోజర్ పని చేయకుండా వడివున్నది దానిని ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడానికి, రిపేరుచేయడానికి డబ్బు లేదంటున్నారు ప్రభుత్వానికి ఆ విషయం తెలుసా?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి —రిపేరు చేయడానికి డబ్బు లేకపోవడంకాదు డబ్బు వున్నది కాని, వాటికి కావలసిన spare parts విదేశాల నుండి తెప్పించుకోవలసి వుంటుంది వీలయినంతవరకు యిక్కడనే spare parts తయారుజేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం విదేశాల నుండి తెప్పించుకోవలసి వచ్చినప్పుడు అలస్యం అవుతూవుంటుంది

SEED FARM NEAR BAKARAPET

863—

*2114 Q —*Sri C D Naidu* —Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state

(a) whether there is a Government Seed Farm near Bakarapet, Chittoor District

(b) what is the amount spent so far by the Government for the said Farm under different heads,

(c) what is the return from the said Seed Farm, and

(d) what is the extent of land utilised for the said Seed Farm?

Sri A Balaram Reddy —

(a) Yes, there is a Government Seed Farm near Bakarapet Chittoor District

(b) I Expenditure incurred on

(i) Reclamation	21,634 72
(ii) Irrigation	1,100 92
(iii) Cultivation	15,850 52
(iv) Contingencies & wages to watchmen	24,911 52
(v) Pay & allowances to staff	22,665 49

II Buildings etc 49,815 00

(c) Rs 30,838 38

(d) Extent of land utilised for the said Seed Farm is
40 acres

శ్రీ సి డి నాయుడు — ఈ సీడ్ ఫారమ్స్ వేసే నేల ఎవరిది, లీజుకు తీసుకున్నారా, ఆయన కా నేల ఏవిధంగా పట్టా అయిందీ చెప్పగలరా ?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — సీడ్ ఫారమ్స్ నేల ఎవరికి లీజుకు యివ్వడం కాదు గవర్నమెంటు ఫోరంబోకు లాండ్ వారికి కొంత యిచ్చారు ప్రతి సంవత్సరం కొంత remain చేసి అలా యివ్వడానికి ప్రయత్నించేస్తూ వుంటాము

VETERINARY HOSPITAL AT GUDIVADA

864—

*2615 Q — *Sri G Rama Rao (Guduvada)* — Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state

(a) whether there is any proposal with Government to construct building for Veterinary Hospital at Gudivada, Krishna District, and

(b) whether it is a fact that the existing hospital is run in a rented building, if so, the monthly rent paid therefor ?

Sri A Balarama Reddy —

(a) No, Sir.

(b) No, Sir

శ్రీ జి బాపనయ్య — 'అద్దె యింట్లో లేదు, గవర్నమెంటు బిల్డింగులో లేదు' అన్నారు మరెక్కడవున్నది?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — ఇటు లేకపోయినంత మాత్రాన దానిని ఏర్పాటు చేయలేదని కాదు ఇన్ స్పెక్టిర్ ఆఫ్ స్కూల్స్ బిల్డింగు వున్నది అది సరిపోతుందని ఆలోచించి, అక్కడికి ట్రాన్స్ ఫర్ చేశాము అనవసరంగా యిప్పుడు డబ్బు ఖర్చుపెట్టి భవనం కట్టవలసిన అవసరం లేదనే అభిప్రాయానికి వచ్చాము

NEW SCIENTIFIC AGRICULTURAL IMPLEMENTS, GOWLIGUDA

865—

*1461 Q — *Sri Vavilala Gopalakrishnaiah* — Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state

(a) whether any application was received for grant in aid from the New Scientific Agricultural Implements, Gowliguda, Hyderabad for the newly invented agricultural implements, and

(b) if so, whether Government have granted any aid ?

Sri A Balarama Reddy — (a) The answer is in the negative

(b) Does not arise

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అసలు అప్లికేషన్ పెట్టలేదా, వారు అప్లికేషన్ పెట్టారు Acknowledgment వచ్చింది అగ్రికల్చర్ డైరెక్టర్ ఆలోచించి చేస్తామన్నారు తర్వాత, సర్టిఫికేట్స్ తెచ్చుకోమన్నారు ఎగ్జిబిషన్ లో వచ్చిన సర్టిఫికేట్స్ తెచ్చుకోమన్నారు టెక్నికల్ సర్టిఫికేట్స్ తెచ్చుకోమన్నారు మంత్రిగారు మాత్రం అప్లికేషన్ రాలేదు అంటున్నారు. Acknowledgment వాడా వారివద్ద వున్నది

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — అవివరాలు వారు యిస్తే నేను పరిశీలిస్తాను
 శ్రీ చావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షా, ఇది చాలా దారుణం
 డిపార్టుమెంటువారు చూసి ఆలోచిస్తాం అని అక్కడనుండి వ్రాశారు
 మంత్రిగారు యిక్కడ అప్లికేషన్ రాలేదు అంటే యేమిచేయాలి? There is
 somebody interested not to give them any thing probably
 అందువల్ల, మళ్ళీ నేను అడగవలసిన అవసరంలేదు అతను పెట్టిన అప్లికేషన్
 వున్నది గవర్నమెంటు నుండి రిప్లయ్ వచ్చింది నేను తిరిగి వారి నోటీసుకు
 తీసుకురావలసిన అవసరం లేకుండానే మంత్రిగారు దీనిని పరిశీలించాలని మీద్యారా
 తెలియజేస్తున్నాను

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — Wrong information వస్తే నేను తప్పకుండా
 చర్య తీసుకుంటాను

Mr Speaker — It is a good thing The information received here
 is that no such application has been received You are positive that
 it has been received by them and also an acknowledgment has been
 received If that is so, please send them the papers so that he may
 take disciplinary action against those people responsible

(Interruption)

Mr Speaker — That is what he is saying I am asking him to
 take disciplinary action against those people responsible To enable
 him to take disciplinary action, you must send the papers Somebody
 may be interested You send those papers and he will take discipli-
 nary action

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah — Thank you, Sir

THE ANDHRA SCIENTIFIC COMPANY EMPLOYEES UNION

866—

* 2261 Q — *Sri P Satyanarayana (Palvancha)* — Will the hon
 Minister for Labour and Transport be pleased to state

(a) whether verification of Unions Membership was conducted
 recently in the Andhra Scientific Company, Machilipatnam by the
 Labour Department,

(b) if so, what is the result of the verification,

(c) whether orders have been issued to the company management,
 to accord recognition to the majority union,

(d) whether the management has recognised the majority Union,
 and

(e) if not, what steps Government propose to take against the
 management?

The Minister for Labour and Transport (Sri B V Gunumunthy) —

(a) Yes, Sir

(b) The Andhra Scientific Company Employees' Union,
 R No 260, was declared as the representative Union

(c) The Management of Andhra Scientific Company was request-
 ed on 7-10-1963 to accord recognition to the said Union

(d) The reply from the management is awaited

(e) The Management is being advised to expedite recognition of
 the said Union

శ్రీ పి సత్యనారాయణ — Verification జరిగింది అంద్ర నై టిఫిక్ కంపెనీది మేజర్ యూనియన్ అని నిర్ణయం జరిగింది ఇదంతా జరిగి అయిదారు నెలలు కావస్తున్నది ఇంతవరకు రికార్డుస్ యివ్వకపోవడానికి గల కారణం యేమిటి, వెంటనే రికార్డుస్ యిప్పించడానికి ప్రభుత్వం యేమి చర్యలు తీసుకుంటున్నది?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — నేను మనవి జేశాను Verification జరిగింది, రికార్డుస్ యివ్వవలసిందిగా ప్రభుత్వం మేనేజిమెంటువారికి వ్రాయడం జరిగింది తరువాత వారినుండి జవాబు రాకపోతే, 'మీరు expedite చేయండి' కూడా ప్రభుత్వం తెలియబరచింది వారు త్వరలోనే చేస్తారని ఆశించబడుతున్నది

శ్రీ యస్ వేమయ్య — మేనేజిమెంటుకు ఎప్పుడు ఈ సలహాయిచ్చారు, మరల రిమైండర్ ఇచ్చి ఈ విషయంలో pursue చేస్తారా?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — 7-10-63 న రికార్డుస్ యివ్వవలసిందిగా కోరడం జరిగింది తరువాత నవంబర్, డిసెంబర్ ప్రాంతాలలో రిమైండర్ ఇవ్వడం జరిగింది మరల వ్రాయడానికికూడా సిద్ధంగా వున్నామని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ జి బాపనయ్య — రికార్డుస్ యివ్వడానికి మేనేజిమెంటు ఒప్పుకోక పోతే, ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్య తీసుకుంటుందా? అట్లా pursue చేస్తున్నప్పటికీ యింత delay ఎందుకు జరుగుతున్నదో తెలియజేయగలరా?

శ్రీ బి వి గురుమూర్తి — రిజిస్ట్రేషన్ మాత్రం చట్టరీత్యా యివ్వవలసి వస్తుంది రికార్డుస్ మాత్రం క్రమశిక్షణ నియమావళి ననుసరించి యివ్వవలసి వస్తుంది యజమానులు, కార్మికులు, ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయంకాదు లోటుపాట్లు యేమైనావుంటే, సెంటర్ లో ఆర్గనైజేషన్ కి వ్రాయడం జరుగుతుంది వారిద్వారా యజమానులపై ఒక moral pressure తీసుకురావడానికి అవకాశం వుంటుంది

CHITTOOR DISTRICT COTTON MILLS EMPLOYEES UNION

867—

* 2459-Y Q—*Sri C D Naidu* — Will the hon Minister for Labour and Transport be pleased to state

(a) whether it is a fact that a Union is registered as "The Chittoor District Cotton Mills Employees Union",

(b) the names of the President and General Secretary of the Union,

(c) whether there was formerly any union for the employees of the same management whose recognition was cancelled for non-submission of returns to the Labour Department,

(d) the present strength of the New Union,

(e) whether the Government propose to immediately interfere and settle the differences between the employees and the management in the interest of industrial peace?

Sri B V Gurumurthy —

(a) Yes, Sir

(b) 1 Sri A. Eswara Reddy, President

2 Sri C. Subbalaxmi Reddy, General Secretary

(c) There was one "Tirupati Cotton Mills National Labour Union", whose registration was cancelled by the registrar of Trade Unions for non-submission of annual returns

(d) The strength of the new Union as indicated in their application for registration was 147

(e) The dispute between the Chittoor District Cotton Mills Employees' Union and the management of Tirupati Cotton Mills Limited, Renigunta over dismissal of eleven workers has been referred for adjudication and the decision of Labour Court, Guntur is awaited

శ్రీ సి.డి.నాయుడు — లేబర్ డిస్ట్రీక్ట్ విషయమై కాంగ్రెసు తరపు నుంచి ఎం.ఎల్.సి. ఆదికేశవులునాయుడుగారి తరపున ఒక యూనియను వుంది ఆ యూనియనును రికగ్నయిజు చేయకపోగా యీ యూనియన్ స్థాపించిన తరువాత ప్రభుత్వం జోక్యం కల్పించుకొని మరలా ఆ యూనియనును స్థాపించి ఆ యూనియనుకు యీ యూనియనుకు తగాదా పెట్టిన విషయం వున్నది 11 మంది వర్కర్సును victimise చేసి—అసిస్టెంటు లేబరు కమిషనరు, గుంటూరుకూడ ఎంక్వయిరీ చేశారా? ఆ ఎంక్వయిరీ విషయమేమిటి?

శ్రీ బి.వి.గురుమూర్తి — మనవి చేశాను అడుడికేసుకు గుంటూరు లేబరు కోర్టుకు యివ్వడం జరిగింది వారి నిర్ధారణకు ఎవరు చూడడం జరుగుతోంది

శ్రీ పి.రాజగోపాలనాయుడు — కాటన్ మిల్స్ వారు రౌడీలను పెట్టి వర్కర్స్ ను వారాన్ చేస్తున్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా? ఆ విధంగా వుంటే ప్రభుత్వం నివారించడానికి ఏ విధమైన చర్య తీసుకుంటుంది?

శ్రీ బి.వి.గురుమూర్తి — అటువంటి భోగట్టా ప్రభుత్వానికి రాలేదు వస్తేలా అండ్ ఆర్డరువారు వున్నారు సరైన స్టేప్స్ తీసుకుంటారు

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr Speaker — Questions and answers are over. I take up the adjournment motion of Sri Sundarayya and Nagi Reddy regarding the lathi charge on satyagrahis

Sri K. Brahmananda Reddy — As I have submitted I will make the statement on 3rd. I have to get some more material

Mr Speaker — (To Sri P. Sundarayya) You said the other day that you are going to Waltari for Andhra University Senate meeting

Sri P. Sundarayya — I have to cancel. I have to go to see my brother who is ill

Mr Speaker — Then we will take it up tomorrow

Sri P. Sundarayya — If the Government cannot make the statement today every other engagement has to be postponed

Mr Speaker — The second one is regarding the misuse of Defence of India Rules

Sri K. Brahmananda Reddy — All those adjournment motions can be taken up tomorrow

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re The failure of Government to take stern action against the persons responsible for the defective construction of the bamboo gallery (for the Recent Soviet Circus) that collapsed and resulted in injuries to nearly 200 persons

Mr Speaker —There is one matter under rule 74 in which **Mr A Venkateswara Rao** has given notice

శ్రీ ఎ వెంకటేశ్వరరావు —అధ్యక్షా, ఇక్కడ సోవియట్ సర్క్యస్ ప్రారంభించినప్పుడు జరిగిన unfortunate incident గురించి వాస్తవం తెలుసుకోడానికి రూల్ 74 క్రింద నోటీసు యిచ్చాను మొన్న 16 వతేదీన యీ సంఘటన జరిగింది అక్కడ గాలరీస్ ఏర్పాటుచేశారు దానికి దాదాపు 40 వేల రూపాయలు ఖర్చుచేసినట్లు తెలుస్తోంది ఘోషామహల్ స్టేడియం పక్కాపెట్టింది వుండగా అదనంగా 40 వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ఎందుకు గాలరీ కట్టవలసినవచ్చింది ? Engineering point of view తో చూచినప్పటికీ ఆ గాలరీలు సరిగా కట్టడం జరగలేదని, అందువల్లే యీ ఘటన జరిగిందని ఇంజనీర్లుకూడ చెబుతున్నారు దాదాపు 200 మందికి దెబ్బలు తగిలినట్లు ప్రతికరిలో వార్తలు వచ్చాయి హాస్పిటల్సులో 25 మంది పేషెంట్సు అడ్మిట్ అయినారు అడ్మిటెడ్ పేషెంట్సుకు 50 రూపాయలు ఎక్స్-గ్రాషియా యిస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది ఇన్ పేషెంట్సుగా అడ్మిట్ అయినవారికికూడ యంతవరకూ యీ మొత్తం యివ్వలేదనే సమాచారం మాకు వచ్చింది దెబ్బలు తిన్నవారు 200 మంది నుండగా వారందరినీ ఇన్ పేషెంట్సుగా చేర్చుకోవడం జరగలేదు వారిదగ్గర అవుట్ పేషెంట్స్ టికెట్స్ వున్నాయి అందులో ఫ్రాక్చర్స్ అయినవారు వున్నారు ప్రభుత్వ ప్రెస్, ప్రైవేట్ ప్రెస్, ఇతర ప్రెస్సులలో పనిచేసేవారు కాకుండా—చాలామందికి కాళ్ళకు, చేతులకు ఫ్రాక్చర్స్ అవడం, ముందు ఇన్ పేషెంట్స్ గా చేర్చుకొని ఆ తెల్లవారే డిస్చార్జి చేయడం జరిగింది కాబట్టి వారికి ప్రత్యేకంగా యీ రిలిఫ్ యిస్తున్నట్లు కనబడడంలేదు గాలరీస్ ను డిఫెక్టివ్ గా కట్టి, యీ ఇన్సిడెంట్ కు లీడ్ చేసినదానికి బాధ్యులెవరు, అసలు ఆ గాలరీ సజస్ట్ చేసిన ఆఫీసరెవరు, ఏ ఆఫీసరువల్ల యంత డిఫెక్టివ్ గా కట్టడం జరిగింది ? ఇంత దుబారా ఎందుకు అయింది ? రెండవది, అడ్మిట్ అయిన పేషెంట్సుకు మాత్రమే యిస్తామని ప్రకటించినది సరైనదికాదు సీరియస్ ఇంజరీస్ తగిలి, ఫ్రాక్చర్స్ అయి అడ్మిట్ కాకుండా వున్నవారున్నారు వారి సంఖ్య ఎట్లా తెలటం అంటే—ఒక జుడిషియల్ ఆఫీసరును వేసి ఎంక్వయరీ చేసినట్లయితే ఎవరికి దెబ్బలు తగిలాయో, ఎవరికి సీరియస్ గా తగిలాయో వారు కూడ చెప్పకోడానికి అవకాశం వుంటుంది ప్రభుత్వం యీ వైపుకూడ చూడాలని కోరుతున్నాను దెబ్బలు తిన్నవాళ్లు హాస్పిటల్సుకువస్తే డాక్టరులు చేర్చుకొని ఘటనలకూడ వున్నాయి అందువల్ల తప్పనిసరిగా ఎంక్వయరీ జరగాలి ఛీఫ్ ఇంజనీర్స్, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్స్ తమ బాధ్యత తప్పించుకోడానికి క్రింది ఉద్యోగస్థులమీద బాధ్యత వేయడం జరుగుతున్నట్లు వింటున్నాము అది ఎంతవరకు వాస్తవమో తెలియదు అందువల్ల, జుడిషియల్ ఆఫీసరును

re The failure of Government to take stern action against the persons responsible for the bamboo gallery (for the recent Soviet Circus) that collapsed and resulted in injuries to nearly 200 persons

వేసి ఎంక్వయిరీ చేయించాలి The circumstances under which the incident has taken place, about the injured who received injuries, all these matters may kindly be looked into by the Government

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అధ్యక్షా, 16-2-64 న ఇండో-సోవియట్ కల్చరల్ ఎక్స్‌చేంజి ప్రోగ్రాం క్రింద సోవియట్ ఆర్టిస్టు యిక్కడకు రావడం జరిగి, రాత్రి ఏడున్నర గంటలకు సర్క్స్ ప్రారంభించబడింది సుమారు రెండు మూడు ప్రదర్శనలు కాగానే 8 గంటలకు యీ సంఘటన జరిగింది అక్కడ పర్సాంటు చేసిన గాలరీ కట్టదిట్టాలతో కట్టినదే కాని బహుళః పారపాలయపుండ ఎచ్చు—మొత్తం గాలరీ కూడ ఒకే ఒకటిగా—సెక్షన్లుగా డివైడ్ చేయకుండా సెమిసర్కిల్ గా వున్న కట్టడంగా కట్టడం సంభవించింది అందులో నాలుగు రకాల టికెట్స్ వున్నాయి అవి 10 రూపాయలు, 5 రూపాయలు 2 రూపాయలు, 1 రూపాయ గాలరీకి ఒక రూపాయ టికెట్ ఇది నిర్వహిస్తున్న వారిని నేను కనుక్కున్నప్పుడు 4,500, 5000 మంది ప్రేక్షకులు వున్నారని చెప్పారు పది, అయిదు, రెండు రూపాయల టికెట్స్ కు కుర్చీలు, రెండు రూపాయల కుర్చీలలో వున్న వారికి బాగా కనబడలేదనే కారణంతో, ఒక్క రూపాయ టికెట్ అయినా సరే గాలరీకి పోతే బాగా కనబడుతుందనే ఉద్దేశంతో గాలరీ మీదకు రమ్ కావడంతో యీ సంఘటన జరిగింది నేను కూడా అక్కడ ఉన్నాను అధ్యక్షా, దురదృష్టం ఏమిటంటే — ఆ సోవియట్ సర్క్స్ ఆర్టిస్టుల మానేజరు అయివోలోషిన్ నాతో అప్పుడే చెబుతున్నాడు బొంబాయిలో ఎట్లా జరిగిందో, ఇక్కడ ఎట్లా జరుగుతున్నదో, బొంబాయిలో కంటే ఇక్కడ చాలా చక్కగా arrangements చేసారని, బాగా ఉందని చెబుతున్న సందర్భంలోనే, అట్లా వెప్పిన నాలుగైదు నిమిషాలలోగానే ఆ గాలరీ కొంచెం కూలడం జరిగింది ఒక నిమిషము సేపు లైట్లు కూడా ఆరిపోయాయి చాలా భయం వేసింది ఏమి అవుతుందో అని అదృష్టవశాత్తు లైట్లు రావడం, మైకుల్లో చెప్పడం జరిగింది డాక్టర్లు వచ్చి సహాయపడాలని కోరడం జరిగింది ప్రజలు మాత్రం చాలా exemplary గా behave చేసారు ఒక stampede వచ్చి చాలా గందరగోళం జరిగితే బహుళా ఏ ప్రమాదాలకు దారి తీసేదో కాని ప్రజలు బాగా సహాయం చేశారు గాలరీ క్రింద కాని ప్రక్క కాని ఎవరైనా injured persons ఉన్నప్పుడు చిన్న దెబ్బలైనా పెద్ద దెబ్బలైనా వారి చేతుల వైనే తెచ్చి గోషామహల్ స్టేడియంలో పెట్టి first aid చేయడానికి సహాయం చేశారు తరువాత అందరికీ కబురు చేశాము— పోలీసులకు ambulance లకు firebrigade కు కబురు చేశాము పోలీసుల బందోబస్తు చాలా చక్కగా ఉన్నది సంఘటన జరిగిన తరువాత నేను అక్కడే ఉన్నాను రెవెన్యూ మంత్రిగారు, హెల్తు మంత్రిగారు, ఇండస్ట్రీస్ మంత్రిగారు అందరూ అక్కడ ఉన్నారు అందరిని ఆసుపత్రులకు చేర్చడం, వారికి తగిన పర్సాంటు చేయడం

Calling attention to a matter of urgent public importance

re The failure of Government to take stern action against the persons responsible for the defective construction of the bamboo gallery (for the recent Soviet Circus) that collapsed and resulted in injuries to nearly 200 persons

జరిగింది తరువాత గాలరీని పైకి లేపడానికి మిలటరీ క్రేన్లు రప్పించడం జరిగింది చిన్న దెబ్బలు, scratches జరిగాయి Out patients గా వారికి ఏర్పాట్లు జరిగాయి కొద్దిమందికి కొంచెం fractures కానివ్వండి. బలమైన దెబ్బలు కానివ్వండి తగిలినపుడు అందరిని ఆసుపత్రులలో చేర్చడం జరిగింది ఆ రాత్రే మన హోమ్ మినిస్టర్ గారు వారందరిని హాస్పిటల్ లోదర్శించడంకూడా జరిగింది నేను కూడా మరుసటిరోజున ఉస్మానియా హాస్పిటలులో చేర్చబడిన 25 మందిని చూడడం, అక్కడ డాక్టర్లను కనుక్కుని పరామర్శచేసి రావటం జరిగింది అప్పుడే మన Director of Public Relations సలహా ఇచ్చారు. వారికి ఏదైనా సహాయం చేస్తే జాగుంటుందని చెప్పారు ఆ ప్రకారంగానే in-patients గా చేరిన ప్రతి ఒక్కరికి రు 50 లు అప్పటికప్పుడు శాన్ ష్టున్ చేయడం జరిగింది 17 వ తారీఖునే press-note లో తాము చూచే ఉంటారు టీకెట్లు డబ్బు వాపసు కావాలంటే refund చేస్తామని అందులోనే చెప్పాము ఈ కారణంగా ఏర్పడిన inconvenience వల్ల ఆరోజు, మరుసటిరోజు ఆటలు లేకపోవడంవల్ల అదనంగా ఆటలను వేయడానికి సోవియట్ సర్క్యన్ వారు సంతోషంతో కోఆపరేట్ చేసి అంగీకరించినారు ఎక్కువగా సహాయపడి అందరూ చూచే అవకాశం కల్పించారు, మన అందరి తరపున దెబ్బలు తగిలిన వారికి సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాను ఈ construction, P W D వారు చేసారు వారు కట్టుదిట్టంగానే చేసారు Suddenగా rush కావడంవల్ల అనేక మందిపైకి పోవడంవల్ల ఈ సంఘటన ఏర్పడిందని చెప్పారు ఇప్పుడు ఎక్కడ ఎట్లా అయితే ఏర్పరిచారో, అట్లాగే ఇదివరకు సర్క్యనులు నడిచాయి మొన్న చూచినంతమంది జనం, లేదా అంతకంటే ఎక్కువమంది జనం గాలరీపై నుంచి చూచారు అందువల్ల పదో soil లో లోపం ఉంది అనుకోవడానికి అవకాశంలేదు గోషామహల్ స్టేడియంలో ఎందుకు పెట్టలేదని అన్నారు అదిచాలా పెద్దది మధ్యలో పెడితే అంతదగ్గరగా చూడడానికి అవకాశంలేదు అందుకే సాధ్యం కాలేదు లేకపోతే లక్షణంగా గోషామహల్ స్టేడియంలోనే పెట్టుకోవచ్చును కొంతమందిని హాస్పిటల్ లో అడ్మిట్ చేయలేదు అన్నారు అది పొరపాటు అయినమాట Out-patients గా వచ్చినా, in-patients గా వచ్చినా ప్రతిఒక్కరి యెడల శ్రద్ధతీసుకుని చేయడం జరిగింది ఎవరికి admissions refuse చేయలేదు ఇటువంటి చిన్న incidents కు judicial enquiry అనేది అవసరం లేదు దేవునిదయవల్ల అదృష్టంవల్ల ఎవరికి ప్రమాదం కలుగలేదు కాని కొంతమందికి జాధకలిగింది, వారియెడల అందరి సానుభూతిఉంది. Judicial enquiry అవసరంలేదు Commissioner of Police ను కొన్ని విషయాలపై enquiry చేసి రిపోర్టు పంపాలని అడగడం తటస్థించింది, మన అందరి తరపున వారికి నేను సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాను

**GENERAL DISCUSSION ON THE ANNUAL FINANCIAL
STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1964 65**

శ్రీ కె గోవిందరావు — అధ్యక్షా, ఆంధ్రదేశం అంతటినీ ఆందోళన పరుస్తున్న అదనపు పన్ను చట్టానికి వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్న సత్యాగ్రహం గురించి చెబుతూ మొన్న ఉపన్యాసం ప్రారంభించాను ఇది ఒకసారి చట్టం అయిపోయింది కదా, మనం అందరం కలిసి చట్టం పాస్ చేసిన తరువాత మార్పు చేయాలని వేరొక ఉద్యమం తీసుకురావడం సవ్యమైనది అవుతుందా అని కొంతమంది ప్రభుత్వ పక్ష సభ్యులు చెప్పారు మన అనుభవంలో చూస్తున్నదే చట్టాలు అన్నవి ప్రజల సాంఘిక, ఆర్థిక ప్రయోజనాలను క్రమబద్ధం చేయడానికి ఏర్పరచుకుంటున్నామే కాని తయారు చేసుకున్న చట్టాలలో మార్పు చేయకూడదని ఎక్కడా లేదు చట్టాలు అనేవి ప్రజలకోసం పుట్టాయి కాని ప్రజలు చట్టాలకోసం పుట్టలేదు కదా! కంపెనీ డిపార్ట్ మెంట్ మొన్నటివరకు వున్నది దానిని మొన్ననే లోక్ సభలో కృష్ణమూచారీగారు తీసిపారేశారు గోల్డెన్ కంట్రోలు ఆర్డరును కూడా తరువాత రద్దు చేసుకున్నాము ప్రొహిబిషన్ విషయమై కూడా నేడో రేఫో మార్పు చేసుకోవాల్సిన పరిస్థితి రావచ్చును చట్టం చేశాము కాబట్టి అది inviolable, ఎట్టి పరిస్థితులలోను దానిని మార్పు చేసుకోకూడదు అనికాని, అనుకున్న objectives సాధించలేకపోయినా దానినే continue చేయాలని కాని ఎక్కడా లేదు అవసరమైన మార్పులు చేసుకోవలసివుంటుంది రైతులు మోయలేని భారాన్ని భరించలేక సత్యాగ్రహం జరుపుతూంటే కొంతమంది సభ్యులు చాలా అపహాస్యం చేస్తూ చాలా తక్కువ స్థాయిలోనికి వెళ్ళి కిరాయి పెట్టి మనుష్యులను తెచ్చిసత్యాగ్రహం చేస్తున్నారని, ఇది సత్యాగ్రహం కాదు, దురాగ్రహం అని చెబుతున్నారు ఇది మాకు చాలా బాధ కలిగిస్తోంది వాస్తవ పరిస్థితులు గవర్నమెంటువద్ద వున్నాయి సత్యాగ్రహం incidents, ఎంతమంది రైతులు వచ్చారో అన్నీ వారు వ్రాసుకున్న సంఘటలున్నాయి, బస్తీలలో మాత్రం వారితో సహకరించడానికి కొద్దిమంది కార్మికులు కూడా సత్యాగ్రహంలో పాల్గొని ఉండవచ్చును మొత్తంమీద 80 వేలమంది రైతులు ఇప్పటికే 20 జిల్లాలలోను బ్రహ్మాండమైన వెల్లువగా సత్యాగ్రహం జరుపుతున్నారు ఈ సత్యాగ్రహం విషయంలో తేలికగా మాట్లాడడం సబబుగా లేదు తుని రాజాగారు, కృష్ణంరాజు బహదూర్ గారు-ఇది దురాగ్రహం అన్నారు వారు అట్లా చెప్పినందుకు నేను ఆశ్చర్యపడడంలేదు ఎప్పుడు ఏ సత్యాగ్రహం జరిగినా, ప్రజా ఉద్యమం వచ్చినా, స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కాని రాకపోర్వంకాని ఆయన దానిని దురాగ్రహం అంటూనే వచ్చారు ఏ గవర్నమెంటు అధికారంలోనికి వచ్చినా వారిదే వైచేయిగా ఉంటోంది ప్రజలలో తిరుగుతూ ప్రజలతో కొంత సంబంధం వున్న కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు, వెంగళరావుగారు రెండు రూపాయలు కూలి యిచ్చి సత్యాగ్రహాలను తెస్తున్నామనడం చిత్రంగా వుంది 80 వేలమంది రెండు రూపాయలు చొప్పున అద్దె ఇచ్చి ఎన్ని లక్షలు ఖర్చుచేసి సత్యాగ్రహం నడిపించగలరో ఊహించడం కష్టంగా వుంది కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు జిల్లా పరిషత్తు చెర్మన్ అయిన తరువాత శ్రీకాకుళం జిల్లా ప్రజలనుంచి దూరమైనారేమో నాకు తెలియదు, కాని ఈ సత్యాగ్రహం తీవ్రమైన effect కలిగించింది, వారి శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని

బొబ్బిలి మొదలైన తాలూకాలలో నేను తిరిగాను పాలకొండ, పార్వతీపురం ప్రాంతాలలో మూడు రెట్లు, కొన్నిచోట్ల పది రెట్లుకూడా పన్ను పెరిగింది అని రైతులు చెప్పారు ప్రజా బలం లేదు అంటున్నారు ప్రజల మన్నన లేనిదే సత్కారహం యింత కాలం జరిగేదా అని అడుగుతున్నాను పోనీ యీ రోజున జరుగుతున్న ఉద్యమానికి ప్రజాబలం నిజంగా ఉందాలేదా, ప్రజల moral support ఉందా లేదా, కనుక్కోదలమకుంటే మీరందరూ అంగీకరిస్తే రిఫరెండం పెట్టండి అదనపు శిస్తు చట్టం యిష్టం వుందని తీర్పు యిస్తే మనకు అభ్యంతరం లేదు కాదంటే ఆ తీర్పుని అంగీకరిస్తారా అని అడుగుతున్నాను అందుచేత వారి పార్టీ చెబుతున్న పద్ధతులలోనైనా వివిధ ప్రాంతాలలో మీటింగులు పెట్టి అదనపుశిస్తును సరియైన వర్సస్ కొసం వేశాము, ఇతర resources లేవన్న తరువాతనే వేశామని వారిని convince చేసి చెప్పి ఉంటే జాగుండేది అలాచేయకుండా తేలికగా మాట్లాడడం న్యాయం కాదు విశాఖపట్టణం జిల్లాలో నాకు తెలిసినంత వరకు చెరువుక్రింద పల్లానికి ఇంతకుముందు రెండురూపాయలుండేది యిప్పుడు తొమ్మిది రూపాయలైనది అదేవిధముగా శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో నాగావళి left channel క్రింద ఎకరానికి 47 రూపాయల వరకు వసూలు చేస్తున్నారు పార్వతీపురం జిల్లాలో గెడ్డలక్రింద cross bunding క్రింద ఎకరానికి 7 రూపాయలు ఉండవలసినది ఇవ్వాళ 15 నుంచి 21 రూపాయల వరకు పెరిగి పోయింది మొత్తంమీద అన్నిచోట్ల విపరీతంగా పెరిగింది మోయలేని భారంకాబట్టి వాస్తవంగా ఆలోచించి సరియైన పరిష్కారమార్గం ఆలోచించాలి అసలు సమస్యను అర్థంచేసుకోకుండా ప్రక్కదారిన పట్టించకూడదు క్రొత్త ప్రభుత్వం పని ప్రారంభించింది కాబట్టి క్రొత్త ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని గురించి సవ్యంగా ఆలోచించి, న్యాయమైన పద్ధతిలో, ఎవరు సత్కారహం చేస్తున్నారోనే సమస్య కాకుండా ఎంతవరకు మొత్తం ప్రజలు ఫీలవుతున్నారో చాల జాగ్రత్తగా గుర్తించి ప్రజలకు సంబంధించిన సమస్య బట్టి సానుభూతితో ఆలోచించి మంచిపేరు తెచ్చుకొని సవ్యమైన పద్ధతిలో సవరించడమో రద్దుచేయడమో చేసి ప్రజల మన్ననలను పొందాలని కోరుతున్నాను బడ్జెటు ప్రసంగానికి సంబంధించి సంతకం విశాఖపట్నంలో steel factory గురించి తెలియ చేయబడినది దానికి కావలసిన నీటి సదుపాయము, జాగా వగైరాలు చూశామని చెప్పారు అది వాస్తవమే ఆయితే పెద్దపెద్ద ఫ్యాక్టరీలు మనకు వస్తాయనుకున్నప్పుడు ఆఖరు నిమిషండాకా చాలా జాగ్రత్తగా లేకపోతే రాకుండాపోయే ప్రమాదాలు గత చరిత్రలో కనిపిస్తూ వచ్చాయి ఇంతకుముందు హెపీ ఇండస్ట్రీస్ విషయంలోనే కాకుండా రైల్వేజోను విషయంలో మన అనుభవం ఏమిటి? సెవరేటు రైల్వేజోను తప్పనిసరిగా వస్తుందని మంత్రిగారు అనేకసార్లు గట్టిగా assure చేస్తూ ప్రకటనలు చేస్తూవచ్చారు ఆఖరు నిమిషం వచ్చేసరికి ఆంధ్రకు సెవరేటు జోను యివ్వడానికి వీలులేదని అక్కడ రామస్వామిగారు చెప్పడం జరిగింది అందుచేత complacent గా ఉండకుండా తప్పనిసరిగా pursue చేసి ఆంధ్రదేశానికి asset గా ఉంటుంది కాబట్టి దానిని తీసుకురావడానికి కృషి చేస్తారని నమ్ముతున్నాను.

బడ్జెటుకి సంబంధించినంత వరకు కొన్ని concessions యిచ్చినమాట వాస్తవం. అందుకు సంతోషిస్తాము చిన్నచిన్న concessions యిచ్చారు కాదనలేము కాని ఆంధ్ర ప్రజలను ఎదుర్కొనే సమస్యలకు ఎరిష్కార మార్గం ఏమయినా చూపించారా అనిచూస్తే అది కనిపించడంలేదు రోజురోజుకి పెరుగుతున్న ధరలు, రోజురోజుకు పెరుగుతున్న నిరుద్యోగం, రోజురోజుకు పెరుగుతున్న పన్నులు వాటినిమించి రోజురోజు పడిపోతున్న జీవిత ప్రమాణం వాటివిషయంలో ఏరకంగా చర్యలు తీసుకుంటారు? కాబోయే పది ఇరవై సంవత్సరాలలో right direction లో వెళ్ళి ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించగలుగుతామా అని చూస్తే తప్పనిసరిగా నిరాశ కలుగుతుంది నిరుద్యోగం తీసుకుంటే బడ్జెటు ఉపన్యాసంలోనే చెప్పారు 1962 సంవత్సరంలో 28 వేల 29 మందికి jobs secure చేశాము, 1963 లో 28 583 మందికి jobs secure చేశాము అందుకే 4% increase అయినది కాబట్టి నిరుద్యోగం క్రమక్రమంగా తొలగి పోతున్నదని complacent attitude కనిపిస్తున్నది వాస్తవంగా ఎంతమంది Employment Exchanges లో రిజిస్టరు చేసుకుంటున్నారు? ఎంతమంది life members ఉన్నారు ఆ విషయాలు బడ్జెటు ప్రసంగంలో చెప్పకేదు అది వేరుగా ఇంకో రిపోర్టులో ఉంది Employment Exchangesలో live members 1962 లో 1 14 లక్షలు 1963 లో 1 34 లక్షలు కాబట్టి 1½ లక్షల నిరుద్యోగులలో 28 వేల వరకు ఉద్యోగాలు కల్పించాము అది కూడా సరియైన ఫిగరుకాదు దీనికి కనీసం రెండు రెట్లు ఉంటుందని వేరే చెప్పనవసరంలేదు రిజిస్టరు కాని వారు చాల మంది ఉన్నారు కొంత మంది renew చేసుకోకుండా ఉన్నారు 2½ లక్షల నిరుద్యోగులలో 25 వేల మందికి చూపించగలిగారు దానిపైన వేయిమందికి అదనంగా ఉద్యోగం చూపించామని సంతృప్తిపడితే ఉపయోగంలేదు ఏవాడ చూసినా, ఏవల్లే చూసినా గ్రామ గ్రామానికి ప్రతి చోట చదువుకున్న నిరుద్యోగులు చదువుని నిరుద్యోగులు ఉన్నారు వారి విషయంలో bankrupt విధానం కాకుండా volume కి సరిపోయే చర్య తీసుకుంటే తప్ప పరిష్కరించలేము ధరలు పెరుగుతున్నాయి దీనిని గురించి శ్రీ బలరామిరెడ్డిగారు మొన్న మాట్లాడుతూ విశాఖవట్నం జిల్లా ఎర్రతులు తూర్పు గోదావరి జిల్లానుంచి కొంత ధాన్యం కొనడం వల్ల ధరలు పెరిగాయన్నారు ఇవ్యాళ ఉన్న ధర రేపు లేకుండా వారం పది రోజులలో నాలుగయిదు రూపాయలు పెరిగి పోతూ ఉంటే scarcity areas లో చౌక డిపోలు పెట్టడానికి ఎందుకు ఆలోచించకూడదు? ఎక్కడో ఒక చోట పెట్టామని చెప్పారు చౌక డిపోలు పెట్టినచోట కూడ మార్కెటు ధరకంటే తక్కువ ధరలేదు, పెట్టి మాత్రం ఏమి లాభం అన్నారు మనం ఎంతో డబ్బు తగుల జెడుతున్నాం చౌక డిపోలకు ఎందుకు ఖర్చుపెట్టకూడదు? సబ్సిడీ రూపంలో యివ్వడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయకూడదు అని అడుగుతున్నాను ఒక ఉదాహరణ యిచ్చి ముగిస్తాను ప్లాస్టక్స్ పెండిచరులో అనేక రకాల ఖర్చులు పెడుతున్నాం. దుబారా ఖర్చులు ఎంతవరకు ఉన్నాయో చెబుతాను Pilot

project for the utilization of man power అని ఒక ప్రాజెక్టున్నది దాని ఉద్దేశ్య ఏమిటో తెలియమగాని దానికి ఖర్చు 75 లక్షల రూపాయలు చూపించారు Loan to karya kshetras 78 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు వనికి వస్తుందా లేదా అనే ఆలోచన ఉండాలి తప్పని సరిగా కావలసిన వాటికి మాత్రం ఖర్చు తగ్గించేస్తున్నాం హాస్పిటల్సుకి 1962-63 ప్లాను ఖర్చు చూస్తే 7 లక్షల 11 వేలు, 6 లక్షల 63 వేలకు తగ్గిపోయింది. విద్య క్రింద ఆరోగ్యం క్రింద ఖర్చు పెట్టవలసినదే అనవసరమైన దుజారా ఖర్చు ఎందుకు తగ్గించ కూడదు? బడ్జెటులో N G Os కు యిచ్చిన concessions ను welcome చేశాము Two-Man Committee వల్ల 25 లక్షలు అదనంగా ఖర్చయ్యేమాట వాస్తవం అయితే ఆకమిటీవారు తమరిపోర్టులో యిచ్చినది కాక యితరత్రా escape అయినవి కొన్ని ఉన్నాయి Agricultural Farms ఉన్నాయి అనకాపల్లిలో వ్యవసాయ షేత్రంఉంది చాల మంచి సేవచేస్తున్నది క్రొత్త varieties, research చేసి Factories ఉపయోగించేటట్లు చేస్తున్నది అక్కడ higher cadres, supervisory cadres కు జీతాలు పెంచుకున్నారు మజ్దూర్లకు, మేస్త్రిలకు చాల తక్కువ స్కేలు, బ్రతకడానికి అవకాశంలేని విధంగా ఉంచడం న్యాయంకాదు వ్యవసాయ మంత్రులు తప్పని సరిగా వీటిగురించి ఆలోచించి మజ్దూరు మేస్త్రిలకు సరియైన స్కేలు యివ్వాలి Casual labour కు రూ. 1-2-0 యిస్తున్నారు గ్రామాలలో రూ 1-8-0, రూ 2-0-0 యిస్తుండగా వారికి రూ 1-2-0 యివ్వడం సరికాదు వారి స్కేలును పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని నమ్ముతూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు నమస్కారాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎల్ లక్ష్మణదాసు (పాతిపట్నం) — అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటును బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు మాత్రం మాట్లాడదలచుకున్నాను ప్రతిపక్ష సభ్యులు ముఖ్యంగా శ్రీ గౌతు లచ్చన్న, శ్రీ విశ్వనాథం గార్లు కాంగ్రెసు పార్టీ లీడర్ పిచ్చు విషయంలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాన్ని చేసిన విమర్శకు విచారిస్తున్నాను నిజంగా ఆంధ్రదేశంలో కాంగ్రెసు పార్టీ యీనాడు తీసుకున్న చర్య చాలామంచి చర్య అన్నది అందరూ ఆమోదిస్తున్న విషయం సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి పదవికి రాజీనామా చేయడానికి కారణాలు చెప్పినప్పటికీ కూడా, నేనువ్యక్తిగతంగా భావిస్తున్నాను - వారు రాజీనామా చేయవలసిన అవసరం లేకపోయినప్పటికీ ఆదర్శమైనవిషయంలో దేశానికి నూతన ఆదర్శాన్ని యిచ్చి రాజీనామా చేసినందుకు ప్రతి ఆంధ్రుడు గర్వించే సమయంలో, వారిని అభినందించే సమయంలో, లేనిపోని విమర్శలు చేయడం న్యాయం కాదు మనము అనేక ప్రజాస్వామ్య దేశాలలో చూస్తున్నాము Leadership విషయములో ఆంధ్రదేశములోనే కాదు, అనేక చోట్ల ఇటువంటివి జరుగుతున్నవి ప్రజాస్వామ్యములో ఎంతో అనుభవమును పొందిన ఇంగ్లండులో మొన్న మొన్ననే చూశాము ప్రధానమంత్రి రాజీనామా చేసిన నురుక్షణమే లీడర్ షిప్ కాకముందే ఇంకొకరిని ప్రధానమంత్రిగా appoint చేయవలసినదిగా కోరడము, దానికి రాణి అంగీకరించి appoint చేయడము

జరిగింది అంతకంటే ముఖ్యమైన విషయము గ్లాడ్ స్టన్ ట్రైములో ప్రభుత్వము పడిపోయిన తరువాత అప్పొజిషన్ లీడరును ప్రభుత్వము పర్పాటు చేయమంటే గ్లాడ్ స్టన్ నే appoint చేయవలసినదని అప్పుడున్న రాజును కోరడము జరిగినది అందుచేత ప్రజాస్వామ్యములో అప్పుడప్పుడు అటువంటి సంఘర్షణలు రావడము ఆంధ్ర దేశములోనే చూశాము ప్రకాశం గారు ముఖ్యమంత్రిగాను, సంజీవరెడ్డి గారు నాయకుడుగాను వున్నప్పుడు అనేక విమర్శలు వచ్చినవి కాని అదృష్టము ఏమంటే విశ్వనాథంగారు, లచ్చన్నగారు ఆనాటి మంత్రివర్గములో వుండడం వల్ల పెద్ద విమర్శ వారిదగ్గరనుంచి రాలేదు విమర్శ చేద్దామనే తలంపు వుంటే విమర్శ చేయవచ్చు, చేయకూడదని కాదు చరిత్ర చూసుకోవాలి ఇవాళ సంజీవరెడ్డిగారిని లీడరుగా వుండాలని కోరినది కాంగ్రెసు పార్టీ ఏమైనా వుంటే కాంగ్రెసు పార్టీని విమర్శ చేస్తే అభ్యంతరము లేదు అలా చేసినప్పుడు కాంగ్రెసు పార్టీ చెప్పకొంటుంది వ్యక్తిగతమైన వ్యవహారాలలో సంజీవరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రి పదవిని విడిచిపెట్టుకొన్నప్పుడు లీడరుషిప్ కావాలని కోర లేదు వారి నాయకత్వము అవసరమని కాంగ్రెసు పార్టీ ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించినది కాంగ్రెసులో groups వున్నవి అని లచ్చన్నగారు చెప్పారు ఆంధ్రదేశములో groups కన్పించకపోవడమువల్ల సంజీవరెడ్డిగారిని ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకోవడం వల్ల వారికి ఆగ్రహము కలిగివుండవచ్చు కాంగ్రెసు పార్టీ ఏమి అభివృద్ధి చేసినది చరిత్ర చూసుకొనవలసినదిగా వారిని కోరుతున్నాను గత 15 సంవత్సరాలలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు చేసిన కార్యక్రమాలను ఒక నారి తెలుసుకోవాలని కోరుతున్నాను కేవలము ఆంధ్రదేశములోనే కాదు భారత దేశములోనే కాదు, ప్రపంచములో స్వరాజ్యము సంపాదించిన తరువాత కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు సాధించిన అభివృద్ధి ఏ దేశమయినా సాధించినదేమో గమనించాలని కోరుతున్నాను అందుచేత విమర్శ చేసేటప్పుడు కొంచెము జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి కోపముతో చేయకూడదు లచ్చన్నగారు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములోవుండి పనిచేసినవారే ఆనాడు కాంగ్రెసులో ఎంత అభివృద్ధి జరిగినదో, ఆనాడు వచ్చిన విమర్శకు ఏమి జవాబు చెప్పారో ఆనాటి records ను చదువుకొనివుంటే బాగుండేది అందుచేత వారిని విమర్శ చేయడముకాదు ఎవరైనా విమర్శ చేయవచ్చు విమర్శకు ఒక పరిమితివుంది. ఇవాళ సత్యాగ్రహము జరుగుతోంది అంటే ఆశ్చర్యపడలేదు న్యాయముగా జరగడానికి అవకాశాలున్నవి కమ్యూనిస్టులు దేశములో తమ పరపతిని పోగొట్టుకొన్నారు చైనా మనదేశముపైన దండెత్తిన తరువాత, చైనాపైన కొంత అభిమానము చూపించిన తరువాత ప్రజలలో వారి పరపతి పోయిన విషయము అందరికీ తెలిసినదే పరపతి సంపాదించుకోవాలి వారే ముందుకు రావడానికి దైర్యము లేదు వారికి విశ్వనాథంగారు దొరికారు మద్రాసులో 1952 లో చూశాము వారికి ఎంత బలము వున్నప్పటికీ ప్రకాశంగారు నాయకులు అని అన్నారు కమ్యూనిస్టులు పరమ శత్రువులని రాజగోపాలాచారిగారు అన్నారు అందువల్ల వారు వుంటే బాగా వుండదని విశ్వనాథంగారిని నాయకునిగా వుంచుకొన్నారు.

అందుచేత వారికి ఎవరైనా మనిషి దొరికితే వారి ద్వారా తమ కార్యక్రమాలను సాధించాలని చూస్తారు. ఆంధ్రదేశములో వున్న రైతాంగానికి తెలుసు కమ్యూనిస్టులకుకాని, ఇతర పార్టీలవారికికాని వారిపట్ల ఎటువంటి సానుభూతి సహకారాలున్నవో తెలుసు. ఏనాడు అయినా రైతులపట్ల, ఆదరాభిమానాలు చూడవలసినది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలే అని అందరు గుర్తించారు. సంతోషముగా అదనపు పన్నులు రైతులపైన వేయాలనికాదు కొంచెము అదనముగా పన్నులు వేస్తున్నామని అని తెలుసు. ఇతరులకు రుజువు చెయ్యాలని నిర్ణయించు కొన్నాము. దేశాన్ని రక్షిస్తున్నది రైతాంగమే అని అందరికీ తెలుసు. అయినప్పటికీ వారిపైన కొంచెము భారము వేయక తప్పదు. దేశములో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను సాధించుకోడానికి నిర్ణయించుకొన్నపుడు కొన్ని పన్నులు వేయాలి. ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగుపడిననాడు, పన్నులు తగ్గించవలసిన అవసరము ఏర్పడినపుడు ముందుగా రైతులపైన వున్న పన్నుల భారాన్ని తగ్గించడానికి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు పూనుకొంటాయని వారికి తెలుసు. అయితే అప్పుడు చెప్పుకోవచ్చు “మేము ఆనాడు చేసిన సత్యాగ్రహము ఫలితముగా మీ మీద పన్నులు తగ్గినవి” అని చెప్పుకోవచ్చు. దాని కొరకు ఇవాళ ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ఎక్కడయినా కష్టాలున్నపుడు, ప్రభుత్వ దృష్టికితెస్తే చాటిని సవరిస్తాము అని రెవిన్యూమంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రజలలో కాంగ్రెసువారికి పలుకుబడిలేదని గోవిందరావుగారు చెప్పారు. ఈ పన్నులు వేసినతరువాత అనేక సమావేశాలకు వెళ్లడము జరిగింది. దేశాన్ని ముందుకు తీసుకొనిపోవాలనే దృక్పథముతో పన్నులువేస్తున్నామని చెప్పడము జరిగింది. అందువల్ల ముఖ్యముగా విశ్వసాధం పంతులుగారికి కమ్యూనిస్టుల వలతో పడవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. రేపు ఎన్నికలలో వీరు, వారు కలవగలరా? వీరు, వారు కలిసి ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయగలరా? దేశములో కమ్యూనిస్టులకు వున్న పలుకుబడి తగ్గినందువల్ల దానిని రైతులదగ్గరనుంచి పొందాలని ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. అది ఎప్పుడూ జరగదు. తమ ప్రతినిధులు ఎవరో రైతాంగానికి తెలుసు. వారి బాగాదులు కోరేవారెవరో రైతాంగానికి బాగా తెలుసు. రైతాంగానికి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వముపైన కోపము వస్తుందని వారు భావించడము పొరబాటు. పన్నులువేయడమేకాదు, ఇతరదేశాలనుంచి అప్పులు తెచ్చి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఎవరిగురించి చేస్తున్నారో రైతాంగానికి తెలుసు. ప్రజాస్వామ్యము దేశములో నిలవాలి అంటే రైతులవల్ల తప్ప ఇంకెవరివల్ల సాధ్యము కాదని తెలుసు. దేశములో ఏమి పరిస్థితులు వున్నవి అని లచ్చన్న గారు అన్నారు. చైనా, పాకిస్తాన్ చేస్తున్న కుతంత్రాలు తెలిసికూడ దేశములో ఏమి ప్రమాదము వున్నదని వారు ప్రశ్నిస్తూవుంటే నాకు చాల బాధ అనిపించి నది. మామూలు శత్రువులుకూడ కాదు, నీచమైన శత్రువులు. ఎంతో జాగ్రత్తగా వుండాలి. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకుగాను ఎంతో త్యాగముచేయ వలసిన అవసరము వుంది. పాకిస్తాను చేస్తున్న కుతంత్రాలు గమనిస్తే మనము ఎంతో పట్టుదలతో, కార్యదీక్షతో ముందుకు పోవలసిన అవసరము వుండగా ఏమీ ప్రమాదములేదని వారు కేకలువేయడము న్యాయముకాదని మనవి

చేస్తున్నాను ఈ సందర్భములో గ్రామాధికారుల అసోసియేషన్ కు అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. వారి కష్టాలను శీఘ్రముగా తీర్చలేకపోతున్నాము అనే భయము వుంది దానికి ప్రభుత్వము కొంచెము జాగ్రత్త వహించాలని మనవి చేస్తున్నాను సత్యాగ్రహాన్ని విరమించుకొని ప్రభుత్వముతో సహకరించడానికి పూనుకొన్నందుకు చాల ంతోషము వారికి తోడ్పడిన శ్రీ భట్టం శ్రీరాము మూర్తిగారికి కూడ ఈ సందర్భములో అభినందనలు అర్పిస్తున్నాను అప్పు డప్పుడు సుప్రీంకోర్టు తీర్పులు వ్యతిరేకముగా వస్తూవుంటాయి ఇనాం బిల్లును pass చేసినపుడు చీఫ్ జస్టిస్ గా వున్న పతంజలి శాస్త్రిగారు ఈ బిల్లు పనికిరాదని అంటే అంతమాత్రాన వెనుకకుపోయినామా? మరల ఇంకొక బిల్లును తయారు చేసుకొన్నాము కోర్టులో evidence ని బట్టి తీర్పులు వస్తూవుంటాయి అది యధార్థము అవునా కాదా అని విచక్షణ చేయడముకాని, కోర్టువారు చేసినది తప్పు అని చెప్పే శక్తి లేకపోయినప్పటికి సాక్ష్యము ఆధారముగా పెట్టుకొని తీర్పులు వచ్చినంత మాత్రాన దానిని శిరసావహించవలసిన పనిలేదు శాసనాలు చేసుకొనే అధికారాలు మనకు వున్నవి తీర్పులదృష్ట్యా ఇంకొకవిధముగా మార్పు చేసుకొనడానికి అవకాశాలున్నవి ప్రజాస్వామ్యమందు గ్రామాధికారులకు పూర్తి విశ్వాసము వుంది రెవెన్యూ ఆఫీసర్లు అక్కడక్కడ చేస్తున్న తప్పుడు పనులవల్ల గ్రామాధికారులకు కోపమురావడానికి అవకాశము సహజముగావుంది slackness in collections అని చెప్పి వారిని సస్పెండ్ చేస్తున్నారే, మిగిలిన కలెక్షన్స్ విషయంలో ఆయా ఆఫీసర్లపైన ఎందుకు చర్య తీసికోరని అడుగు తున్నాను ఇన్ కమ్ టాక్స్ ఆఫీసర్లు, సేల్స్ టాక్స్ ఆఫీసర్లు కోట్లకొలది రూపాయలను వసూలు చేయకుండావుంటే వారిమీద చర్య తీసికోకపోతే, వారిని సస్పెండ్ చేసే, డిస్మిస్ చేసే అధికారం లేదా అని అడుగుతున్నాను ప్రభుత్వంపైన ఆదరంతో, అభిమానంతో కేవలం పదిపాను రూపాయలతో గ్రామంలోవుండే పరిస్థితులన్నీ విలేజ్ ఆఫీసర్లు చూసుకోవలసివుంటుంది అక్కడ కరువు కాటకాలు వున్నప్పుడు, అక్కడి ప్రజలు కట్టుకోలేని పరిస్థితిలో వున్నప్పుడు, ఆ పరిస్థితులను గ్రామాధికారులు స్వయంగా చూస్తూ కారినంత వహించలేకపోవచ్చు అందువల్ల వారిని సస్పెండ్ చేయటం తప్పు వారిని సస్పెండ్ చేయకుండా మన రెవెన్యూ నెమ్మదిగా రాబట్టుకొనేందుకు ప్రయత్నాలు చేయాలి అసలు మనకు రావలసిన రెవెన్యూ కలెక్షన్ ప్రభుత్వమునకు రాకుండాపోయింది ఎక్కడయినా వుందా అని అడుగుతున్నాను రైతు అంత దౌర్భాగ్య పరిస్థితిలోలేదు ఎగవేద్దాం అనే ప్లాన్ లో వుండే కోటిశ్వరులు, మహానుభావులు దేశంలో వున్నారు వారిని ఒకప్పుడు కాకపోయినా ఒకప్పుడు వీధిలో పడవేయవలసిన పరిస్థితులు వున్నాయి దేశంలో 200 కోట్ల రూపాయలు ఇన్ కమ్ టాక్స్ బకాయి వుందంటే అర్థంపడితే అక్కడి ఆఫీసర్లు ఏమిచేస్తున్నారు వారు జాగ్రత్తగా పనిచేయాలి అందువల్ల నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే రెవెన్యూబోర్డు విలేజ్ ఆఫీసర్లపట్ల, ప్రజలపట్ల జాగ్రత్తగా ప్రవర్తిస్తే ప్రభుత్వానికి కావలసినదబ్బు వస్తుంది అందువల్ల వారి విషయాన్ని ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను విలేజ్ ఆఫీసర్ కు టి ఎ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం ఒక జి వో పాస్ చేసింది కాని వారికి

అట్లా ఇస్తున్నారా? మేము డాక్యుమెంట్స్ వ్రాసుకుంటాము, మాకు లై సెన్స్ ఇవ్వండి అని వారు అడిగితే ఇవ్వకుండా వారి జీతాలను విత్ హోల్డ్ చేసి—అలా చేసే అధికారం లేకపోయినా అలా చేసి—న్యూనత పరుస్తూ వారు సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారంటే దానిలో అర్థంలేదు రై తాంగం వన్నులభారం అయినదని బాధపడటంలేదు వారు పన్ను కట్టుకోవడానికి సంసిద్ధంగా వున్నారు తమ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలపట్ల, ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహిస్తుందని వారికి తెలుసు అందువల్ల ఈ సత్యాగ్రహం ఎన్నిరోజులు జరిగినా ప్రభుత్వం దీనిగురించి పెద్దగా ఆలోచించవలసిన అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను ప్రభుత్వం చూడవలసింది రై తాంగానికి కావలసిన సదుపాయములు ఎట్లా సమకూర్చాలా అని, వారిని ఎట్లా ముందుకు తీసుకుపోవాలా అని అసలు ఈ రోజువరకు యాక్టులో ఎక్కడ అడ్డంపెచ్చిందో తెలియదు ఇనాంలు ఎకాలిప్ చేసి పదిపాను సంవత్సరాలు అయినా ఇవేవరకూ టెక్నికల్ పాయింట్ వల్ల చెరువులను మరమ్మత్తు చేయటానికి ఆధికారం లేదని అంటున్నారు అది తప్పని మనవి చేస్తున్నాను అక్కడయినా ఆటంకాలు వుంటే వాటిని తొలగించటానికి ప్రయత్నించాలి ఆఫీసర్లను అడిగితే వారు తప్పుడు డై రెక్టుస్ ఇస్తూవుంటారు అందుచేత ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను అటువంటి కార్యక్రమాలు చేస్తే రై తాంగం ఎంతటి త్యాగాలకయినా సంసిద్ధంగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను నూతనంగా వచ్చిన ప్రభుత్వానికి బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ఆర్థిక మంత్రిగాక ముఖ్యమంత్రిగా కూడా వున్నారు ఆంధ్రరాష్ట్రం అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధి చెందుతున్నది ఇతర రాష్ట్రాలకంటే ముందుకు పోతున్నది ఎవరు ఎన్ని అనుకొన్నా సంజీవరెడ్డిగారి నాయకత్వం దేశానికి అవసరం అని ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించుకొన్నందుకు ప్రతి కాంగ్రెసువాది గర్విస్తున్నాడు వారియొక్క నాయకత్వంతో బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండి వచ్చే మూడు సంవత్సరాలలో బ్రహ్మాండమైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు సాధించగలరని విశ్వసిస్తున్నాను సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారని చెప్పినవారంతా పశ్చాత్తాప పడతారని నాకు తెలుసు మనం ఆఫీసర్ల విషయంలో కొంచెం జాగ్రత్తగా వుండాలని మనవి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా, ముగించేముందు ఒక్క విషయం మా జిల్లాకు సంబంధించి మనవి చేసి నెలపు తీసుకొంటాను శ్రీకాకుళం జిల్లాలో పంశధార ప్రాజెక్టు విషయంలో ఒక బ్యారేజ్ కట్టాము సంజీవరెడ్డిగారు రెండవ బ్యారేజ్ కి పునాది వేయటానికి అంగీకరించారు నేను వారిని, ముఖ్యమంత్రిగారిని కొరుతున్నది ఏమిటంటే ఈ సంవత్సరమే రెండవ బ్యారేజికి గొట్ట వద్ద పునాది వేయటానికి పూనుకోవాలని రెండవ బ్యారేజికి 3, 4 కోట్లకంటే ఎక్కువకాదు నేరడివద్ద జరిగినది సక్రమంగా జరగలేదు డబ్బు తక్కువ ఇవ్వటంవల్ల పని సక్రమంగా జరగలేదు ఆ పని, ఈ పని జరిగినప్పుడు 3 లక్షల ఎకరాల భూమిలో పంటలు పండించటానికి అన్నివిధాలుగా వీలువుంటుంది అయితే ఆ కార్యక్రమాన్ని ఏప్రిల్, మే నెలల్లో ప్రారంభించటానికి తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కొరుతున్నాను చివరి విషయంగా ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను రైతులు బాగా బలసిపోయారని విమర్శలు వస్తున్నాయి కొందరు

ధరలు పెరిగాయని, అందుకు బాధపడుతున్నారనే ప్రసంగాల్లో వినవచ్చాయి రైతుకు ఎంత గిట్టుబాటు అవుతున్నది, రైతుయొక్క ఆర్థికపరిస్థితి ఏవిధంగా వున్నదో తెలుసుకొనటానికి ఒక కమిషన్ ను ఎప్పాయింట్ చేయాలని కోరుతున్నాను పంటలు బాగా పండలేవని ఢిల్లీలో వున్న ప్లానింగ్ కమిషన్ కేకలు వేయవచ్చు కాని రైతుకు కావలసిన అవసరాలు ఏమిటో వారు గుర్తించటం లేదు అతనికి కావలసిన సౌకర్యాలేమీ కల్పించకుండా వుంటే, రైతుయొక్క కాళ్ళచేతులు కట్టేసిన తరువాత అతను ముందుకు పోలేడు అతనికి కావలసిన సౌకర్యాలన్నీ ఏర్పాటుచేస్తే ఇతర దేశాలనుండి ధాన్యం కొనుగోలులేకుండా ఆంధ్రదేశంలో పండించే అవకాశాలున్నాయి అందువల్ల రైతుల కష్టసుఖాలు తెలుసుకొనటానికి, వారికి కావలసిన సదుపాయములు కలుగజేయటానికి ఈ విషయాలన్నీ పరిశీలించటానికి ఒక కమిషన్ ను వేయాలని కోరుతున్నాను ఈ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి రైతులపట్ల అభిమానం వుంది అయినా వారి అవసరాలను సంపూర్ణంగా తీర్చటానికి ప్రయత్నం చేయటానికి ఒక కమిషన్ ను ఎప్పాయింట్ చేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ జి బాపనయ్య — ఆర్థికంగా కాళ్ళచేతులు కట్టివేయబడ్డరైతు అదనపు పన్ను కట్టుకోగలడా అని లక్ష్యణదాస్ గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎల్ లక్ష్యణదాస్ — దానినిగురించి ఇదివరకే చెప్పాను .

Mr Deputy Speaker — You need not reply

Sri V Ramaswami Reddy (Punganur) — Mr Speaker Sir, in a country like ours where we are threatened by aggressive neighbours, it is but proper that we have got to build up our resources and these resources have got to be built up by extra taxation. This taxation, I am sure, most of the patriots must pay with all pleasure and happiness. We should not prove ourselves traitors because of these taxes or banjar lands affairs by showing some demonstrations or disobedience or satyagraha. This would be telling to our neighbours that we have internal troubles and that our country could be easily got over.

Nextly, Sir, in spite of the national emergency our financial position has been very sound and most of the allotments for this year have been much more than for the last year. I am in full agreement with the budget speech and it is a credit for the Finance Minister that he could do this far.

I would like to tell a few points, Sir, where they have got to be given a filip, where they have got to be given a little encouragement—not that the Government is discouraging them or neglecting them—but I want to say that these are to be given a little more encouragement so that they could be better.

Firstly, Minor Irrigation, Sir. I would suggest a touring squad of Engineers and few Overseers to go round every District to see how many tanks and how many irrigation schemes could be improved.

Nextly, Agriculture, Sir, being most important of them all here the officers seem to have a little grouse because the department is not

given any encouragement. Their financial position has not been improved and though the Government of India have been insisting on increasing their salaries and the Nalgar Committee also says the same it has not been done upto now.

Next fire stations, Sir. I would request for one fire station for every taluk.

Then, old age pensions. Old age pensions have been given, but we do not know where and how they have been given. It is said that the Collectors have been disbursing these monies, but I have not heard of any case where these monies have been distributed. It is lucky that the age has been reduced from 70 to 60 and the monies have been increased to Rs 5.29 lakhs this year. I would suggest that the Samithies be given a hand in this—either the samithies given the allotments or the samithies give recommendation to the Collector to whom this money has got to be given.

Regarding lepers and beggar colonies, Sir, I am afraid, most of our Ministers have not gone through this Abid Road. In any one of these shops, you can't avoid getting into a shop before these lepers come and fall on you. Instead of doing this in other parts of the State, I wish that these lepers have beggar homes and they are put into separate places and that it is first done in the city.

Low Income Group Housing—Sir, I find most of our own people are after these houses. It is but proper that these houses should be given to officials, preferably, low paid officials in the Headquarters in this city and people who do not have a house of their own. Most of our own people have been at it and probably we will come in their way.

Maternity centres,—I think, we are having a crowd in every college in every school, our population is being boosted up. Maternity centres have been given hell of a lot of encouragement, but I am afraid, the only thing we need more is family planning centres. Out of the 67 family planning clinics, 24 have been closed down. I should think, not that I am against these maternity centres, but family planning clinics have got to be given a little more prominence.

Regarding Education, Sir, Education has been absolutely neglected. From the elementary education stage upto the PUC, I am afraid, it is very bad and University standards in our State are much worse when compared to the neighbouring States. The school masters are very badly neglected, they get much less salaries than a post-peon and besides compulsory education has come in, for all the youngsters and girls could study free while the teacher population is just the same, they have not been increased. Though the monies have been increased for this year, teachers have got to be boosted up. Now in every elementary school, for 80 to 90 pupils there is one school-master with 5 classes to handle. I do not see how one school-master could manage 5 classes and 80 pupils. According to third five-year plan, it was originally programmed to appoint 200 teachers in primary schools during the third-plan period. So far, 38 teachers only have been appointed and there is no likelihood of appointing additional teachers during the rest of the plan period for want of funds.

Next, Sir, compulsory primary education. It is proposed to enroll 16 lakhs of additional children during the third plan period. Though 40,000 teachers were required for enrolling 16 lakhs of additional children at the rate of one teacher for every 40 pupils, the provision available was sufficient to appoint only 20,000 teachers. Sir, this elementary education being most important and the foundation on our educational system, if you are not doing this, I am afraid, most of the students coming later will get ruined. Elementary education has got to be first improved.

Then, Sir, this Telugu Medium. Most of our science subjects upto S S L C are taught in Telugu medium. You know, Sir, even in English, science subjects, most of the names are borrowed from Latin. Could we borrow Latin names also into Telugu? Is it possible? Then, these S S L C boys, once they pass their S S L C and come into P U C class they have got to learn everything afresh, they have got to learn in English medium and these Latin names. And this P U C is only of 9 months' period. From the time these boys pass their examinations in the villages, leave their parents, get into colleges in a city, by the time they settle down, they will take four to five months and probably they will have five months more for their public examination. It is a ruination of these students and this public examination of P U C is most important because it makes the boy or mars the boy, it ruins the boy at that stage.

Next, Animal Husbandry. Allotment in the third plan is lower than the amount spent in the second plan. I do not see any reason why animal husbandry should be neglected because the whole of our Agriculture depends on animal husbandry. I feel, animal husbandry is much more important than agriculture.

Dearness allowance and family pension.—Sir, we do not know if our school masters are eligible for this.

Regarding prohibition, Sir, I have nothing very much to say, but people are happy now with this prohibition. But I would say we could follow the Bombay policy of prohibition.

Corruption and nepotism.—Sir, Our friends have been talking about it. It has been increasing by leaps and bounds, direct and indirect, and I do not know why it has been on the increase every day, every month, every year. I feel, Sir instead of touching the constable or persons from the lower category, this must be stopped from the higher levels. We have always been talking so much about this, but nothing has been done. For the Forest Department, on the one side, it looks as though the forests are their own. They sell forest, they cut out forest for charcoal, they do everything and it does not look as though it is Government property. I see something of this is also being done.

Thank you very much for the time given, Sir.

శ్రీ ఎ పి వజ్రవేలుచెట్టి (కుప్పమ్) —అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు లిక్విడ్ డాసుగారు మాట్లాడారు వారు తమ ఉపన్యాసంలో ఏ అదను దొరికినా కమ్యూనిస్టులపైన రెండు విసుర్లు వేయడం వారికి పరిపాటి అందులో ఆశ్చర్యం

తేదు మేము దానిని గురించి ఎక్కువగా ఆలోచన చేయవలసిన పనిలేదు అయినప్పటికీ ఆయన కొంత ఘాటుగాను, నూతన ఉత్సాహంతోను మాట్లాడినట్లు కనబడుతున్నది నాకు ఒకటి తోస్తున్నది, బహుశః అవి తప్పుగా ఉండవచ్చు నేమోకాని నాకు అర్థమైనదేమీ అంటే నూతన మంత్రివర్గంలో తనకు ఒక చొటుకావాలని దరఖాస్తు ఈ ఉపన్యాసం ద్వారా పెట్టకుంటున్నారేమోనని అంతకుతప్ప నేను ఎక్కువ చెప్పదలచలేదు ఆర్థిక మంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసంలో ఒక ముఖ్య విషయం మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినది చెప్పారు

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి — గౌ సభ్యులు ఒక ఉపన్యాసం చేసిన తరువాత అది చేయడానికి పర్సనల్ రీజన్స్ ఉన్నాయని ఒక motive attribute చేసి ఆ రకంగా ప్రసంగించడం సబబుగా ఉంటుందా? అది సరయినదికాదని నావారన, అందుచేత తక్షణం withdraw చేసుకోవడం అవసరమని నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను

Mr Deputy Speaker — But there is nothing done personally

Sri B. Sreeramamurthy — But he is attributing motives. He has stated that with a view to getting something else he has made a speech. So there is no other —

Mr Deputy Speaker — I have understood

అట్లా చెబితే తప్పు అనుకుంటాను నేను ఏదో ఆశపడి ఉపన్యాసం చేశారని చెప్పడం అంత సబబుగా ఉండదు ఏదైనా ఉంటే నేకాని అట్లా personal attribution చేయకూడదు

He has withdrawn now. Please continue

Sri Pitchayya — It is only an observation, Sir. No question of attributing motives, Sir

Mr Deputy Speaker — Any way, he has withdrawn if it is not parliamentary. There is no question about it

Sri Vagaravelu Chetty — Not withdrawn it as such. I am only just making further observations

Mr. Deputy Speaker — You can't make personal attributions

Sri Vagaravelu Chetty — No. It is not

Mr Deputy Speaker — Have you not said that?

Sri Vagaravelu Chetty — No. It may be. With some motive behind, he has made the speech. That is the impression that has been given to me by his speech

Mr Deputy Speaker — It may be your impression, but you cannot attribute that to him

Sri Vagaravelu Chetty — I have not done it

Mr Deputy Speaker — Then that is all right

శ్రీ పి వ్రజవేలుచెట్టి. — నాకు తోస్తున్నదని చెప్పాను కాని ఆయన ఆ ఉద్దేశంతోనే చెప్పాడు అని చెప్పటం కాదు

Mr Deputy Speaker —If you have not done it you can continue

Sri T V S Chalapathi Rao —An hon member may give that impression but it must be expressed in a parliamentary, decent and dignified manner

Mr Deputy Speaker —Well, he has expressed—

Sri T V S Chalapathi Rao —No He says he has not withdrawn it If he has said that he has withdrawn it, that is the end of the matter He said that Mr Lakshman Dass has submitted a petition for inclusion in the new Ministry and to strengthen that application he is speaking like that It is a definite attribution of motives

Mr Deputy Speaker —Just hear me When he says “I do not mean it” it means withdrawn

Sri Vajjavelu Chetty —Anybody can have his own impressions or deductions మన ఆంధ్రదేశానికి సంబంధించినంతవరకు ఆర్థికమంత్రిగారు ఒకమాట చెప్పారు అదిచాల ముఖ్యమైన అంశమనుకుంటాను మనదేశం మొత్తంపైన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోనకూడ అనుకుంటాను వ్యవసాయ ఉత్పత్తి తగ్గిపోయిందని చెప్పారు అయితే ఏదో ఇతర ఎస్తువులంతాకూడ ఉత్పత్తి తగ్గిపోతే ఆ విధమైన ప్రమాదమే మనకు ఉంటుంది అని అనుకోవడం పోరపాటు అవుతుంది వ్యవసాయోత్పత్తి తగ్గిపోయింది అంటే అది మన ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని దేశాన్నికూడా చాలవరకు బాధిస్తుంది మనదేశంలో ఆర్థికంగా ఇన్ ఫ్లెజనరీ లెండెన్స్ అంతాకూడ ఎక్కువ అవుతున్నాయి అనుకుంటే దానికి ఒక పెద్దకారణం వ్యవసాయోత్పత్తి పడిపోతున్నాయి అనేది దీనికి కారణం ఏమిటి అనేది మనం ఆలోచన చేయాలి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంవారు రైతును, వ్యవసాయ ఉత్పత్తిని అంతాకూడా పెంచాలని అనేక ప్రణాళికలు వేసుకొన్నారు, అనేక ఏర్పాట్లు చేసుకొన్నారు మొట్టమొదటి ప్రణాళికలో చూచుకొంటే, అది దాదాపు వ్యవసాయ రైతులకు సంబంధించిన ప్రణాళికగానే ఉండిపోయింది దానిలో ఎక్కువ ప్రాజెక్టులు కట్టడం, వ్యవసాయానికి సంబంధించిన ఇతర aspects అంతా అభివృద్ధి చేసేదానికి చూడడము, అప్పులు యివ్వడం, manures ఎక్కువ చేయడం, ఉత్పత్తి చేయడం, వినియోగింపు, ఇటువంటివి అన్నీకూడా అందులోచేయడం కన్నడుతున్నది Second Five Year Plan అయిన తరువాత, Third Five Year Plan లో మూడు సంవత్సరాలు పూర్తి అయిన తరువాత, ఈ నాడు మనం సమర్పించు కొన్న బడ్జెట్ ఉపన్యాసంలో వ్యవసాయోత్పత్తి తగ్గిపోయిందని అంటే, మనం కొంచెం దీర్ఘంగా ఆలోచన చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను మనం ఎన్నో పద్ధతులకింద, ఎన్నో కోట్లు వినియోగిస్తున్నాము ఎరువులు ఇస్తున్నాము, విత్తనాలు ఇస్తున్నాము, అప్పులిస్తున్నాము, తకావీ loans ఇస్తున్నాము, subsidies ఇస్తున్నాము, grants ఇస్తున్నాము, ఇన్ని చేసినప్పటికీకూడా, ఈ నాడు వ్యవసాయోత్పత్తి తగ్గిపోయిందంటే, మనం కొంచెం దీర్ఘంగా ఆలోచనచేయాలని కోరుతున్నాను ఈ ఆచరణలో పెట్టుకున్న కార్యక్రమం అంతాకూడా విఫలమై పోయిందని వారి ఉపన్యాసముతో కన్నడుతున్నది ఈ కాంగ్రెసువారు, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారు తమకు తోచిన పద్ధతులను

అంతా కూడా, ప్రణాళికలనంతాకూడా పూర్తిగా 13 సంవత్సరములు ప్రయోగించిన తరువాత కూడా ఉత్పత్తి పడిపోయిందంటే, నేను ఒకటి వారికి మనవి చేస్తున్నాను ఇదివరకు మీ ప్రణాళికలు, మీ పద్ధతులు, మీ కార్యచరణలు అన్నీ అమలు జరిపారు అది విఫలమైనదని మీరే ఒప్పుకొంటున్నారు మేము అంటే కమ్యూనిస్టుపార్టీవారు ఇదివరకు ఈ వ్యవసాయానికి రైతాంగానికి సంబంధించిన 2, 3, ముఖ్యమైన అంశాలు, కార్యక్రమాలు సిద్ధాంతరీత్యా ఇతరత్రాకూడా చెప్పతూనే వచ్చాము వాటిని అమలు జరిపినారంటే దానివల్ల తప్పక వ్యవసాయోత్పత్తి పెరగడమేకాకుండా, దేశంలో ఆర్థిక పరిస్థితి పెరగడమేకాకుండా, రైతులకువున్న ఇబ్బంది అంతాకూడా తొలగిపోయి, వారి ఆర్థిక పరిస్థితి, సాంఘిక పరిస్థితికూడా చాలా ఎక్కువకావడానికి అవకాశం ఉంటుందని నేను నొక్కి చెప్పతున్నాను మేము మొదటనుంచి చెప్పతూవచ్చినదాంట్లో ముఖ్యమైనది భూసంస్కరణలు, అంటే భూస్వాముల దగ్గర అదనంగా ఉండే భూములను అంతాకూడా భూమిలేనివారికి, శక్కువగా భూమివున్నవారికి పంచిపెట్టాలి ఏదో మేముకూడా చేస్తామని బయలుదేరి ఏదో ఒక చట్టాన్ని చేశారు కాని మేము ముఖ్యంగా కోరేది, భూమిలేని రైతులకు భూములు పంచిపెట్టాలనేది, ఏ చట్టప్రకారంగాగాని, ఏ ప్రణాళికా ప్రకారంగాని, అదనంగా ఉండే భూమిని అంతాకూడా భూమిలేనివారికి పంచిపెట్టాలని అనుకొన్నామో దానిప్రకారంగా ఒక ఎకరా భూమికూడా పనియోగము జరగలేదు సంతీపరెడ్డి గారు ఇంతకుముందు అప్పుడప్పుడు ఈ సమస్య వచ్చినప్పుడు భూములయొక్క పంపకం ఇదివరకే జరిగిపోయింది, జరుగుతూనే ఉన్నదని అన్నారు కాని, ఏ ఉద్దేశంతో, ఏ ఫలితాలను ఆశించి కమ్యూనిస్టుపార్టీ చెప్పతున్నాయో, ఆ ఫలితాలు రాలేదు అనేది ఆచరణలోనే ఋజువు అవుతున్నది అందువల్ల ఆ చట్టము ఎంతవరకు అమలులో ఉన్నదో మాత్రం తెలియదు ఫలితంమాత్రం ఒక ఎకరాకూడా రాలేదు అందువలన ఆ చట్టములో ఉండే లోపాలను అంతా సరిదిద్దుకొని, మరల పునరాలోచించుకొని నిజమైన వ్యవసాయ సంస్కరణలుగా ఉండి అదనంగాఉన్న భూమిని, భూమిలేనివారికి ఇచ్చేటట్లయితే, వ్యవసాయములో ఈనాడు ఉన్నదానికింటే ఎక్కువ ఉత్పత్తి అవడానికి వీలు అవుతుందని నేను అనుకొంటున్నాను రెండవది ఉత్పత్తి సరిపోయిందని చెప్పేటప్పుడు దీంట్లో అన్నిరకాల వ్యవసాయ ధాన్యాలకు సంబంధించి పడలేదని చెప్పుకున్నారు వ్యాపార పంటలు బాగానే పెరిగినాయని చెప్పతున్నారు ఏది పడిపోయిందని చూచినప్పుడు ఆహార ధాన్యాలు పండించే ఆ రామాషా తగ్గిపోయిందని అంటున్నారు కాబట్టి నేను చెప్పదలచినది, ఈ ఆహార ధాన్యాలను పండించే రైతులకు ఏదో ఒక రూపములో కొన్ని concessions ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను వాళ్ళకు taxation తగ్గించడం కాని లేక వారికి ఏదైన అదనంగా ఇవ్వడంగాని జరగాలి, మొత్తంపైన వారి దృష్టి అంతాకూడా, ఆహార ధాన్యాలు పడిపోతున్నాయి కాబట్టి వాటిఉత్పత్తి పెంచేరకంగా ఉండాలని కోరుతున్నాను

తరువాత Andhra Pradesh Mining Corporation ఇకటి ఉన్నది దానిలో చాలా ఆవకతవకలు జరుగుతున్నాయి ఒక Member గారు

ఇదివరకు చెప్పారు దాంట్లో గవర్నమెంటుకు, కంపెనీకి దాదాపు 60, 50 లక్షలు రూపాయలవరకు నష్టం కలిగే రీతిగా ఆ management ప్రవర్తించి దని చెప్పకతప్పదు ఎందుకంటే, ఈ iron ore supply చేసేదానికి దానిని తీసి వేరే ఎగుమతి చేసే దానికిగాను కావలసిన ఏర్పాట్లు చేసేందుకు ఒక contract ఇచ్చారు ఆ contract మామూలు పద్ధతులలో జరగలేదు Tenders call for చేసేటప్పుడు బొరంగంగా call for చేయలేదు Limited tenders అని పెట్టారు కాని ఆ limited tenders లో కూడా మొట్టమొదట ఏ draft conditions, contract conditions ఇచ్చారో, అది ఈ నాడు లేదని చెప్పుతున్నారు అఫీసులో దాని యొక్క copy కూడలేదని అంటున్నారు నిజంగా ఏ terms పైన contract కు payment ఇస్తున్నారంటే, ఆ draft contents లేక terms కంటే ఎక్కువ అదినంగా ఇస్తున్నారు అది అఫీస్ లో ఉన్నకొంటున్నాను ఈ విధంగా ఎందుకు ఇవ్వాలో అలోచించవలసియుంటుంది అంతే కాకుండా వాళ్ల period expire అయిపోయిన తరువాతకూడా, కొత్తగా tenders call for చేయకుండానే, వారి time పొడిగించారు ఏ అధికారము లేకుండానే అందువల్ల, నేను సూచించేది, మన రాష్ట్రంలో ఇటువంటి public sector కు సంబంధించిన విషయాలు గురించి, వాటిని అదుపులో ఉంచడానికి మన అసెంబ్లీలో ఒక కమిటీని పేసి వాటిని అజ్యూయిషీ చేయవలసియుంటుంది పార్లమెంటులోకూడా ఇటీవలనే వారు ఇటువంటి కమిటీ ఒకటి ఏర్పాటుచేశారు వాళ్లు చాలా సంవత్సరాలు ఆలోచనచేసి అనుభవం గడించి, ఈ విధంగా ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేశారు, కనుక మనం కూడా మన State level లో ఒక కమిటీని అందుకుగాను ఏర్పాటు చేయవలెనని కోరుతున్నాను

శ్రీ టి వి ఎస్ చలపతిరావు — అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు వజ్రవేలు చెట్టిగారికి మన లక్ష్యన్ దాసుగారి ఉపన్యాసము కొంత ఆశాభంగమే కాకుండా, కొంత భాదకూడా కలిగించి ఉండవచ్చు వారు ప్రతిసారి ఏదో విధంగా ఆశ పెట్టుకోవడం, ఆ ఆశలన్నీ అడియాళలు కావడం పది సంవత్సరములుగా మనము చూస్తున్నాము దానికి ప్రధాన కారణం, యువక నాయకులలో ముందుకు వచ్చి నాయకత్వము వహించి ఒక statesman లాగా, చిన్న వయస్సు అయినప్పటికీనీ, మన రాష్ట్ర రాజకీయాలును, శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు గత పది సంవత్సరములుగా నడపడం ప్రారంభించినందువలన బహుశా మన మిత్రులకు కొంత ఆశాభంగం కలిగి ఉండవచ్చు అందులో ఆశ్చర్యం లేదు అధ్యక్షా తమకు తెలుసు 1953 లో కొత్తగా మనకు రాష్ట్రం వచ్చినప్పుడు “ఆ” అనేది మొదటి అక్షరమే కాకుండా, ఇదే మొదట ఈ ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధ శక్తుల చేతులలో పడిపోతుండనేటటువంటి ఆందోళన సర్వేసర్వతా అందిరికీకూడ కలిగింది ఆ ప్రమాదాన్ని తప్పించిటటువంటి రాజకీయ చతురత యువక నాయకులైనటువంటి సంజీవరెడ్డిగారికి ఒక్కరికే దక్కింది తరువాత విశాలాంధ్ర వచ్చినతరువాతకూడా వారు ఏ విధంగా అన్ని వర్గాలను కూడగట్టు కొన్నదీ తమకు తెలుసు రాజకీయ జీవితంలో అనేక ఆశయాలు అనేక మందికి ఉండవచ్చు వారందరిని ఒకే త్రాటికి తీసుకువచ్చి అందరినికూడా సంతృప్తి

వరుస్తూ ఒక సమగ్రమైన అభివృద్ధిని పొందాలని ఈ రాష్ట్రాన్ని నడవడం వారికి మరొక ఆశాభంగం కలిగించి ఉండవచ్చు అలాగే ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమంలో ఎప్పుడు ఏమి జరుగుతుందోకూడా ఎవరికీ తెలియదు నామట్టుకు నేను, అధ్యక్షా, ఎప్పుడుకూడా అనుకోలేదు, ఈ అయిదు సంవత్సరాలలో సంజీవరెడ్డి గారి నాయకత్వంలో మార్పు వస్తుందని మరి ఒక Supreme Court తీర్పు రావడం, వెంటనే వారు కొద్ది వ్యవధినికూడా తీసుకోకుండా, మన భారతదేశంలో ఏ ముఖ్యమంత్రికూడా చేయనటువంటిదానిని చేసి వారు చరిత్రను సృష్టించారు ఒకరితోకూడా సంప్రతింపు లేకుండా ఆయన అంతరాత్మతోనే సంప్రతింపుకొని చేసినారు అది అందరికీ అత్యాశ్చర్యము కలిగించింది దానివలన స్వపక్షి యులకు బాధ కలిగింది ప్రతిపక్షియులకు ఆశాభంగం ఆశ్చర్యము కలిగింది ఎందుకంటే, వారు రాజీనామా ఇస్తారా తేదా అని వారు చూచారు కాని వారు ఆత్మవృత్తమైనటువంటి, ఆదర్శమైనటువంటి ఒక నూతన సాంప్రదాయాన్ని వారు సృష్టించారు వారు వయస్సులో చిన్నవారైనప్పటికీనీ, వారిలో ఉన్న ఆ statesmanship అనేది దానికి కారణమని నేను అభిప్రాయపడు తున్నాను He has got an old head and young shoulders అంటే అతి శయోక్తి కాదేమో అనుకోవటాను కాని old head అన్నంత మాత్రాన ప్రయోజనం లేదు ఒకప్పుడు మన ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పారు "Success often goes to those who dare and act" అని అది సంజీవరెడ్డిగారు నాయకత్వం వహించిన తరువాత, వారి జీవితాన్ని గనుక మూచినట్లయితే అది అతరాలూ రుజువు అవుతుంది నేను ఈ విధంగా మాట్లాడటం మొదలు పెట్టితే నా తరువాత లేచి ప్రసంగించే నభ్యులు—చలవతిరావుగారు ఒక మంత్రి పదవికోసం ఆర్జీ పెట్టుకొంటున్నారని అనుకోవచ్చు కాని ఎవరో ఏదో అనుకుంటారనే మాటకు లొంగకూడదు ఈ తరుణంలోకూడ వారు చాల విజయవ్రదంగా వ్యవహరించి ప్రతిపక్షియులకు ఆశాభంగం కలిగించారనడంలో అతిశయోక్తి లేదు మళ్ళీ పార్టీకి నాయకత్వం వహించాలని అందరు నభ్యులు కోరితే అంగీకరించాడు He has agreed at a considerable sacrifice to lead and guide and inspire the party అంతేగాక అనుభవశాలి అయిన బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారిని ముఖ్యమంత్రిగా nominate చేయడంలో ఆశ్చర్యం లేదు అనేక ఘట్టాల్లో మద్రాసు రాష్ట్రంలో, ఇతర ప్రదేశాల్లో, జరుగుతోంది అయితే మిత్రులు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు మాట్లాడుతూ, 'పాదుకా పట్టాభిషేకం' అని 'ప్రతాప రుద్రీయం' అని అనడం నాకు బాధ కలిగించింది 'పాదుకా పట్టాభిషేకం' అనుటలో తప్పు లేదు భరతునికి భక్తి అన్నగారియందు ఎలా ఉన్నదో, అలాగే బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారికి వారియందు ఉన్నది—అంటే తప్పులేదు కాని 'ప్రతాప రుద్రీయం' అనడం ఇక్కడ జరిగే చర్యల ప్లాన్ని తగ్గించడం అవుతుంది అది గోపాలకృష్ణయ్యగారికి ఆ శా భం గ మే కలిగిస్తుంది ఇప్పుడు మన బడ్జెటు విషయంలో చూస్తే దానిని గురించి ఎక్కువ చెప్పవలసిన సరిలేదు పెద్దలు, నభ్యులు, విశ్వనాథంగారు, నాకు ముందుగా మాట్లాడిన గోవిందరావుగారు అందరూ ఈ బడ్జెటు ఆనేక విషయాలలో చాల ఆదర్శ

ప్రాయంగా ఉన్నదని చెప్పారు నేను కొన్ని ప్రధానమైన విషయాలు చెబుతాను గత సంవత్సరం Appropriation Bill సందర్భంలో 'జాలకవి' బిరుదును ఆర్థిక మంత్రిగారివద్దనుంచి అయ్యపురెడ్డిగారు సంపాదించారు వారు ఏమి చెప్పారంటే—బడ్జెటు అంటే ప్రతి సంవత్సరం 'కొత్త పన్నులపట్టి' అని అనుకోవలసి వస్తుందని అన్నారు అలాగే ప్రతిసంవత్సరంలో ఉన్న సి డి నాయుడు గారు "taxation has become the label of this Government" అన్నారు అయితే ఈ 1964-65 బడ్జెటుచూస్తే వారు చెప్పినది జరగడానికి అవకాశంలేదు ఈ సంవత్సరం కొత్త పన్నులు లేనేలేవు గత సంవత్సరం, ఆ గత సంవత్సరం వేసిన rationalisation of sales tax, అదనపు మూమిశిస్తు—ఆ arrears అన్నీ చురుకుగా ఉద్యోగస్థులు వసూలు చేశారు తత్ఫలితంగా వచ్చిన డబ్బు అనేక ప్రజానురంజక పనులకు వినియోగించడం జరిగింది ఇప్పుడు ప్రధానంగా ఎ రైతులగురించి సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారో, ఆ రైతుల సౌకర్యం కొరకు రు 200 ల వరకు వడ్డీ లేకుండా అప్పులు ఇస్తామని ఈ బడ్జెటు ప్రపోజన్ లో చేర్చారు అటువంటి సౌకర్యాలు రైతులకు కలుగజేస్తున్నది—ప్రభుత్వ పరిపాలనలో ఉన్న కాంగ్రెసు పార్టీయా, లే సత్యాగ్రహం చేస్తామని జిందాబాద్ అంటూ తాలూకా ఆఫీసులలో వెళ్లి పనులు జరగకుండా ఆటంకపరచే కమ్యూనిస్టు పార్టీయా? రైతు బాంధవులు ఎవరో గుర్తించబడినందున ఈనాడు చేస్తున్న సత్యాగ్రహం విఫలం అయినట్లు వారికికూడా తెలుసు ఈవిధంగా అదనంగా వచ్చిన డబ్బు ప్రజావయోగ్యమైన పనులకు వినియోగించడం సంతోషించదగిన విషయం అందుకు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిని అభినందిస్తున్నాను ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వ దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తెస్తాను తక్కువ లోన్ను విషయం చెప్పినప్పుడు అనేకమంది చిన్న రైతులు ఏమి చెబుతున్నారంటే—వారికి ఈ అప్పు మొత్తం చేరడానికి ప్రభుత్వోద్యోగస్థులు అనేక ఆటంకాలు కలుగజేస్తున్నారన్నారు ఒకసారికాదు 18 సార్లు ఒప్పి కేషన్ పెట్టినా ఈ సీజన్ లో రావలసిన తక్కువ అప్పు వచ్చే సీజనుకుగాని రావడం లేదన్నారు ఉద్యోగస్థులందరిపైన నేరం మోపటం కాదుగాని చాలమంది ఏదో అడ్డుపెట్టి ఆలస్యం చేయడమనేది పరిపాటి అయిపోయింది, ఇది ముఖ్యమంత్రిగారు గుర్తించి రూల్సు simplify చేయాలి ఈ వడ్డీలేని రు 200 ల అప్పుకు రైతు అర్హి పెట్టుకొనగానే అతనికి సకాలంలో అందజేయాలి Old age pension ను మనియార్డరు ద్వారా పంపినట్లు తక్కువ ఋణాలనుకూడా రైతులకు సకాలంలో అందజేయాలి పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు ద్వారాగాని, Executive Officers ద్వారాగాని వారికి అందేట్లు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను Old age pension కు నేను కూడ సర్టిఫై చేసి పంపడం జరిగింది కలెక్టర్స్ కు అధికారం ఉన్నా చాల జాప్యం జరుగుతోంది అప్లికేషన్ తాసిల్దార్ ఆఫీసులో ఇవ్వాలి ఆయన రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ కు పంపుతాడు—అది సరైనది అవునా, కాదా విచారించమని రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ ఏ ఆరు నెలలో, ఎనిమిది నెలలో ఆలస్యం చేసి, అనేక ఘట్టాలలో అప్లికేషన్ పోయిందని కూడ బిడియపడకుండా చెప్పడం జరిగింది ఆ విధంగా జాప్యం జరుగుటవల్ల ఈ పెన్షన్ ఆకించే వృద్ధులకు అందకుండా

పోతోంది ఈ old age pension విషయంలో quick disposal చేసి ప్రతినెల రూ 25 లు మనియార్డరు వచ్చేట్లు ఏర్పాటు చేయవలెనని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను

విద్యార్థులకు సహాయం విషయంలో కలలు కంటూండే వాడిని బీద విద్యార్థులు — ఏ కులం వారైనప్పటికీ — scholarships, half scholarships, fee concessions వస్తాయా అని అనుకునేవాడిని అటువంటి సౌకర్యాలు ఈ బడ్జెటులో ప్రవేశపెట్టారు అయితే విద్యార్థులకు ఈ scholarships సకాలంలో అందుటలేదు అటువంటి చిక్కులు లేకుండా రూల్సు పునఃపరిశీలించి, ఆ శాఖకు సంబంధించిన ఉద్యోగస్థులకు గట్టి instructions ఇచ్చి ఈ scholarships కూడ సకాలంలో అందేట్లు చేయాలి ఇందులో విద్యకు సంబంధించి 28 కోట్లకు పెంచారు అందుకు మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను అయితే ఈ రోజువరకు ప్రాథమిక పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులకు, మిడిల్ స్కూల్స్, హైస్కూల్స్ ఉపాధ్యాయులకు ఏ నాలుగు నెలలకో, అయిదు నెలలకోగాని జీతాలు అందుట లేదు గత సంవత్సరం నేను ఇక్కడ call attention notice ఇచ్చి ఈ విషయమై ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి ఆంధ్రదేశంలో ఉండే స్కూల్సు మూసివేసే ప్రమాదం వస్తోందని మరచిపోతాను అప్పట్లో ఒకటి రెండు మూడు నెలలు జీతాలు అందజేశారు తరువాత ఇప్పటివరకు ఆ complaint, chronic గా ఉన్నది అందుచేత విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు కేటాయించిన డబ్బు సకాలంలో అందేట్లు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను

మ్యూనిసిపల్ హైస్కూల్స్ ఉన్నవి నెకండరీ విద్యవల్ల నష్టం వస్తోంది విజయవాడ మ్యూనిసిపాలిటీకి 1 లక్ష రూపాయలు నష్టం అవుతోంది జిల్లా పరిషత్తులకు ఇచ్చినట్లు మ్యూనిసిపాలిటీస్ కు కూడ గ్రాంట్స్ ఇవ్వాలి కాని మ్యూనిసిపల్ పాఠశాలలను తీసుకువెళ్ళి జిల్లాపరిషత్తులకు ఇస్తే practical చిక్కులు వస్తాయి పరిషత్తులకు ఇచ్చినట్లు మ్యూనిసిపాలిటీలకు గ్రాంట్సు ఇస్తే నష్టం లేకుండా మ్యూనిసిపల్ పాఠశాలలను ఎక్రమంగా నిర్వహిస్తారు మ్యూనిసిపాలిటీస్ వద్ద వున్న డబ్బును ఒక్కసారి ఉపసంహరిస్తే అక్కడ కొంత కష్టం కలుగుతుందని ఆర్థిక మంత్రిగారు తమ ప్రసంగంలో చెప్పారు అయితే ఇక్కడవుంటే వడ్డీ రాదు కాబట్టి ఏ షెడ్యూల్ బ్యాంక్ లోనో, స్టేట్ బ్యాంక్ లోనో డిపాజిట్ చేస్తే తాగుంటుంది నేను అధ్యక్షునిగా వున్న కాలంలో కంపెనీస్ కు ఇచ్చినట్లు overdraft ఇవ్వడానికి వప్పుకొన్నారు అందువల్ల దానిని వెంటనే ఆచరణలోకి తెచ్చి అమలుజరిగేట్లు చేస్తారని అశిస్తున్నాను

ఈనాడు ప్రతివారు సత్యాగ్రహం గురించి మాట్లాడుతున్నారు అయితే ఈ సత్యాగ్రహం జరిగేతీరు వారికి తెలుసు, మాకూ తెలుసు విజయవాడలో జరిగిన సంఘటనచూస్తే అది సత్యాగ్రహం అనాలో, రాడీజమ్ అనాలో తెలియుటలేదు ఆఫీసులో ప్రవేశించి బ్యూడిజెట్ సెకండ్ క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్ ను తన్నారు పోనీ ఆ తన్నినవారు—సంజీవరెడ్డి ప్రభుత్వం పది రూపాయల పన్నును రూ. 20 లు చేసిందనే కోపంతోవచ్చి తన్నినారా అంటే—అధ్యున

రైతుకాదు, చదువుకునే విద్యార్థి ఆ విద్యార్థి పేరు కాలేజీలో ఉన్నదో లేదో కూడ తెలియదు మన దేశాన్ని ఒక ప్రక్క పాకిస్థాన్ తుణుకుణుం బెదిరిస్తూ, మరొక ప్రక్క చైనావారియొక్క ప్రమాదం తగ్గక వారు ఇంకవరకు arms ద్వారా బెదిరించాలని చూసి ఇప్పుడు diplomatic office వల్ల మనంను పీటించేయాలని ప్రయత్నిస్తున్న సమయంలో, ఇలాంటి దృశ్యాలు సృష్టించడం దేశభక్తి అవుతుందా అని ప్రతిపక్షంవారిని అడుగుతున్నాను పెద్దలు పూజులు అనుభవశాలిఅయిన విశ్వనాథంగారు ఆర్థికమంత్రిగారు పనిచేసినటువంటివారు ఈ బజ్జెటును అభినందించారు అలాంటివారు సత్యాగ్రహంద్వారా పార్లమెంటరీ డెమాక్రసీలో సాధించే ఫలితాలు ఉంటువాఅంటే అసలు సత్యాగ్రహాన్ని ప్రసాదించిన గాంధీగారి పార్లమెంటరీ డెమాక్రసీలో సత్యాగ్రహానికి స్థానంలేదన్నారు ఆ గాంధీమహాత్మునికే సత్యాగ్రహం చేయడమనేది చెల్లుబాటుయింది అసలు సుందరయ్యగారికి పార్లమెంటరీ డెమాక్రసీలో విశ్వాసం పోయిందన్నారు, ఇక సత్యాగ్రహంలో వారికి విశ్వాసం, రెండవ సహాయ నిరాకరణోద్యమంనాటికే పోయింది అందువల్ల మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతాలలో విశ్వాసం కల్పించుకొని కమ్యూనిస్టుపార్టీలో ఉంటూ వుద్యమాలు సృష్టించి తద్వారా దేశస్వాతంత్ర్యం సంపాదించాలనుకొన్నవారికి, నేటికీ సత్యాగ్రహంలో విశ్వాసం కలగడం మంచిదే అయితే సత్యాగ్రహాన్ని నడిపేరితని నడిపి ఏ వుద్యమానికైతే సత్యాగ్రహాన్ని నడిపితే వన్నె పెరుగుతుందో, ఏ వుద్యమానికైతే ఈ సత్యాగ్రహాన్ని ఉద్దేశించారో ఆ వుద్యమాలకు నడిపితే సఫలీకృతమవుతారు—వావిలాతి గోపాల కృష్ణయ్యగారు చెబుతూ ఇది extra parliamentary activity అని అన్నారు ఏమైనప్పటికీ దేనికైతే నా కావలసినది ప్రజాబలం ప్రజాబలం లేనిది సత్యాగ్రహం సాగకు, ఎలెక్షన్లలో రాలేదు ఎలెక్షన్లలో వారు ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నారు, ఎంత తీవ్రంగా కృషిచేసినప్పటికీ వారిని ఇంకా ప్రతిపక్షంగానే ఉండమని ప్రజలు కోరాడగాని కాంగ్రెసు అడ్డరువల్లగాని, ఆర్డినెన్సువల్లగాని వారు ప్రతిపక్షంలో ఉండటంలేదు, ప్రజలయొక్క ఆర్డినెన్సువల్ల ప్రతిపక్షంలో ఉన్నారు అట్లాగే వారు ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహానికి ప్రజలబలం ఎక్కడవున్నది? గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెబుతూ 100 ఏకరాల రైతులు, 200 ఏకరాల రైతులు కూడ సత్యాగ్రహంలో పాల్గొంటున్నారని చెప్పారు మన ప్రభుత్వం తయారు చేసిన పట్టిని బట్టి చూస్తే 150 ఏకరాలపైన, 200 ఏకరాలలోపుగల రైతులసంఖ్య ఆంధ్ర జిల్లాలలో 9 మంది అని చెప్పారు అయితే ఈ 9 మంది సత్యాగ్రహంలో పాల్గొంటున్నారని అనుకోవాలా? 9 మంది కాదు, 900 మంది అయినప్పటికీ పెద్ద రైతులు ఎప్పుడూ, ఇప్పుడేకాదు, అక్బర్ కాలంనుంచి, అశోకుని కాలం నుంచీకూడ, ఎంత తక్కువపన్ను అయితే అంత తక్కువపన్ను కావాలంటారు మ్యూనిసిపాలిటీస్ లో చూస్తే ఇంటిపన్ను తక్కువ వేయమంటారు, టంటిముందు సిమెంట్ రోడ్లు వేయమంటారు అట్లాగే సుందరయ్యగారు 4 కోట్ల 80 లక్షలు తగ్గించమని చెప్పారు అయితే గోవిందరావుగారు మొట్టాడుతూ నిరుద్యోగ సమస్యగురించి చాలా బాధపడ్డారు వారిబాధ నేనుకూడ పంచుకుంటున్నాను ముఖ్యంగా బస్తీలలో పల్లెటూళ్లలో యువకులు, యువకులు విద్యావంతులై

నిరుద్యోగంతో బాధపడుతున్నవారు అనేకమంది నున్నారు వారి సమస్య పరిష్కారం కావాలంటే మనం కొత్తప్లాన్స్ పెట్టాలి కేపిటల్ ఇంక్వెస్ట్ స్కీములు కావాలి ప్రొఫెసర్ కీన్ గారు ఏమి చెప్పారు? ఎంత నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరించాలంటే, అంత ఎక్కువగా ఇన్ వెస్ట్ మెంట్ కావాలన్నారు ఇన్ వెస్ట్ మెంట్ కావాలంటే కేపిటల్ కావాలి కేపిటల్ పరిచే శాలనుండి తీసుకువద్దామంటే పూజ్యులైన రాజగోపాలచారిగారు యీ ప్రభుత్వమంతా అప్పల గవర్న మెంట్ అయిపోతున్నదని చెబుతున్నారు పన్నులు పెద్దామంటే, సుందరయ్యగారు వద్దంటున్నారు మరి ఎట్లా యీ సమస్యను పరిష్కారం చేసేది? ఒక ప్రత్యామ్నాయ బజ్జెట్ ను ప్రతిపక్ష నాయకులుగా వారు రూపొందించి (ఫేక్స్ అండ్ ఫిగర్స్ బ్రహ్మానింద రెడ్డిగారికి ఎంత తెలుసుకో వారికికూడ అంత తెలుసుకుకదండి) ఇదిగో ఈ విధంగా చేయండి యీ 4 కోట్ల 80 లక్షలు పన్ను తగ్గించండి, దాని ప్రత్యామ్నాయంగా యీ విధంగా చేయండి అని వారు నిర్మాణాత్మకంగా సూచనలు చేసినట్లుంటే స్వపక్షంలో ఉన్నవారుకూడ తప్పు బుండా ఆలోచించటానికి అవకాశం ఉండేది గోపాలకృష్ణయ్యగారు నన్ను మాట్లాడుతూ స్త్రీ ముఖ్యమంత్రి ఉత్తరప్రదేశ్ లో వచ్చినప్పుడు వారు పన్నులు తగ్గించి కీర్తి గడించారని, అదేవిధంగా పురుషులైన బ్రహ్మానింద రెడ్డిగారు కొత్త ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చారని, వారుకూడ ఆ విధంగా అధిక భూమిశిస్తు తగ్గించి కీర్తి ఎందుకు గడించకూడదని అన్నారు ఇదివరకు మన ముఖ్యమంత్రిగావున్న సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పారు యు పి లో తగ్గించినవి సెస్సులుగాని పన్ను తగ్గించలేదని చెప్పారు మనంకూడ యీ అదనపు లాండ్ రెవిన్యూబిల్లు ఇంట్రడ్యూస్ చేయగానే సెస్సులు ఇక్కడకూడ తగ్గించటం జరిగిందన్న సంగతి గోపాలకృష్ణయ్యగారింకూడ తెలుసు బ్రిటిష్ వారి కాలంలో ముఖ్యంగా యీ రైత్యాని సెస్ట్ మెను—యీ పన్నులను—ప్రవేశపెట్టింది కర్నూల్ రిడ్, సర్ థామస్ మన్రోగారని అందరికీ తెలుసు త్వరితగతినీ ఎక్కువ పన్నులు భూమిద్వారా లాక్కోవాలనే వుద్దేశ్యంతో ఆ ఇంపీరియలిస్టు ఈ రైత్యారి సెస్ట్ మెను పెట్టారు అయితే మన స్వతంత్ర ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత రైత్యారి విధానం మార్చాలని ప్రకాశంగారి నాయకత్వాన ఏర్పడిన జమీందారి రద్దు కమిటీవారు అనేక సూచనలు చేసినప్పటికీ, ఏదో కారణంచేత ఆదిఇంతవరకు జరగలేదు అప్పుడు రైత్యారి విధానంవల్ల రైతులు ఎంతనష్టపడుతున్నదీ, ఎంతకష్టపడుతున్నదీ, దరిద్రం ఏ విధంగా గ్రామాలలో పెరుగుతున్నదీ, ఏ విధంగా అనైక్యత పెరుగుతున్నదీ, అప్పలబాధ ఎక్కడ ఎక్కువ అవుతున్నదీ రాజారావు మోహనరావుగారు 18-2 సంవత్సరం లోనే పార్లమెంటరీ కమిటీ ఎదుట ఎవిడెన్స్ ఇచ్చారు అదంతా చదివి వినిపించటానికి నాకు అవకాశం లేదుగనుక, కొంత ప్లు ప్తంగా చెప్పి సెలవుతీసుకొంటాను సంజీవరెడ్డిగారు అనేక రంగాల్లో చరిత్ర సృష్టించారు నూతన ముఖ్యమంత్రి గారుకూడ చరిత్ర సృష్టించాలని నా అభిప్రాయం వారు ఏ విధంగా చరిత్ర సృష్టించాలని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నానంటే — గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు యీ అదనపు పన్నును రద్దుచేసికాదు ఈ పన్నుల గొడవకు అంతకు మూలకారణమైనటువంటి, బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు ప్రవేశపెట్టిన ఈ రైత్యారి

విధానాన్ని తీసుకోవడానికి గ్రామవారీ విధానం—యూ ఎలెక్షన్ వారి సెటిల్ మెంట్ మళ్ళీ తిరిగి పునః ప్రతిష్టాపన చేసి—వెనుక కళావేంకటరావు గారు జమీందారీలను రద్దు చేస్తూ ప్రెమ్ కారన్ వాలీస్ టు కళావేంకటరావు అని ఆయన ముద్రాను అసెంబ్లీలో ఒక నిమిషాన్ని లేవదీసినట్లుగా—వీరు కూడా ప్రెమ్ కర్నల్ రిడ్ టు కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి అని కొత్త నిమిషాన్ని లేవదీసి యీ రైతావారి విధానాన్ని రద్దు చేస్తారని ఆశిస్తూ నాకు యీ అవకాశం కల్పించిన అమకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

(శ్రీ జి విశ్వనాథరెడ్డి (రెడ్డిపల్లి) —అగ్యజ్ఞా, ఆర్థిక మంత్రి గారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటులో కొన్ని స్వల్పమైన వసతులు ప్రజలకు కల్పించినప్పటికీ, వారి ఉపన్యాసంలో యీ అదనపు భూమి శిస్తు సత్యాగ్రహం విషయం ప్రస్తావించిన పోవటంవల్ల, వారు ప్రజలకు కల్పించిన స్వల్పమైన వసతులన్నీ యీ మహా సముద్రములో మునిగిపోయినట్లు కనుపిస్తున్నది వారి బ్రజ్జెటు ప్రసంగంలో ముఖ్యమైన యీ విషయం ప్రస్తావించిన పోవటం నిరాశాజనకంగా ఉంది నెల రోజులుగా జరుగుతున్న సత్యాగ్రహం ఎందుకొరకు జరుగుతున్నదనేది వారు విశ్రాంతిగా ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది మొన్నటిదాక ఉన్న ప్రభుత్వం నిన్న కొత్త ప్రభుత్వంగా మారింది అది “old wine in new bottle” అకాని, దీనివల్ల ప్రభుత్వ పాలనలో క్రొత్త విధానాలు ఏమైనా వస్తాయో మోఅన్న ఆశ కూడా లేదు. ఒకసారి లెజిస్లేచర్ పాస్ చేసిన అధిక భూమి శిస్తు చట్టాన్ని తిరిగి మేము మార్చేది లేదని కాంగ్రెసు సభ్యులు మాట్లాడినారు అవి చాలా నిరాశాజనకమైన మాటలు యీ సత్యాగ్రహం పాపులర్ మూమెంట్ కాదని, ఊరికే ఆవేశంతో చేస్తున్నటువంటి మూమెంట్ అని కొంతమంది సత్యాగ్రహంపై మాట్లాడవచ్చును కానీ సత్యాగ్రహం న్యాయంగా జరుగుతున్నదనేదానికి నిదర్శనాలు ఉన్నవి 50 ఎకరాలు, 60 ఎకరాలు ఉన్న చెరువుల వ్రంద అదనపు భూమి శిస్తు ఎన్ని రెట్లు పెరిగిందో ప్రభుత్వం గమనించాలి రాయచోటి తాలుకాలో గిరపల్లి గ్రామంలో రెండు చెరువులు ఉన్నవి ఒకదాని క్రింద 50 ఎకరాలు పైన, మరొకదాని క్రింద 150 ఎకరాలు పైన ఆయకట్టు ఉంది అక్కడ యీ అదనపు భూమి శిస్తు చట్టం రాక ముందు ఎకరానికి 2, 3 రూపాయలు శిస్తు కడుతున్నారు కాని యీ దినం అక్కడ ఎకరానికి 9 రూపాయలు మినిమం చార్జ్ ఉన్నది అంటే 300% ఎక్కింది ప్రభుత్వం 100% పెరిగింది అన్నప్పటికీ ఇక్కడ ఎంత డిస్పారిటీ ఉన్నదో గమనించమని కోరుతున్నాను అక్కడ రెండవ పంట పండిస్తే మళ్ళీ 9 రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు యీ నిరంకుశమైన చట్టాన్ని శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు మార్పు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను యీ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ గురించి ఒక విషయం చెప్పదలచుకున్నాను మనకు ఉన్న యీ ప్లానింగ్ డిపార్టుమెంటును పూర్తిగా రద్దు చేసిన చాలా వ్యయము తగ్గుతుందని నేను యీ సభ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారికి విన్నవించుకుంటున్నాను యీ నవీన కాలంలో ప్లానింగ్ ముఖ్యమైనదిగా ఉంటే—యీ డిపార్టుమెంటును ఈతడు రద్దు చేయమంటాడేమిటీ, ఇతడు ఆశావాదిగా కనిపించటంలేదు, ప్లానింగు డిపార్టుమెంటు

ఎందుకు రద్దు చేయాలి అని గౌరవ సభ్యులు అడగవచ్చును యీ ప్లాన్ ఎకా నమీలో యీ ప్లానింగ్ డిపార్టుమెంటు మన స్టేటులో ఏమి చేస్తున్నదనేది ఆలో చించాలి యీ ప్లానింగు డిపార్టుమెంటు కేవలం ఒక పోస్టాఫీసు మాదిరిగా ఉన్నది యీ డిపార్టుమెంటు కొత్త స్కిమ్ము ఎవాల్యుయేట్ చేసి అమలు చేయ టానికి ప్రయత్నం చేస్తుందా అంటే లేదు ప్రతి head of the department కొక స్కిమ్ము తయారుచేస్తే ఆకొత్త స్కిమ్ముకు యీ ప్లానింగు డిపార్టుమెంటు డబ్బు ఎలాట్ చేయటమేగాని యీ ప్లానింగ్ డిపార్టుమెంటు స్వతహాగా ప్లాన్ స్కిమ్ము తయారు చేస్తుందా అంటే లేదు ప్లానింగ్ డిపార్టుమెంటులో ఎకనమిక్ experts ఉన్నారా అంటే లేదు ప్లానింగ్ డిపార్టుమెంటును చాలా వరకు పునరుద్ధరించాలి, లేక మార్పు చేయటానికి ఆలోచిస్తే మంచిది Old age పెన్షన్ ఇవ్వటానికి age limit 65 ఏళ్ళకు తగ్గించినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి అభినందనలు తెలపాలి అయితే ప్రభుత్వ రూల్సు ప్రకారం రిటైర్ మెంటు age 65 సం॥ ఉంది కాబట్టి ఆ 65 ఏళ్ళను 65 ఏళ్ళకు తగ్గిస్తే ఇంకా బాగుంటుందని యీ సభ ద్వారా తెలుపు తున్నాను ఈ కో-ఆపరేటివ్ గురించి చెప్పదలచుకొన్నాను ఈ కో-ఆపరేటివ్ లో ఒకసారి ఒకరు ప్రెసిడెంట్ అయితే, మళ్ళీ అతడిని దించటానికి ఆస్కారం లేదని చెప్పటానికి ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వదలచుకొన్నాను కడప జిల్లాలో కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలో ఎలక్షన్ జరుగుతుంటే, దానిలో 22 నామి నేషన్స్ వస్తే ఒక్క నామినేషన్ కూడా చెల్లదని చెప్పి కొట్టేసి, ఊరికే బుక్స్ గో వ్రాసుకొన్నారని జిల్లా పోర్ట్ కమిషన్ లోనే ఇటువంటి నిరంకుశమైన ఎలక్షన్ జరుగుతున్నది మన ముఖ్యమంత్రిగారికి కో-ఆపరేటివ్ పోర్టిఫోలియో కూడా ఉంది కాబట్టి వారు అటువంటిది జరగకుండా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను ఇట్లా జరిగితే ప్రజాస్వామ్యంపైన ఉండే విశ్వాసం పోతుంది ప్రజాస్వామ్యం అభివృద్ధి చెందదు-ముఖ్యమంత్రిగా ఉండిన సంజీవరెడ్డిగారు యీ ప్రజాస్వామ్య ఉద్ధరణకే రాజీనామా చేశారు అటువంటప్పుడు ఇటువంటివి జరగటం చాలా శోచనీయంగా ఉంది ఈమధ్య బోర్డు చాలా పాచ్చు అయినవి వాటర్ బోర్డు, ఖాదీ బోర్డు తయారైనవి ఓడిపోయిన మంత్రులకు, M L A లకు రి హెబిలిటేషన్ బోర్డుగా ఉన్నవిగాని, అవి ప్రజలకు ఉపయోగపడేటట్లు కనుపించలేదు ఖాదీ బోర్డులో ఒక సంవత్సరం నుండి ఒక కోటి రూపాయలు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేశారు ఆ డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో చాలా అవకతవకలు ఉన్నవని కాంగ్రెసుసభ్యులే వప్పుకొన్నారు అటువంటప్పుడు ఖాదీ బోర్డును ఎందుకు రద్దు చేయకూడదు? దానిలో ఉన్న యీ ఆయిల్ మాంగర్ సొసైటీలు దంపుడు బియ్యం సొసైటీలు చాలా వేస్తుగా ఉన్నవి ఖాదీ బోర్డులో associations కు కూడ అప్పులు యిస్తున్నారు ఒక Association అంటే అది Companies Act క్రింద register చేయాలి. Register అయితే

ఎవరికైనా అప్పులు యివ్వవచ్చు దానిలో limit కూడ లేదు లక్ష, రెండు లక్షల రూపాయల వరకు కూడ వారికి యిస్తున్నారు ఒక కుటుంబంలో 5 మంది, ఇంకో కుటుంబంలో 5 మంది చేరి 10 మందితో ఒక association చేయవచ్చు రెండు కుటుంబాలకే పరిమితం అయిన associations చాల ఉన్నాయని తెలిసినది దానిపైన కూడ దర్శాస్తు చేయాలని ఈ సభ ద్వారా కోరుతున్నాను ఇటీవల పంచాయతీ చట్టం అయినాక దానిలో ఎన్ని అవకతవకలు ఉన్నాయో బాగా అర్థం అవుతున్నది పంచాయతీ చట్టంచేసే దానికి ముందు, పంచాయతీలు విలీనం చేయాలని చెప్పిరి రెండు మూడు పంచాయతీలు కలపాలని దానిని గురించి జిల్లాలలో ఎంతో హంగామాచేసి కొన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టి చేశాము 500 మంది ప్రజలు ఉన్నాకూడ ఒక పంచాయతీ చేయవచ్చు 2 కిలో మీటర్ల దూరం ఉంటే 750, 500 population ఉంటే పంచాయతీగా చేయవచ్చునని ఈ చట్టం ప్రకారం ఒక పంచాయతీని 5 పంచాయతీలు 5 పంచాయతీలు చేసిన సన్నివేశాలు ఉన్నాయి రాయచోటి తాలూకాలో యిదివరకు 100 పంచాయతీలు ఉంటే యిప్పుడు 200 పంచాయతీలు అయినాయి, రెండింతలు అయినాయి ఈ పంచాయతీలన్నీ ఆర్థికంగా చాల వెనుకబడి ఉన్నాయి అటు వంటప్పుడు యిట్లా చిన్న పంచాయతీలు చేసినదానివల్ల ఏమైనా ఉపయోగం ఉన్నదా? బహుశా సమితి elections లో ఎంతమంది పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్లు ఉంటే అంత corruption తగ్గుతుందని మంత్రిగారు ఊహించి ఉండవచ్చు పంచాయతీలు తక్కువగా ఉన్నా మెంబర్లకుకూడ ఓటు హక్కు యిస్తే corruption చాలవరకు తగ్గించుకొనేదానికి వీలు ఉంటుంది చిన్నచిన్న పంచాయతీలు చేయడం భావ్యం కాదు అవి ఏ పనులు గ్రామాలలో చేసుకోలేకుండా పోతాయి కాబట్టి పంచాయతీలను పెద్దవి చేస్తే మంచిది గాని చిన్నవి చేయడంవల్ల ఆర్థిక లోపంతో ఏ పనులు చేయలేవని నేను విన్నవించుకుంటున్నాను Primary health centres లో డాక్టర్స్ లేక చాల యిబ్బంది పడుతున్నారు మందులు దండిగా ఉన్నాయి కాని ఆ మందులను ఉపయోగం పెట్టే దానికి వీలు లేక వృథా అవుతున్నాయి రాయచోటి తాలూకాలో ఒక health centre ఉన్నది దానిలో వేరే డాక్టర్ను incharge చేసినదానివల్ల ఆ మందులన్నీ దుర్వినియోగం అవుతున్నాయి కనుక కొత్త డాక్టరు వచ్చేంత వరకు retire అయిన డాక్టర్స్నైనా వేసి అటువంటి సెంటర్లు కొన్ని రోజులు నిర్వహించ వలెనని కోరుతున్నాను ఈ budget లో silver lining N G O లకు అదనంగా యిచ్చిన 5 రూపాయలు ఇదొక పెద్ద సమస్యగా ఉన్నది N G O లు యితర ఉద్యోగులు పట్టణాలలో నివశించువారంతా ధరలు విపరీతంగా పెరుగుతూ ఉన్నాయని ఒక ప్రక్క అరుస్తూ ఉంటే—రైతులు మాకేమి గిట్టుబాటు కాలేదు, పంటలు సరిగా పండడం లేదు అని యింకో ప్రక్క ఆందోళన చేస్తూ వారియొక్క జీవితస్థాయి పెరగ లేదని వారు అభిప్రాయ పడుతున్నారు అట్లాంటప్పుడు ఎందుకు యిట్లా జరుగుతున్నది? రైతులకు ఎందుకు గిట్టడం లేదు. పంటలు ఎందుకు యిట్లా పడిపోతున్నాయి N.G.O. లకు ధరలు తగ్గాలి రైతుల పంటకు ధరలు ఎక్కువై అటువంటి సమయంలో

ప్రభుత్వం కమిటీ వేసి రెండింటికి సరిపోయేటట్లు సమన్వయంచేసి విచారణ చేస్తే చాలా బాగుంటుంది అది ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి K C Canal క్రింద ఈ సంవత్సరం ఎకరాకు 500 సేర్లు, పుట్టి, 1½, 2 పుట్లకంటే ఎక్కువ పండలేదు అటువంటప్పుడు రైతుకు ఎట్లా గిట్టుబాటు అవుతుందో ఆలోచన చేయాలి పట్టణాలలో నివసించే ఉద్యోగులకు సబ్సిడీ మూలంగా, గింజలు, ధాన్యం అందజేసే దానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా అనేది ఆలోచన చేయాలి రైతులు కేవలం పరిపంట పెట్టుకొని, ఇతర పంటలు ఏవీ పండించకుండా ఉంటే వారికి గిట్టుబాటు కావడంలేదు అందువల్ల K C Canal క్రింద ఉండే రైతులకు గిట్టుబాటు అయ్యేటట్లుగా కడప జిల్లాలో మైగురూరువద్ద ఒక sugar factory పెడితే చాలా బాగా ఉంటుంది రైతులయొక్క పరిస్థితి బాగుపడుతుందని ఈ సభ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారితో మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను

శ్రీ కె వెంకటరత్నం (పుయ్యూరు) — అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన budget ను నేను ఆమోదిస్తున్నాను ఇందులో education గురించి స్త్రీలకు యిచ్చిన సౌకర్యాలు బాలురకుకూడ యివ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది 1500 రూపాయలు ఆదాయం వచ్చిన వారికి వర్గ వివక్షత లేకుండా అందరికీ సౌకర్యం కలిగిస్తామని ఆర్థికమంత్రిగారు budget speech లో చెప్పారు మన సరిహద్దున ఉన్న మద్రాసు గవర్నమెంటు అందరికీ పూర్తిగా ఈ సౌకర్యం కలిగించారు బాలురకేమి, స్త్రీలకేమి school final వరకు complete గా వారికి యిచ్చిన సౌకర్యాన్ని మన గవర్నమెంటు కూడ తప్పకుండా చేయవలసిందని యిప్పటికీ చేసినంతవరకు చాలా సంతోషం అని మనవి చేస్తున్నాను స్కాలర్ షిప్ లు కూడ యిచ్చారు చిన్నచిన్న రైతులకు కూడ బుడాల సౌకర్యం కలిగించారు 5 ఎకరాలు మాగాణి, 10 ఎకరాలు మెరక ఉన్న వారికి ఇటువంటి బుడాల సౌకర్యం - తక్కువ loans యివ్వడానికి ఆర్థికమంత్రిగారు ఆలోచించవలసి యున్నది ఆ విధంగా చేస్తే ఈ సౌకర్యం ఆ రైతులకు కూడ కలుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను ప్రసూతికి సంబంధించి జిల్లాకు ఒక ఆస్పత్రి ఏర్పాటు చేశారు కొన్ని సంవత్సరాలు ఇదే విధంగా ప్రసూతి ఆస్పత్రి ప్రతి గ్రామంలో ఏర్పాటు చేసినట్లయితే స్త్రీలకు ఎంతో ఉపయోగంగా ఉంటుంది Family planning కొరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములే కాకుండా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కూడ కోట్లకొలది రూపాయలు ఖర్చుపెడుతూ ఉన్నది దేశ జనాభా సమస్యను పరిష్కరించాలని కేంద్రంలో ఉన్నటువంటి మన నాయకులైన జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, నందాగారు మొన్న మొన్ననే మాట్లాడారు ప్రపంచంలోనే జనాభా సమస్య ఎట్లా పరిష్కరించాలని ఆలోచిస్తూ ఉంటే మన రాష్ట్ర గవర్నమెంటు ఏమీ పట్టనట్లుగా ఊరుకుంటున్నట్లు కనబడుతున్నది నిన్న గాక మొన్న డా సుకీలనయ్యగారు మద్రాసు గవర్నమెంటుకు prizes యిచ్చారు మద్రాసు గవర్నమెంటు, మహారాష్ట్ర గవర్నమెంటు పోటీపడ్డారు జనాభా సమస్యను పరిష్కరించడానికి జననోత్పత్తిని తగ్గించడానికి పూర్తిగా బాధ్యత తీసుకొని మద్రాసు గవర్నమెంటు ఎంతో పనిచేసింది. అదేవిధంగా

మనం కూడ పనిచేయాలని అంటున్నాను. దేశంలో యిదేవిధంగా జనాభా పెరిగిపోతూ ఉంటే కొంతకాలం అయిన తరువాత పరిస్థితులు ఏవిధంగా ఉంటాయో శాస్త్రజ్ఞులు నిర్ణయించిన లెక్కలు అన్ని వ్యవహారాలు ఉన్నాయి. ఆ details లోకి నేను సోదలనుకోలేదు. నిజంగా కుటుంబ నియంత్రణ అమలు జరపాలంటే బీదవారికి కూడ ఈ సౌకర్యం కలిగించాలి. గ్రామాలలో 20 మంది, 30 మంది, 50 మంది ఆపరేషన్ చేయించుకొనేవారు ఉన్నారు. ఉచితంగా చేస్తారని, ఒక mobile van ఉన్నదని మన ఆరోగ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. 20 జిల్లాలకు ఒక mobile van ప్రైదరాబాదులోనే ఉంటే మిగతా జిల్లాల సంగతి ఏమిటి? వాటికేమీ దారిలేదా? ఆస్పత్రికి వెడితే అక్కడ ఎటువంటి సౌకర్యము లేదు. మేము operation చేయించుకోవాలి. మాకు ఈ సౌకర్యం ఎక్కడ కలుగుతుందని అడిగేవారు చాలమంది ఉన్నారు. భారత సేవక్ సమాజం, యింకా యితరసంఘాలు Central Government grant యిచ్చి family planning centres పెట్టినచోట్లకు చాలమంది వచ్చి operation చేయించుకుంటాము, అని అడుగుతున్నారు. Doctors చెప్పేస్తారు అంటే వారు వృత్తి ధర్మంగా చేయవచ్చు. ఇటువంటి camps పెట్టి బీదవాడు 4 రోజులో, వారం రోజులో కూలి చేసుకోడానికి వీలులేని పరిస్థితులలో ఉంటే అటువంటివారికి కొంచెం సౌకర్యం కలిగిస్తే ఈ జనాభా సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. అధికోత్పత్తి కావాలని పంటలు పండిస్తున్నాము. కోట్లకొలది రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. దానితోపాటు జనాభా పెరుగుదలను అరికట్టవలసిన అవసరం ఉన్నదని ప్రభుత్వంవారు భావించాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Road transport Corporation, Mining Corporation autonomous bodies అని అనుకొనే వాటిల్లో జరుగుతున్నటువంటి మోసాన్ని ప్రభుత్వంవారు, యిప్పుడున్నటువంటి ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు కనిపెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఏది కదిలించినా మేము అటానమస్ బాడీ అంటారు. వారిసేమి కదిలించకూడదు. అక్కడ జరిగే కుంభకోణం చెప్పకూడదు అంటున్నారు. అలాగే మైనింగ్ కార్పొరేషన్ వున్నది. శాసనసభనుండి ఎస్టిమేటు కమిటీ వేశారు. వారు ఎంక్వయిరీ జరిపి చేసిన రికమండేషన్స్ను కార్యరూపంలో పెట్టాలంటున్నాను. కార్యరూపంలో పెట్టకుండా ఆ ఎస్టిమేటుకమిటీ రిపోర్టును అవతలపడేసినట్లుగా కనబడుతున్నది. గత ఒడ్డెట్టు సమావేశమప్పుడు యిండస్ట్రీస్ మినిస్టర్ గారికి ఒక complaint మేము యిచ్చాము. నిజానికి, ఈ హౌస్ లోనే వారు స్పష్టంగా ఒప్పుకున్నారు. కాని, ఎస్టిమేటు కమిటీ వచ్చేటప్పటికి ఏమిజరిగిందో, ఏమో తెలియదు. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగావున్న బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు దానిని గురించి సరియైన action తీసుకోవాలని మనవిజేస్తున్నాను. 'మాది అటానమస్ బాడీ, మాజోలికి ఎవరూ రాకూడదు' అని అంటే యిదేమైనా వ్యక్తుల లాభాలకోరకు ఏర్పాటుచేసినవా? అని అడుగుతున్నాను. బడ్జెటు ప్రసంగంలో 'యూ మైనింగ్ కార్పొరేషన్ మాకు కొంత లాభసాటిగా వున్నది' అని చెప్పారు. అంతేకాదు 50 లక్షలు, కోటి రూపాయలకిపైగా లాభం రావలసిన పరిస్థితులు కూడా యిందులో వున్నాయి. దీనిని పట్టుకోవాలి. వ్యక్తుల లాభాలకోరకు మైనింగ్

కార్పొరేషన్ పెడతారా అని నేను అడుగుతున్నాను తప్పకుండా పీటిపై action తీసుకోవాలి రికార్డు చేసివున్న విషయాలను పరిశీలించాలి కాబినెట్ మంత్రిలు, ముఖ్యమంత్రి దీనిని సీరియస్ గా తీసుకుని తగు action తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను

R T C వ్యవహారంకూడా అట్లాగేవున్నది బడ్జెటు ప్రసంగంలో ఆర్థిక మంత్రిగారు 217 బస్సులు అదనంగా పెట్టామని అన్నారు 217 బస్సులు పెట్టామని సంఖ్య చూపారేగాని ఆయా వర్క్కుషాపుల్లో 400, 500 బస్సులు పడివున్నాయనే సంగతిని గమనించడంలేదు కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరి జిల్లాలలో ఒక్కొక్కటి 40, 50 వేల రూపాయలుపెట్టి కొన్న బస్సులు పడివున్నాయి అవిధంగా పడివుంటే యింకా కార్పొరేషన్ కు ఏవిధంగా లాభంవస్తుంది? 'మేము ఏదోచేశాము, మాది అటానమస్ బాడీ, మా జోలికి రాకూడదని' వారంటారు నర్సాపురం ఎక్కడ, బళ్ళారిలోని ఎం జి ఎస్ బ్రదర్స్ అనే కంపెనీ ఎక్కడ? అక్కడికి వెడుతున్నాయి ఓవర్ హాండ్ కోసం బస్సులు, ఒక్కొక్కదానికి ఖర్చులకు రెండువేల రూపాయలకు పైగా అవుతున్నది 30, 40 బస్సులకంటే ఎక్కువగా కావడం లేదు ఇంక, ఆలోచించండి పరిస్థితి ఎలా వున్నదో ఆ విధంగా 400, 500 బస్సులు వున్నాయి కార్పొరేషన్ పెట్టి ఆరు సంవత్సరాలైనప్పటికీ, యంతవరకే వర్క్కుషాపు అంటూ లేదు మూడు జిల్లాలకు కలిపి విజయవాడలో వర్క్కుషాపు పెడతామని ఇప్పటికైనా బడ్జెట్ స్పీచ్ లో ఆర్థిక మంత్రిగారు చెప్పినందుకు సంతోషం కాని, కాలం గడిచిపోతున్నది లక్షలు పెట్టి కొన్న బస్సులు పనికిరాకుండా పడివున్నాయి ఈ విధంగా, యిండుతోవున్న వ్యవహారాలను గూర్చి చెబుతామంటే 'మాజోలి తలపెద్దు' అంటున్నారు అటానమస్ బాడీ మేమేమీ చేయలేకపోతున్నాము అంటున్నది ప్రభుత్వం నేను కాగితం పంపించేవాడినేగాని, నేనేమీ చేయలేను అంటారు అందుకు జవాబుదారీ అయిన మంత్రిగారు అటానమస్ బాడీ ఎందుకు కార్పొరేషన్ పేరుతో వుండాలి? అందులో వారి యిష్టం వచ్చిన విధంగా చేసుకొనడానికి అవకాశం వుండాలా? ఆలోచించమని కోరుతున్నాను వెంటనే వర్క్కుషాపును ఏర్పాటుచేసి 400, 500 బస్సులన్నిటినీ బాగుచేసి ప్రజలకు సౌకర్యం కల్పించమని కోరుతున్నాను అంతేకాదు, ఇవాళ అక్కడ ఉద్యోగివున్నాడు డై రెప్టుగా complaint యిచ్చాను ఆయనపై action తీసుకోమంటే, 'అదిమాకు పదిలెయ్యండి' అంటారు ఒక ప్రక్కన మైనింగ్ కార్పొరేషన్ వారు 'మీరెవరు మా మీద action తీసుకోవడానికి' అంటారు R T C వారిని అడిగితే 'మేము action తీసుకుంటాము మీ కెందుకు' అని వారంటారు ఏమిటిది? లక్ష రూపాయలు తిన్నాడని నేనంటున్నాను వర్కర్లునుండి, నాలుగువందల నలుబది రూపాయల వరకు డబ్బు తీసుకుని ఒకరికి పడేసిసార్లు ఉద్యోగాలు యిచ్చిన ఒక చిన్న ఉద్యోగస్థుడు వుంటే దానినిగురించి నేను complaint పంపిస్తే ఆయనపై యంతవరకు ఎందుకు action తీసుకోలేదని అడుగుతున్నాను అందులో ఎంతవరకు యదార్థమున్నది, అనేదైనా యోచించాలి ఆ రికార్డు అంతా చూపవలసిందిగా నేను కోరాను, ఆ రికార్డు

ప్రకారం action తీసుకోండి అంతేగాని, అటానమస్ బాడీ అనే పేరుతో కార్పొరేషన్ ను వదిలిపెడితే ప్రభుత్వం తగు కట్టుదిట్టాలు చేయకపోతే మాత్రం మంచిదికాదని చెబుతున్నాను

ఇం పోలీసు విషయమున్నది పోలీసువారు రక్షణ చర్యలు ఏమీ తీసుకోవడంలేదు గ్రామాలలో విచ్చలవిడిగా దొంగతనాలు జరుగుతున్నాయి తిరువూరు తాలూకాలో ఒక సంవత్సరంలో 36 దొంగతనాలు జరిగాయి ఒక్క దానిలోనూ action తీసుకోలేదు దొంగనుపట్టిస్తే వదిలేస్తాడా సబ్-ఇన్ స్పెక్టర్ ఇంక, ఎవరిని అశాలి? అక్కడవున్న డి ప్లేయస్ పి యస్ పి, పట్టించుకునే స్థితిలోలేరు అడిగితే చూస్తాం, చూస్తాం' అంటారు ఏమిటి చూసేది? ఒక్క ప్రక్క నుండి దీనిని పోలీసులకు రక్షించే పరిస్థితిలో పోలీసులేదు లా అండ్ ఆర్డర్ యాలా main' in చేస్తున్నారు 'నేను చూస్తాను, చూస్తాను' అంటారు యిక్కడ కూర్చోని ఐ సి పి గారు ఏమిటి చూసేది? 'దొంగతనం చేస్తున్నాడు వారి నక్కడినుండి transfer చేయండి' అంతకంటే ఎక్కువ అక్కరలేదు, ఎం ప్లయిరేయండి అంటే, ఏమీ చేయడంలేదు రోజుకు రెండు, మూడు దొంగతనాలు జరుగుతున్నాయి వాడు కంటికి కనబడడు ఇన్ స్పెక్టర్ లాల్ బాచీ అవుతున్నాడని చెప్పినప్పటికీ పట్టించుకోకపోతే యింకేమి చేయాలి? అదే విధంగా ప్రతివోట జరుగుతున్నది ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయంలో తగు శ్రద్ధ తీసుకుని ఈ విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని వెంటనే తగుచర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతూ యంతటితో సెలవుతీసుకుంటున్నాను

శ్రీ జి బాపనయ్య — అధ్యక్షా, సాధారణంగా, బడ్జెటు సమావేశంలో గతంలో ప్రభుత్వం ప్రకటించిన పాలసీలు సక్రమంగా అమలు జరుగుతున్నవా, లేదా, వాటి పరిస్థితి ఏమిటి? అని విచారించవలసిన అవసరమున్నది ముఖ్యంగా— నిన్నటి వరకు ముఖ్యమంత్రిగారున్న శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు ఒకటి ప్రకటించారు ప్రజాసాన్నిహిత్యం తక్కువగా వున్నది ప్రజల, ప్రభుత్వానికి మధ్య లింక్ తక్కువగా వున్నది అందుచేత నాలుగున్న పోర్టిఫోలియోస్ అన్నికూడా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి అప్పగించి, నేను నామమాత్రంగా లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ గా వుండి ప్రజలకు ప్రశ్న త్యానికి సన్నిహితత్వం తీసుకువస్తాను అని ప్రకటించారు చాలా మంచి విషయం చెప్పారని నేననుకున్నాను భువనేశ్వరంలో కాంగ్రెస్ చేసిన నిర్ణయాలకు యిప్పుడొక ప్రాతిపదిక ఏర్పడిందే మోసని ప్రజలు అనుకున్నారు అయితే ప్రజాసాన్నిహిత్యం ఏ విధంగా వున్నదో ఒక్కసారి గమనించండి ఏ మంత్రి వద్దకు రావలసినా, లేక సెక్రటరీ వద్దకురావలసినా, జిల్లా కలెక్టరు, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుని దగ్గరకు వెళ్లవలసి వచ్చినా ఒక బ్రోకర్ ద్వారా ప్రజలు రావలసిన అవసరమున్నది అప్లికేషన్ లేదు, ఏమీలేదు ఇదొక బ్రోకర్ రాజ్యంగా తయారయిందని నేను మనవి చేయవలసివస్తుంది దాశవా వంట సీజన్ వస్తే ఎకరానికి పదిరూపాయల చొప్పున తీసుకుని యిక్కడికి ఎంతమంది బ్రోకర్స్ వస్తారో.

శ్రీ జి గంగారెడ్డి (ముధోల్) — On a point of order, Sir బ్రాకర్ రాజ్యం అనడం అన్ పార్లమెంటరీ

శ్రీ జి బాపనయ్య — బ్రాకర్ రాజ్యం అనడం పార్లమెంటరీయే, మంచిదే ఎందుకంటే, ఒక వ్యక్తి దూషణతో సూచించటం వంటిది కాదు ఒక ఇన్ స్ట్రూక్షన్ యొక్క స్వభావాన్ని గురించి చెప్పడం గనుక అన్ పార్లమెంటరీ కాదు, పార్లమెంటరీయే ఈ రోజున బృందావన్ లోగాని, మైసూర్ కేఫ్ లోగాని, తాజ్ మహల్ హోటల్ లోగాని ఎక్కడ చూసినా బ్రాకర్స్ ఆడివాళ్లు మగ వాళ్లు అని

Mr Speaker — He is making definite allegations against some persons. The word is not unparliamentary, but he is making definite allegations against certain persons. And I think he is conscious of his responsibility. And if he is not able to prove them the House can take action.

Sri G. Bapanaiah — Yes, Sir

Mr Speaker — You make some specific allegations if you have got. There is no use of making vague allegations. If you have got specific allegations you must make and you must be able to prove those allegations.

శ్రీ జి బాపనయ్య — ఈవిధంగా జరుగుతున్నది ఒక మంత్రిగారి వద్దకు వెళ్లాలంటే ఒక బ్రాకర్ ను పట్టుకుని, డిబ్బ మువ్వవలెనన్నది తాను మంత్రి వద్దకు వెళుతున్నాడో లేదో తెలియదు మంత్రితో మాట్లాడినాడో లేదో తెలియదు మంత్రి గుమ్మం వద్ద తిరిగి నేను మంత్రి వద్దకు వెళ్ళి మాట్లాడుతాను అంటే ప్రజలు మోసపోతున్నారు ఆరేక మైన పరిస్థితి వున్నది

మిస్టర్ స్పీకర్ — బాపనయ్యగారూ, మీ కేమైనా స్పెసిఫిక్ ఎలిగేషన్స్ వుంటే చేయండి ఊరికే, జనరల్ గా వేగ్ గా, గాలిలో బ్రాకర్స్ వుంటున్నారనడం మంచిది కాదు

శ్రీ జి బాపనయ్య — అదృష్టా, ఇప్పుడు నేను చెబుతున్న విషయాల్లో అబద్ధమేమీ లేదు మంత్రిగారు కూడా ఆమోదించవలసిన అవసరమున్నది Anti corruption Department వున్నది

Mr Speaker — That is why be specific

శ్రీ జి బాపనయ్య — నేను జనరల్ గా చెప్పి తరువాత వ్రాతపూర్వకంగా యిస్తాను దానికి stand అవుతాను అందుచేత, ఈ విషయాలను ఆమోదించమని మంత్రివర్గాన్ని కోరుతున్నాను

అంతేకాదు, క్రిందనుంచి వైవరకూ కరప్షను ఎక్కువ అయిందని అందరూ ఒప్పుకుంటున్నారు రెవ్ లు తేలికం ఎక్కువ అయిందని, ఆశ్రద్ధ ఎక్కువ అయిందని ఒప్పుకుంటున్నారు అయితే, అదరూ ఏమి చేయాలి? ఏవిధంగా యీ పరిస్థితిని బాగుచేయాలో అందరూ ఆలోచించాలి ఆరోజుకారోజు యీ విధానం ఎక్కువ అవుతోంది తప్ప తగ్గుముఖాన పడినట్లు లేదు ఇది శ్రేయో

రాజ్యానికిగాని, ప్రజలను ప్రభుత్వానికి సన్నిహితంగా చేయడానికి కాని ఎనిఁ
రామ నోపల్ వెల్ ఫేరు గురించి హరిజన ఎం ఎల్ సీ లద్దూ కూడ
ప్రభుత్వాజమాయిషీక్రిందేవుంటే మంచిది పరిష్కృతులకు గాని, బ్లామలకు గాని
యివ్వకూడదు అని హై పవర్ కమిషనుకుండు, గతమునో ముఖ్యమంత్రి గారి
మందు కూడ విన్నవించారు ఇప్పుడు కూడ విన్నవిస్తున్నారు చెప్పినాసరే
సరకుచేయకుండా ఆవిధంగా నాగించడం మంచిదికాదని, పునరాలోచించి
ప్రభుత్వ అజమాయిషీలోనే వుంచాలని కోరుతున్నాము కాన్ స్టిట్యూషనులో
కూడ హరిజనులకు కొన్ని అవకాశాలు కలుగజేస్తున్నాము అన్నారు కాని,
క్రింద బాడీలు అట్లా కలుగజేయడంలేదు అశ్రద్ధ చేస్తున్నాయి డిగ్గరలోఉండే
వారు యివ్వతో చూస్తున్నారు కాబట్టి మంత్రివర్గుల తెచ్చేలోనే ఇది
చూడవలసిన అవసరం వుంది కాన్ స్టిట్యూషనులో హరిజనులకిచ్చిన హక్కులను
గౌరవించి, పాటించడానికి యిక్కడనుచే అజమాయిషీ వుండాలని క్రింద
వుండకూడదని మనవి చేస్తున్నాను

సత్యాగ్రహములో కూలివారు పేదవారు పాల్గొంటున్నారు రైతు
తెవ్వరూ పాల్గొనటలేదు అంటున్నారు అవ్యజ్ఞా కూలివారు, పేదవారు కూడ
పాల్గొంటున్నారు ఈ సత్యాగ్రహం రెండు విషయాలమీద చేయబడుతోంది
ఒకటి బంజరు భూముల సక్రమ పంపం, రెండో, అదనపు శిస్తు రద్దు, గత
కొన్ని సంవత్సరాలుగా ప్రకాశం మంత్రివర్గం నుంచి కూడ ఒంజరు భూములు
పంచుతాము అన్నారు కాని పంచడంలేదు కొన్ని రిజర్వు చేస్తున్నారు ఇంగ్లీషు
ప్రభుత్వం వుండగా కూడ దీనినిగురించి జి. ఒ. లున్నాయి ముందుగా సిపాయి
లకు యిస్తాము తరువాత అది ఆంధ్రులకు యిస్తాము అని వుంది కాంగ్రెసు
ప్రభుత్వం వచ్చి ముందుగా పొలిటిల్ సఫరర్స్ కు యిస్తాము అన్నారు ఇప్పటికీ
పొలిటిల్ సఫరర్స్ కు యిస్తున్నారు సిపాయిలకోసం రిజర్వు చేస్తున్నామన్నారు
గ్రామాలలో భూమి యిప్పటికివుంది భూస్వాములు లక్షలకొలది ఆక్రమించు
కున్నారు గ్రామం నుంచి ఒకరిద్దరు శిపాయిలుగా పెడితే రెండైదుల పది
ఎకరాలు వున్నాయి ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం 6 లక్షల
ఎకరాల సుశీత్రమైన మాగాణిని భూస్వాములు ఆక్రమించుకొని వున్నారు
రెండున్నర ఎకరాలకంటే భూమిని పొందిడానికి వీల లేదు ఆ భూమిని తీసుకొని
శిపాయిలకు యివ్వకూడరా ? ఇదివరకు నుంచి కష్టపడి చేసుకుంటున్న భూము
లను లాక్కని రిజర్వుచేయడం ధర్మంకాదని చెబుతున్నాను కృష్ణా, గుంటూరు
జిల్లాలలో బాగా పండే భూములున్నాయి ఆ ఊళ్ళలోవున్న వ్యవసాయ
కార్మికునికి కోతలలోనే పనిలేని పరిస్థితివుంది ఇదివరకు 40-50 రోజుల పని
వుంటే ఇప్పుడు 20 రోజులు కూడ పని లేని పరిస్థితి వుంది ధాన్యాగార మనబడే
చోటనే పేదవాడు కూటికిలేకుండా వుంటున్నాడు భూసంస్కరణల చట్టం
తెచ్చి భూమి యిస్తామన్నారు అది పోయింది ప్రభుత్వం పెద్ద భూస్వామిగా
వున్నది కనుక యివ్వండి అంటే కాదు అంటున్నారు అందుని పేదవారు
సత్యాగ్రహంలో పాల్గొని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు సత్యాగ్రహానికి కారణాలైన
బంజరుభూముల పంపకం, అదనపుశిస్తు రద్దు జరిగితే—యీ సమస్యలు సక్రమంగా

పరిష్కరిస్తే సత్యాగ్రహం వుండదు ఇది ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టి కులదోయా
లనే నిర్ణయంతో తెచ్చినది పుద్యమం కాదు ప్రభుత్వానికి పేదలకోరికలను,
రైతుల కోరికలను సత్యాగ్రహం ద్వారా విన్నవించుకోవాలని చేస్తున్నది తప్ప
రెండవది కాదు గున్నయ్యగారు, ఇంకా ఇతరులు అదనపు శిస్తు కట్టుకుంటు
న్నాము మాకు స్తోమతవుంది అంటున్నారు మనం భూమి లిగివుండడమే
క కుండా ఎం ఎల్ పలుకూ కూడ వుంటున్నామనే విషయం మరచిపోకూడదు
మనకు కొంత ఆదాయం కూడ వున్నది కనుక కట్టకొగలుగుతున్నాము కట్టకలిగిన
వారి సంగతికాదు, కట్టలేని వారి సంగతి ఆలోచించమంటున్నాము పేదల
సంగతి ఆలోచించాలి కట్టకోగలిగినవారు వాలంటరీగా 20 కాదు 40 రు లు
అయినా యిస్తామని ముందుకువస్తే వారికి ధన్యవాదాలిస్తున్నాము పేదలు చాల
మంది వున్నారు చివరి ఛాములు దిక్కులేకుండా చాలా ఉన్నాయి ఎకరానికి
రెండు మూడు బస్తాలు పండే భూములు శ్రీకాకుళంజిల్లాలో వున్నాయి వారు
కట్టలేకపోతున్నారు అందువల్ల ఆదనంగా పెంచిన శిస్తు తగ్గించాలని
కొరుతున్నాము కూలి యిచ్చి సత్యాగ్రహాలుగా చేర్చుతున్నామన్నారు అటు
వంటి గ్రహచారం కమ్యూనిష్టు పార్టీకి పట్టలేదు పేదప్రజలకోసం, రైతాంగం
కోసం యీ ఉద్యమం పుట్టేంతవరకే ఎవరికి కావాలంటే వారే వస్తారుతప్ప
వారి తరపున మేమే వకాల్తా తీసుకొని ఉద్ధరిస్తామని చెప్పడంలేదు ఆ సమస్యలు
తీరిననాడు సత్యాగ్రహంలేదు ప్రభుత్వం ముందుకువచ్చి ఆ సమస్యలను తీరిస్తే
సత్యాగ్రహం పోతుంది బెజవాడలో ఒక ఇన్నిడెంటు జరిగింది వయలెన్ను
ఉపయోగిస్తున్నారని అంటున్నారు మా ఉద్దేశం జుడిషియల్ మెజిస్ట్రేట్
ముందు సత్యాగ్రహం చేయాలని కాదు, ట్రెజరీ ఆఫీసుల ముందు సత్యాగ్రహం
చేయాలని కాదు రెవిన్యూ వసూలు చేస్తున్నది కలెక్టరులు, డెప్యూటీ
కలెక్టరులు తహశీల్దారులు కనుక అదనపు శిస్తుకు మేము వ్యతిరేకం
కనుక అక్కడే చేయాలని మా కార్యాచరణ కమిటీ నిర్ణయించింది
అందరూకూడ అక్కడే చేస్తున్నాము నండ్ూరి ప్రసాదరావుగారు సత్యా
గ్రహానికి వెళ్లి అది జుడిషియల్ కోర్టు అంటే తిరిగి వచ్చారు 450 మంది
బెజవాడలో సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారు ఆ సందర్భంలో పద వన్నెండు దళాలు
శాంతియుతంగా వెళ్ళాయి ఎల్లారావు అనే మునిసిఫల్ కాన్సిలర్ సత్యా
గ్రహం చేస్తున్నారు తహశీల్దారుకు మెమోరాండము యిస్తుంటే యివ్వ
కూడదని పోలీసువారు యివ్వాలని వీరు పోలీసువారు ఎల్లారావు అనే ఆయనను
పడద్రోశారు వరండాలో పైకిళ్ళు చాలా వున్నాయి ఆయన పైకిలుమీద
పడటంతోనే అన్ని పైకిళ్ళకూడ పడ్డాయి ఆయనకు పన్ను విరిగిపోయింది,
రక్తిం కారింది వెంటనే చుట్టుప్రక్కలవున్న జనమంతా (మా స్కాప్ కే కాదు
ఇది చేసింది)—మా స్కాప్ కేకు ప్రత్యేకంగా ఇన్ స్ట్రక్షన్ లు లిచ్చాము, శాంతి
యుతంగా చేయవలసిందే, ప్రభుత్వాఫీసులలోకి చొరబడకూడదు, దౌర్జన్యం
చేయకూడదు, శాంతియుతంగా ముందుకుసాగి మా విజ్ఞప్తిని, వినతిని ప్రభు
త్వానికి నివేదించాలనేదే మా ధ్యేయం కాని ఆతను పడిపోయేటప్పటికి
చుట్టు ప్రక్కలవున్న జనం దాదాపు వేయిమరదివరకు ఉన్నారు—పోలీసువారు

150 మందివున్నా—అకస్మాత్తుగా ఎక్కడంటే అక్కడ డివిజన్ అఫీసు, రిజిస్ట్రేషన్, ట్రెజరీ ఆఫీసులలోకి దూకారు అంతేకాని మా స్కూల్ చేయలేదు. మేము త్రి రణకుద్దిగా అహింసతోనే సత్తాగ్రహం చేయాలని చెప్తున్నాము. పోలీసు వారిని పడగొట్టడంవల్ల, వన్ను విరిగి రక్తం రావడంవల్ల ప్రజలు కోపా ద్రేకలతో ముందుకు వచ్చారు అప్పుడు అక్కడేవున్న యిమ్మిగ పోతరాజుగారు ఉద్యతంగా వెళ్లి ఆపిధంగా చేయడానికి వీలులేదు ఇది తప్పు అని అందరినీ వెనక్కు రప్పించారు పోలీసులవగాని, మరెవ్వరికిగాని దెబ్బలు తగలలేదు. అహింసతో చేయాలనే ఉద్దేశం మాకులేదు. పేదప్రజలందరూ బంజరు భూములు కావాలంటున్నారు యిబ్బంది పడుతున్నారు ప్రభుత్వం వాగ్దావాలున్నాయి రిజర్వుచేసేది చెయ్యవచ్చు ఎంతమంది సైనికులున్నారో లెక్కలుతేల్చి మిగిలిన భూములను పంచండి అని చెబుతున్నాము తెలంగాణాలో ఎం ఎల్ ఏ లు గై రానుభూమిలో 5 పర్సంటు కావాలని ప్రభుత్వానికి రికమెండు చేస్తే ప్రభుత్వం అంగీకరించలేదంటే ఏమి చెప్పాలో తెలియడంలేదు సక్రమమైన కొరికలను తీర్చాలిగాని ఏదోవిధంగా యీ ఉద్యమాన్ని అణచివేద్దామనుకుంటే కుదరదు వన్ను కట్టలేనివారొకరు భూమి కావాలనేవారొకరు ఉద్యమం నడుపుతున్నారు ఈ రెండు సమస్యలు యీ విధంగానే వున్నంతకాలం సత్తాగ్రహోద్యమం ముందుకు వెడడుతుంది కూలి యిచ్చి ప్రజలను రెచ్చగొట్టి తెస్తే ప్రజలంతా తేలికగా ఉద్యమంలోనికిరారు కూలిచ్చి తెస్తే డబ్బుగలవారందరూ ఉద్యమాలు నడవవచ్చు అందువల్ల, సత్తాగ్రహాన్ని చులకనగా చూడవద్దు న్యాయమైన కొరికలు తీర్చడానికి ప్రభుత్వం పూనుకొని సుముఖంగా ఆలోచించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

(శ్రీ కె రంగరావు (కొల్లాపూర్) —అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖామంత్రిలు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటును బలపరస్తూ కొన్ని విషయాలు మీద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను గత సంవత్సరం పైరులు చాలా నష్టపడిన సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసు ఈ సంవత్సరంకూడ తెలంగాణా ప్రాంతంలో పైరులు చాలాపరకు నష్టపడ్డాయి అయినా యిదిపరకువున్న తక్కువ బకాయిలు చాల కఠినంగా వసూలు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశించినందువల్ల అధికారులు స్పెషలు డ్రైవులో రైతులను పెట్టిన శాధలు ఇంతంత అని చెప్పడానికి వీలులేదు. అదనపు పన్నులకై రైతులు అంతగా శాధపడ్డంటే, కాని తక్కువ బకాయిలపేరుతో రైతులపై జరిగే వత్తిళ్లవల్ల చాలా శాధపడుతున్నారు, రైతులు చాలా శాధపడుతున్నారు, చాలా అవమాన పడుతున్నారు, ప్రభుత్వానికి వెన్నెముక రైతు అని చెబుతూ ఆ రైతునే అవమానంపాలు చేస్తున్నామంటే ఎంత న్యాయమో ఆలోచించాలి, వేలు లక్షలు బాకీలుపడ్డా కొద్దుకు పోయి దావా చేసుకోమంటాము కాని వారిని కూడా ఇన్ని అవమానాలు పెట్టడంలేదు, 50 100 రూపాయలు బాకీఉన్న రైతుల విషయంలో తహసీల్దారులు ఇండ్లలోనికి వెళ్లి కంచాలు, చెంబులు, కుర్చీలు వైటవేసి అవస్థలు ఉట్టడం హృదయ విచారకంగా ఉంటుంది ప్రభుత్వం తమదృష్టికి వస్తున్నప్పటికీ పురుకోవడమా లేదా అధికారులకు ఈ రకంగా చేయాలని చెప్పడమా తోచడం

లేదు అధికారుల వద్దకుపోయి ఇంతసేపంగా ఎందుకుచేస్తున్నారంటే అసెంబ్లీలో మీరు చేస్తున్న దానివల్లనే మేము ఇట్లా చేయవలసివస్తోంది, మాకు చెప్పిన పని మేము చేయవద్దా అని ఖచ్చితంగా చెబుతున్నారు ఇప్పుడు ఏ పాపం చేస్తున్నారో ఆపాపాన్ని అసెంబ్లీ మెంబర్లపై వేస్తున్నారంటే చాలా శాధికాంకం ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం దయాదాక్షిణ్యాలు చూపాలని ప్రార్థిస్తున్నాను బడ్జెటు ఉపన్యాసంలో ఆర్థిక మంత్రిగారు ఈ సంవత్సరం కూడా బకాయిలు ఖచ్చితంగా వసూలు చేస్తారనేమాట చెప్పారు, ఇప్పుడే ఈ పరిస్థితి ఏర్పడితే, మున్ముందు స్పెషల్ డ్రైవ్ పెట్టి ఆ ప్రకారం చేస్తామంటే రైతులు సర్వనాశనం కావాలని ఉద్దేశ మేమో నాకు తెలియడంలేదు ప్రజలకు మనం ఎన్నోహామీలు ఇస్తున్నాము ప్రజలలో ముఖ్యులైన రైతులు ఈ విధంగా శాధపడుతుంటే మనకు తెలియనట్లు ఉండడం మంచిదికాదు రైతులకు తక్కువీలు, ఫర్టిలైజర్లకు ఎద్దలకు కొంత ఇస్తున్నాముకాని తిరిగి వసూలు చేసేటప్పుడు చాలా శాధపెడుతున్నాము ఈ శాధలు, అవమానాలు సహించడం కష్టంగా ఉంది, కాబట్టి వసూలు చేసే పద్ధతిలో రైతులను అవమానపరచే విధానం తీసివేయాలని, కఠినత్వం తీసివేయాలి అని కోరుతున్నాను మరల సివిల్ సప్లయ్ డిపార్టుమెంటులను సృష్టించి బియ్యం సేకరిస్తారని చెబుతున్నారు ఈ డిపార్టుమెంటు ఇంతవరకు ప్రభుత్వానికి చాలా నష్టకారిగా పరిణమించిందని మనకు తెలుసు ఆ డిపార్టుమెంటు ద్వారా బియ్యం సేకరణచేసి అధికధరలను అరికట్టాలని ప్రయత్నంచేస్తే అంతమేలు చేయలేమో, రైతుకూగాని కొనుగోలుదారుకు కాని నష్టంకాకుండా ఉండేరేటు గా చేసినట్లయితేనే ధరలను అరికట్టడానికి వీలుగా ఉంటుందనుకుంటాను కోట్లు లక్షలు పెట్టి ఖరీదుచేయడం, గూడుపురాడి చేయడం, మంచిదికాదు, ఈ చరిత్ర ఇంతకుముందు మనకు తెలిసినదే కాబట్టి జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను మన రాష్ట్రంలో దాదాపు సగంవరకు షెడ్యూల్లు కాస్తువారు షెడ్యూల్లు ట్రైబ్స్ వారు, బాక్ వర్కు క్లాసు వారు ఉన్నారు వారిఅభివృద్ధికై 420 లక్షలు కేటాయించినారంటే తలకు రెండు రూపాయలు వస్తాయేమో! ఈ రీతిగా ఆ క్లాసులకు ఖర్చు చేస్తూంటే ఎన్నివందల సంవత్సరాలకు వారిని ముందుకు తీసుకుపోతామో తెలియడంలేదు ఈ వరగతుల వారికి ఇదివరకు ప్రత్యేకంగా స్కాలర్ షిప్పులను ఇచ్చేవారు ఈ రోజు ఆ తేడా తీసివేసి ఏ కులం వారైనా పేదవారికి ఇవ్వాలన్నారు చాలా సంతోషం కాని షెడ్యూల్లు క్లాస్, షెడ్యూల్లు ట్రైబ్స్, బాక్ వర్కు క్లాసు వారికి ఉన్న కేటాయింపు ఉంచి, ఇతరులకు మరింత, వప్పుడు 40 లక్షలుంటే 80 లక్షలు కేటాయించినట్లయితే బాగుండేది అందరికీ సమానం అంటే కడుపు కట్టుకుని వీధిలైటువద్ద చదువుకునేవారు Merit సంపాదించుకుని భాగ్యవంతుల పిల్లలతో సమానంగా రాగలుగుతారా అని ఆలోచించాలి, సంవత్సరానికి 15 వందల రూపాయలకంటే లోపు ఆదాయం కలవారి పిల్లలకే మెరిట్ స్కాలర్ షిప్పులు ఇవ్వాలని అన్నారు ఇద్దరు ముగ్గురు పిల్లలు గలవారంటారు, టీచరుగానో, LDC గానో, కొద్దికాలం జరిగే సరికి రు 125 లు దాటి పోతారు, అందువల్ల వారి పిల్లలకు స్కాలర్ షిప్పులు

రావంటే చాలా కష్టంగా ఉంటుంది అందువల్ల ఆ లిమిట్‌ను 2 వేల కో
2500 లకో పెడితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో
పెళ్ళుల పై గ్రేడ్స్ కొన్ని సౌకర్యాలు ఇచ్చారు అక్కడ లంబాడిలను
కూడా గ్రేడ్స్‌లో చేర్చారు తెలంగాణాలో గుర్తించడంలేదు లంబాడిల
Population తెలంగాణాలో కూడా చాలా ఉన్నది ఆంధ్రలో ఏ విధంగా treat
చేస్తున్నారో తెలంగాణాలో కూడా అదే రంగంగా వారిని treat చేయాలని
ప్రార్థిస్తున్నాను తక్కువ రుణాలు ఈ మధ్య జాకునుంచి ఇస్తున్నారు.
పైర్లు వేసినపుడు ఇస్తే పైయిర్లు వచ్చిన నాలుగు నెలలకు తిరిగి ఇవ్వాలని అంటు
న్నారు పంట పండితే తప్పకుండా ఇస్తారు పంట పంశకపోయినా కూడా ఇచ్చి
తీరాలి, లేకపోతే ఎద్దులు, కంచాలు అమ్ముకొని ఇచ్చి తీరాలంటే చాలా కష్టం
ఈ చిన్న మొత్తాలు తీసుకునే రైతులు పేదవారై ఉంటారుకాని భాగ్యవంతులు
కారు, వారు మూడు నెలలు కష్టపడి దైవాన్ని నమ్మకుని పైర్లు వేసుకుంటే
పురుగుపట్టో, గాలితిగిలో పంటపోయినానే అప్పులు చెల్లించాలంటే ఎద్దులను
అమ్ముకుని ఇవ్వాలి Intensive manuring scheme క్రింద నాలుగు మాసాలు
కాక సంవత్సరమైనా గడువు ఇస్తే బాగుంటుంది చెరువుక్రింద నీళ్లు వుంటే
ఏ తాబీ పంటలోనైనా అప్పు తీర్చడానికి వీలుంటుంది లేకపోతే మరల
పావుకారువద్దకు ఎట్లాగు పోవాలి కాబట్టి అట్లా అయినా తీసుకోవచ్చు
అందువల్ల కనీసం ఒక సంవత్సరమైనా అవకాశం ఇవ్వాలని అవసరం ఉంది
లాండ్ మార్బుగేజీ బ్యాంకులవల్ల జరిగే సహాయం సామాన్య రైతుకు
అందుబాటులో ఉండడంలేదు బడ్జెటులో సామాన్య రైతుకు అయిదు వందల
వరకు ఇచ్చే అవకాశం కల్పించారు లాండ్ మార్బుగేజీ బ్యాంకులో అప్పు
తీసుకోవాలంటే కనీసం ఆరుమాసాలైనా పడుతుంది అప్లికేషన్ ఒక గ్రంథం
సెక్రటరీగారు తహసిల్దారు వద్దకు వెళ్లడం, భూమిమీదకు రావడం, విచారణ
చేయడం ఇదంతా పూర్తి అయేసరికి రీమాసాలు అవుతుంది ఇంతకాలం
ఆఫీసులలో పైరవీలు చేస్తూండాలి ఇంతపెద్ద procedure పెట్టి ఆరునెలలు
పైరవీ తరువాత వచ్చేదేమో, పోయేదేమో కాని reject చేసిన తరువాత
పరిస్థితి పరకంగా ఉంటుందో దృష్టిలోనికి తీసుకోవాలి ఈ procedure తగ్గించి
సాధ్యమైనంత త్వరలో పూర్తిచేసే రైతులకు సహాయం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను
మనరాష్ట్రంలో అడవులు ఇప్పుడే తక్కువ ఉన్న అడవులను కూడా
నిర్దాక్షిణ్యంగా కొట్టివేస్తున్నారు రిటైర్ అయిన ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు
ఉద్యోగులు కన్‌ట్రాక్టర్లుగా మారుతున్నారు వారు చీడపురుగులుగా తయారై
న్నారు కొందరు కన్‌ట్రాక్టర్లతో చేతులుకలిపి నిర్దాక్షిణ్యంగా రిజర్వు ఫారెస్టు
లలో నుంచి కర్ర తెచ్చి అమ్ముకుంటున్నారు వారికి తోడై కొంత అమ్ము
కుంటున్నారనే విషయాలు ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చినప్పటికీ సోయైన యాక్షను
తీసుకోవడంలేదు కారణం ఏమంటే ఒకప్పుడు వామావీధి కలిసి పనిచేశారు
కనుక సన్నిహితత్వంద్వారా యాక్షను తీసుకోవడంలేదు, తెలిసినప్పటికీకూడా
వారు రిటైరయినప్పటికీ డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగస్తులు వారిక్రింద నౌకర్లుగా
పనిచేస్తున్నారు చోరీ జరిగినప్పటికీ ఆఫీసర్లకు తెలియచేసినప్పటికీ యాక్షను

తీసుకోవడంలేదు ఇక ముందు దానిని గురించి ఒక మోషను తీసుకు రాదలచుకున్నాను అడివి విషయంలో ఎంత అక్రమంగా జరుగుతున్నదో చెప్పడానికి పీలులేదు ప్రభుత్వం యీ విషయంలో తక్షణ చర్య తీసుకోవలసినదిగా కోరుతూ ఈ అనకాశం యిచ్చిన తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ విరమిస్తున్నాను

శ్రీ జి సి వెంకన్న :—అధ్యక్షా యిరుదివాలు జరిగిన బడ్జెటుచర్చలో బడ్జెటును విమర్శించడం, లేక, బడ్జెటు బాగుందని చెప్పడం జరిగింది నా మట్టుకు నేను బడ్జెటును చూసినప్పుడిది ఎట్లాఉందంటే కటిక చీటిలో మనిషిపోయినప్పుడు మించు అనేది వస్తుంది ప్రయాణీకులకు అది ఎంత ఉపయోగపడుతుందో వెనుకబడిన వర్గానికి ఈ బడ్జెటు అంతకంటే ఉపయోగపడే పరిస్థితిలేదు మనం 13 సంవత్సరాలు పంచవర్ష ప్రణాళికలను అమలుచేస్తున్న తీరుచూసి దేశం మొత్తానికి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో అధినేతలు పండిత నెహ్రూగారు ఏ కొద్దిమంది కుటుంబాలకో ఆదాయం యివ్వగలిగిందిగాని సామాన్యుని ఆర్థిక స్థాయి ఎలా ఉందో అలాగే ఉడిపోయిందని చెప్పడం జరిగింది దీనినిబట్టే కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి కృష్ణమాచారిగారు మొన్న బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు మాతనవిధానం అమలించవలెనని చెప్పారు ఆర్థికస్థాయిలేకుండా ఉన్నవారికి, కొద్ది ఆదాయములు ఉన్నవారికి వస్తులు తగ్గించే ఆలోచనచేయాలని ఆయన చెప్పారు అదేవిధముగా ప్లానింగు కమిషను ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ అశోక్ మెహతాగారు ప్లానింగులో అట్టఅడిగున పడిఉండేజాతి అభివృద్ధికోసం ఎక్కువ పనిచేయాలని జాతీయ ఆదాయాన్ని పెంపొందించడంలో అందుకు శ్రద్ధవహించడంలో పూర్తిగా వెనుకబడినవారి ఆర్థికస్థాయిని పెంచడానికి ప్రయత్నంచేయక పోతే ప్రణాళికలవల్ల లాభంలేదని చెప్పారు కాబట్టి ఈ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని శ్రీ కృష్ణమాచారిగారు బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టారు ఎక్స్‌సియజుమంకాన్ని నిత్యావసర వస్తువులపై పరోక్షవస్తులు తగ్గించారు మధ్యరకం ఆదాయం వచ్చేవర్గంపై ప్రత్యక్షవస్తులు తగ్గించడంకూడా జరిగింది ఉదాహరణకు ఒక కుటుంబానికి 5 వేల రూపాయల ఆదాయం ఉంటే యిదివరలో 241 రూపాయల వస్తు వేసేవారు ఇప్పుడు అదే అయిదువేల ఆదాయం ఉండే కుటుంబానికి 84 రూపాయలు మాత్రమే వేశారు ఆ విధముగా బడ్జెటులో మార్పులుతెచ్చారు ఈ పరిస్థితులలో మన బడ్జెటుగురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది మొట్టమొదటినుంచి అడిషనల్ వస్తులను విధించేసమయంలో ఎన్నిసవరణలు తెచ్చివా వాటన్నిటినీ reject చేయడం జరిగింది Uncononomic holdings ను కనీసం exempt చేయాలని ప్రకాశంపంతులుగారు చెప్పినదానిని షనశ్చరణ చేసి ప్రయత్నంచేయడం సవరణలు తేవడం వాటిని reject చేయడం జరిగింది కాంగ్రెసులో పెద్దనాయకులుచెప్పే తీరు తెన్నులు ఆలోచిస్తే ప్రస్తుతం ఉండే సత్యాగ్రహంగురించి ఆలోచిస్తే కనీసఆదాయం వచ్చేవారిని అట్టఅడుగున వెనుకబడినవారి ఆదాయమును పెంపొందించడానికి వస్తులను exemption చేయాలి Uncononomic holdings ఎంతవరకంటే రివిన్యూ చట్టప్రకారం పదిరూపాయల గుత్తకట్టేవారిని exempt చేస్తూ తక్కినభూములపై graded taxation విధిస్తే పంచవర్ష ప్రణాళిక అమలుపరిచే తీరు తెన్నులలో

వెనుకబడిన వర్గాల ఆర్థిక స్థాయిని పెంచడానికి అవకాశం వస్తుంది అంతదనుక లేదని మనవిచేస్తున్నాను సత్యాగ్రహోద్యమం గురించి మాట్లాడినప్పుడు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క విమర్శ చేసినారు పనికిమాలినవారు సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారన్నారు పనికిమాలినవారు చేస్తున్నారనడంలో అర్థంలేదు మన జవాబాలో 70 % మంది కొద్ది అదాయం ఉండేవారు 40 % భూమిపుట్రలేనివారు అనుకుంటాను వారిని insignificant creatures గా భావించి మాట్లాడడం న్యాయంకాదు బ్రిటిషు గవర్నమెంటు హయాంలో భూములుండేవారు, అస్థులుండేవారే వోటర్లు స్వతంత్రం వచ్చినతరువాత ఆఫీతో నిమిత్తం లేకుండా గాంధీగారు చెప్పినట్లు ప్రతి వయోజనానికి వోటు హక్కు వచ్చింది సత్యాగ్రహోద్యమంలో పాల్గొనేవారికి భూమిపుట్రలే నీయినా వోటుహక్కు లేదనే వారి అభిప్రాయమా 60 % గా ఉన్న ఆ వర్గం వోట్లద్వారానే ఎన్నుకోబడి వస్తున్నామని గర్వించుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను సత్యాగ్రహోద్యమంలో రైతులు పాల్గొనడం లేదని చెబుతున్నారు ఉరవకొండ సబ్ ఠాలూకాలో 100 ఎకరాలు 150 ఎకరాలు, 200 ఎకరాలు భూమి ఉండేవారే సత్యాగ్రహ ఉద్యమంలో పాల్గొంటున్నారు అయితే సత్యాగ్రహోద్యమం ఏమీ చేయలేదు, విరమించుకోవలసిన అవసరం వస్తుంది, ఫలితం ఏమీకాదనే ఉదాసీన భావంతో ఉండడంవల్ల పరిస్థితి ఎటువంటి దారికి తీసుకువస్తుందో చెప్పలేకుండా పోతున్నాను క్రొత్తగా వచ్చిన ముఖ్యమంత్రిగారితో మనవిచేసేది ఏమంటే బ్రిటిషు గవర్నమెంటు కాలంలో ఉప్పుసత్యాగ్రహం, వ్యక్తి సత్యాగ్రహం, సమిష్టి సత్యాగ్రహం చేస్తున్నప్పుడు అరాచకం చేస్తున్నారు, సత్యాగ్రహం కాదని బ్రిటిషు గవర్నమెంటువారు చెబుతూ ఉండేవారు ఆ పద్ధతులను ఈ దినం అవలంబించి చెప్పడం ఆశ్చర్యంగా ఉంది శాంతియుతంగా చేస్తున్నారు నేను సత్యాగ్రహంలో పాల్గొనలేదు సత్యాగ్రహాన్ని సపోర్టుచేయలేదు అయితే వారు సత్యాగ్రహం చేస్తున్న పిఠానం చూశాను వారు సత్యము అహంసలకు లోబడి పని చేస్తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను దానిని పరిష్కారం చేయడానికి శ్రీ బ్రహ్మన గౌరవీగారు పూనకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. నేనీసం ప్రతిపక్షం కోరేది ఏమంటే uneconomic holdings గల రైతాంగాన్ని exempt చేస్తూ graded taxation విధించి మధ్యమార్గం అవలంబించి సత్యాగ్రహోద్యమాన్ని విరమింపజేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను ఆర్థిక స్థాయి పెరిగింది అంటున్నారు నేను ఈ దినం కోరేది ఏమంటే అనంత పురం జిల్లాలో ఏ గ్రామాన్నైనా తీసుకుని statistics సేకరించండి ఆర్థిక స్థాయి రైతాంగానికి పది సంవత్సరాలలో పెరిగిందా తగ్గిందా అని ఆలోచిస్తే పది సంవత్సరాల క్రితం రైతాంగం గవర్నమెంటుకి ఇతరులకి ఎంతబాకీ ఉందో అంతకు 20 ఇంతులు 30 ఇంతులు బాకీ పెరిగిపోయింది ప్రతి అంగడిలో ఆయకంపెట్టడం జరిగింది ఇంక ఏ అప్పుకావాలన్నా భూమి పెట్టడానికి లేదు అప్పు పుట్టని స్థితిలో రైతాంగం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను కాబట్టి శ్రీ లక్ష్మణదాసుగారు చెప్పినట్లు స్పెషలుకమిటీ వేసి ప్రజానీకం ఆర్థిక స్థాయి పెరిగిందా తగ్గిందా అని ఆలోచించితే గాని మన స్థాయి ప్రభుత్వానికి అర్థం

కాచిని మనవిస్తు. అటువంటి కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాను. అనంతపురం జిల్లాగురించి ఒకమాట చెప్పి ముగిస్తాను. అనంతపురం జిల్లాలో 20-10-68 నాడు జిల్లా పంచాయతీ అసోసియేషను సమావేశమై అనంతపురం ఎగ్రనేల పంటలు వర్షంలేకండాపోతే పూర్తిగా శూన్యం అవుతుంది, వర్షం వస్తే పావలా పంట పండుతుందనీ జిల్లా కలెక్టరు వెంటనే అజమాయిషీ చేసి వాస్తవమైన రిపోర్టు ప్రభుత్వానికి అందజేయవలసినదిగా కోరడం జరిగింది. డిసెంబరులో అసెంబ్లీ సమావేశంలో నేను మంత్రిగారిని చూచి అనంతపురంలో పంటలు పండికుండా పోయాయని నాలుగు సంవత్సరాలు వరుసగా కరువు వచ్చిందనీ గత సంవత్సరం 0-8-0 ఎంట పండినా పూర్తి పంట పండినట్లు లెక్క పేసి వసూలు చేయడం జరిగిందని మనవి చేశాను. ఈ సంవత్సరం పంటల స్థితి బాగాలేదు కాబట్టి వెంటనే వాస్తవమైన రిపోర్టు తెప్పించుని ప్రభుత్వం ప్రజలకు సహాయం చేయాలని కోరడం జరిగింది. అటు తరువాత ఉరవకొండ సబ్ థాలూకా రైతాంగం సమావేశమై జిల్లా కలెక్టరు వద్దకుపోయి పంటలు అయిదణాలకంటే ఎక్కువ పండలేదని వాస్తవమైన రిపోర్టు తెప్పించు కోవాలని కోరగా 'నేను పమీ చేయలేను, క్రింది ఉద్యోగస్థులు పంట పండినట్లు రిపోర్టు ఇచ్చినది చూచాను, యిప్పుడు పమీ చేయలేను' అన్నారు. ఈ పరిస్థితి గురించి 24 తేదీనాడు మంత్రిగారికి మనవి చేశాను. జిల్లా కలెక్టరుగారు నిర్లక్ష్య భావంతో రైతునాయకులు తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీ వారు ఎంత చెప్పినా వినకుండా వాస్తవిక పరిస్థితులు తెలుపుకుంటే పమీ చేయలేనని అంటున్నారని వాస్తవమైన రిపోర్టు తెప్పించకుండా కరువు కాటకాలకు గురియైన ప్రజలపై జప్తులు జరిపి బాధిస్తున్నారు. కరువు పరిస్థితులలో ఈ విధముగా చేయడం న్యాయంకాదు. వాస్తవమైన రిపోర్టు తెప్పించి న్యాయం కలింఛాలని కోరుతున్నాను. ఆ విధముగా చేయకపోతే అసెంబ్లీ ఎదుట నిరసన వ్రతం చేయవలసిన అవసరం వస్తుందని చెప్పడం జరిగింది. దానిపైన రివిన్యూబోర్డు మెంబరు గారిని వెంటనే పంపిస్తారని మంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. అనంతపురం జిల్లాలోని ఉరవకొండ సబ్ థాలూకాలో పంట పండలేదు. కాబట్టి వాస్తవ పరిస్థితులను తెలుసుకొని ప్రస్తుతము వసూలు చేస్తున్న శిస్తులను ఆపుదలచేయాలని కోరుతూ ఈ అవకాశము ఇచ్చినందుకు అభ్యంతుల వారికి ధన్యవాదాలర్పిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ టి. బాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షమహాశయా, ఆర్థికమంత్రి, ముఖ్యమంత్రి అయిన బ్రహ్మాండ రెడ్డిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటును హృదయ పూర్వకముగా support చేస్తూ కొన్ని ముఖ్య విషయాలను మనవి చేయదలచుకొన్నాను. గత సంవత్సరము బడ్జెటు కన్న ఈ సంవత్సరము యొక్క బడ్జెటు చాల మెరుగుగా వుంది. చాల మంది ప్రతి ఒక్క సభ్యులు అనుకున్నంత నిండా మోసముగాలేదు. చాల సంశృప్తికరముగా వున్నది. మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరము బడ్జెటులో కొన్ని నూతన విషయాలు చేర్చబడినవి. ఇవన్నీ ఆర్థికముగా, సాంఘికముగాను వెనుకబడిన వారి అభివృద్ధికి ఎంతో తోడ్పడుతవని మనవిచేస్తున్నాను. సత్యవీడు నియోజక వర్గము గురించి, చిత్తూరు జిల్లా గురించి మనవి చేయదలచుకొన్నాను.

సత్యవీడు 1960 లో పటాస్కర్ అవార్డు మూలముగా ఆ ద్రవదేశ్ లో చేర్చబడినదని అని అందరికీ తెలుసును సరిహద్దు ఉగాదావల్ల అటు మద్రాసు ప్రభుత్వముగాని ఇటు ఆంధ్ర ప్రభుత్వముగాని ఎలాంటి అభివృద్ధి పనులు చెయ్యకనుమారు 10 సంవత్సరాలనుంచి ఆ ప్రాంతాన్ని ఉపేక్ష చేయడము జరిగింది ఆంధ్రలో చేరిన తరువాత సత్యవీడును తాలూకా చేసి, లక్కడ తాలూకా ఆఫీసు ఇతర అఫీసులు పెట్టారు తగిన కళ్ల వసతులు లేకపోవడము వలన అనెకమంది ప్రభుత్వ ఉద్యోగిస్టులు కష్టపడుతున్నారు అందువల్ల ప్రభుత్వము కొన్ని ఉళ్లు కట్టించి rental basis పైన వారి ఇచ్చి సౌకర్యము కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను సత్యవీడులో వున్న local dispensary ని ఎవరైనా మెంటు హాస్పిటల్ గా convert చేసినందుకు ప్రభుత్వానికి కృతజ్ఞత తెలుపుతున్నాను ఇటీవలనే అక్కడ MBBS డాక్టరును post చేశారు, 10 లక్షలు special grant ను ఇచ్చారు దానికి ప్రభుత్వానికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను దానిలో 2 కి వేలు ఖర్చుపెట్టి ఆ హాస్పిటల్ కు కావలసిన equipment ను తీసుకొని వచ్చాము ఇంతవరకు dispensary గా వుండుటవల్ల electrification జరుగలేదు ఒక గది dispensing కి ఒక గది డాక్టర్ కూర్చోవడానికి వున్నది దానిచుట్టు 2 కి ఎకరాల ఎవరైనా మెంటు స్థలము వుండి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోను, జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోను హాస్పిటల్ కి బిల్డింగును కట్టించడానికి ప్రస్తుత బడ్జెట్ లో 20 లక్షలు మంజూరు చేసెట్లు నిస్తున్నది వెనుకదిన ప్రాంతము, సరిహద్దు తగాదావల్ల ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో చేర్చబడిన ప్రాంతము కాబట్టి ఆ ప్రాంతములో వున్న ప్రజలపైన దయవుంచి, ఆ ప్రాంతములో వున్న ప్రజలకు వన ప్రభుత్వముపైర విశ్వాసము వుంచుకొనేదానికి ఆ హాస్పిటల్ కి బిల్డింగు కట్టించాలని అదే హాస్పిటల్ స్థలములో డాక్టరు వుండడానికి కావలసిన క్వార్టర్స్, in-patient wards కట్టించాలని కోరుతున్నాను అక్కడ ఇంకోకముక్కైన ఇబ్బంది వుంది సత్యవీడులోవున్న చాలమంది వ్యాపారస్థులు 5, 10 వెలు పెట్టి వ్యాపారము చేసుకొనేవారే సత్యవీడుకు మద్రాసు లోకి మైక్రో దూరములో వుండి అందుచేత వారికి కావలసిన సరుకులు మద్రాసుకు వెళ్లి తెచ్చుకోవాలి వీన్న వ్యాపారస్థులు కాబట్టి వారికి బిల్లుకైన సరుకులు ఇవ్వడము కష్టము అలా బిల్లు ఇస్తే sales tax లో కొంత వర్సంటేజ్ ఆంధ్రకు ఇవ్వవలసి వస్తుంది అందువల్ల wholesale వ్యాపారస్థులు ఆ విధముగా సరుకులు ఇవ్వడానికి అంగీకరించడము లేదు ఆ వ్యాపారస్థులు నాతో మనవి చేశారు "ఊరు పేరు లేకుండా కావలసి వస్తే రశీదు ఇస్తాము దానిపైన మీ ప్రాంతానికి సరుకులు తీసుకొనిపోయి వ్యాపారము చేసుకోండి" అని అంటారు అలాంటి రసీదులపైన ఆ సరుకులు ఆంధ్ర ప్రాంతమైన సత్యవీడుకు తీసుకొని వచ్చేటప్పటికి Check Post లో వున్న Sales Tax Officers వల్ల చాలా బాధలను అనుభవిస్తున్నారు వ్యాపారిస్టులపైన ఎక్కువగా పెనాల్టీలు వేస్తున్నారు అక్కడ వుండి వ్యాపారము చేసుకొనడమా లేక మరొక చోటకు పోవడమా అనే పరిస్థితిలో వున్నారు 10 form కైన, (c) form కైన తీసుకొని రావచ్చునుకదా అని చెప్పవచ్చు ఆ విధముగా

చేసి ఇక్కడకు వచ్చేటప్పటికి స్వార్జునులైన sales tax officers detailed గా లేదు, ఊరు పేరు లేదు అని లేనిపోని బాధలు పెట్టడము, సరుకులు దించ మరడము, పరిశీలించడము మొదలైన ఇబ్బందులను కలుగజేస్తున్నారు కాబట్టి దీనికి నివారణోపాయమునకు ప్రభుత్వము పూనుకొని వారికి సరియైన ఉత్తరవులు జారీ చేయాలని కోరుతున్నాను వస్తువుల వివరాల పట్టికో సరుకులు తెచ్చివచ్చేటట్టి అవి సరిగా వుంటే allow చేసి, వారు స్వేచ్ఛగా వ్యాపారము చేసుకొనే సౌకర్యము కలుగజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను చిత్తూరులోని హెడ్ క్వార్టర్ హాస్పిటల్ టు బ్రిటిష్ వారి కాలములో కొన్ని shreds ని కట్టారు అక్కడున్న ఆపరేషన్ థియేటర్ చాల నిష్ప్రయోజనముగా వున్నదని ప్రజలు చాల అసంతృప్తిగా మాట్లాడుతున్నారు అందువల్ల దీనిని కూడ పునరుద్ధరణ చేసి నూతనమైన బిల్డింగును కట్టించాలని మనవిచేస్తున్నాను చిత్తూరులో రైల్వే ఆఫీసు నూపరించెం డెంట్ ఆఫ్ పోలీస్ ఆఫీసు, తాలూకా ఆఫీసు ఇవన్నీ అదే బిల్డింగులో వున్నవి కుటుంబాలకు కట్టిన ఇళ్ళలో గవర్నమెంట్ ఆఫీసులు పెట్టుటవల్ల జిల్లా అధికారులు పైకివేట్ ఇళ్ళలో వుండడం జరుగుతున్నది చిన్న ఉద్యోగస్తులకు ఇళ్ళు దొరకడము చాల కష్టముగా వుంది రు 100 లు తెచ్చుకొనే చిన్న గుమాస్తా రు 50 లు ఇంటి బాడుగగా ఇస్తే ఎ బిడముగా తన కుటుంబాన్ని పోషిస్తాడు అందువల్ల ఈ ప్రణాళికా కాలములో 2, 3 జిల్లాలను పీనుకొని అక్కడున్న ఉద్యోగస్తులకు ఇళ్ళు కట్టించి ఇస్తే బాగుంటుంది L I C Loans ఇస్తున్నది, Reserve Bank Loan ఇస్తున్నది, ఆ loan ప్రభుత్వమే పీనుకొని ఇళ్ళు కట్టించి ఉద్యోగులకి ఇచ్చి వారి జీతమునుంచి rent రాబట్టుకొనే ఏర్పాటుచేయాలని మనవి చేస్తున్నాను ప్రభుత్వమునకు నష్టము వుండదు Permanent asset గా వుండి పోతుంది అందువల్ల ఈ విషయము గురించి ప్రభుత్వము యోచన చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను మా ప్రాంతము border area కాబట్టి మద్రాసుతో పోలుస్తూ వుంటారు అక్కడ రోడ్లు ఎప్పుడో పేసినవి చిన్న కాలవలకు వంతెనలు లేవు కొద్దిగా వర్షమువస్తే communications dis'ocate అవుతున్నవి సత్యవీడు నుంచి చిత్తూరుకు బస్సులో రావాలి 80 మైళ్ళ దూరమువుంది మధ్య చిన్న చిన్న కాలవలు వున్నవి 20, 30 వేలు ఖర్చుపెడితే ఆ కాలవలకు వంతెనలు కట్టవచ్చు దానివల్ల వర్షాకాలములో ప్రయాణము సాఫీగా జరగడానికి వీలుంటుంది సత్యవీడు నుంచి పుత్తూరు, నగరి, పల్లిపట్టు గ్రామాల మీదుగా చిత్తూరు రావడానికి మధ్యవున్న సింప్రే కాలువ, పల్లిపట్టుచెరువు దగ్గర వున్న కాలువలపైన వంతెనలు కట్టడానికి ప్రభుత్వం వెంటనే పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ - అధ్యక్షా, నాలుగు రోజులుగా ఈ చర్చ జరుగు తున్నది ముఖ్యమైన, ప్రాముఖ్యమైన కొన్ని సంఘటనలు ఇటీవల సంభవించిన వాటిగురించి రెండు ప్రక్కలవారి చర్చలలో ప్రస్తావించటం జరిగింది వాటిలో రాజ్యంగ చట్టానికి సంబంధించిన వ్యవహారాలను కూడ ఇక్కడ ప్రస్తావించటంలో గమనించదగిన విషయాలు వున్నాయి బౌటు సమావేశానికి ముందు ముఖ్య

మంత్రిగారు రాజీనామా ఇవ్వటం, ముఖ్యమంత్రిగారి రాజీనామా అనంతరం నూతనమంత్రివర్గం ఏర్పడటం ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ House లో స్టేటుమెంట్ ఇవ్వటం, ఇవన్నీ జరిగాయి వాటిపై కొంతవరకు కాకపోతే కొంతవరకు ఇక్కడ చర్చలు జరిగాయి కాంగ్రెస్ పక్షం నుండి మాట్లాడిన విక్రమలలో ఒక అభిప్రాయం ఏర్పడినట్లుగా కొంతమంది మాట్లాడారు ఈ నాడు బ్రహ్మాండమైన సాంప్రదాయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగా వున్న శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారు రాజీనామా ఇవ్వటం ద్వారా ఏర్పాటు చేశారని, ఏర్పాటు చేసిన తరువాత వచ్చిన మాపులు, పరిస్థితులు గురించి వారిచ్చిన statement లో సుప్రీంకోర్టు ఒక విధమైన పద్ధతిలో సరైన దృక్పథంలో తీర్పు ఇచ్చింది కాదేమో అన్న సందేహాన్ని వెలిబుచ్చే పద్ధతిలో తెలుపటం కాని, జైలు జరిగిన ఉపన్యాసాలలో కాని తదనంతరం ఇక్కడ మాట్లాడిన దానిని ఒట్టిగాని తెలుస్తున్నది ఒక విషయం నేను మనవి చేయదలచు కొన్నాను సుప్రీంకోర్టువారు ఇచ్చిన తీర్పు ఈ దేశంలో వున్న అర్థి, సాంఘిక పురోగ మనశక్తులను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా చేసినదనే పద్ధతిలో వుండనే భావం కల్పించే విధంగా ఇక్కడ, జైలు ప్రసంగాలు జరుగుతూ వచ్చాయి అధ్యక్షా సుప్రీంకోర్టు వారి తీర్పు తగుకు తెలుసు ఇక్కడ వుండేవారు కూడ చదివే వుంటారు సుప్రీంకోర్టువారు నేపనలై జేషన్ సరైనది కాదని చెప్పారా అని అడుగుతున్నాను నేపనలై జేషన్ పాలసీని విమర్శించారా అని అడుగుతున్నాను నేపనలై జేషన్ చేయటానికి ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదని సుప్రీంకోర్టువారు చెప్పారా అని అడుగుతున్నాను ఈ నేపనలై జేషన్ ను దేశాన్ని సామాజిక వ్యవస్థను ముందుకు తీసుకు వేళ్ళే పద్ధతిలో, సోపలిజం స్థాపించే పద్ధతిలో ప్రభుత్వం చేస్తున్న దానిని, సంకుచితంగా అడ్డపరచే విధంగా సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిందనే ప్రతిద్వనిని కల్పించే దృష్టిలో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుకు ప్రభుత్వం పక్షం, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం వక్రభాష్యం కల్పిస్తు, సరైన వ్యాఖ్యానాన్ని ఇవ్వకుండా ఒక విధంగా ప్రచారం సాగించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు అది సరైనది కాదు వ్యక్తిగతంగా నాపైన ఏమైనా చెప్పివుంటే బాగుండేదని చెప్పారు ముఖ్యమంత్రి హోదాలో వున్నవారు రాజ్యాంగం రీతిగా వుండవలసినట్లు కాకుండా వ్యవహారాలని వ్యాఖ్యనించటం ద్వారా ఈ పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి కాని జాతీయం చేసే విధానాన్ని కాని, జాతీయం చేయటానికి గవర్నమెంటుకు హక్కు వున్నదా లేదా అనే విషయానికి సంబంధించి కాని సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఇవ్వని పద్ధతుల్లో, వ్యతిరేకించని పద్ధతుల్లో వుంది వ్యక్తిగతంగా, వున్న హోదాను, అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేసి కార్పొరేషన్ వంటి బాడీస్ ను వినియోగించుకొని, వారిమీద వ్యతిరేకతను సాధించటానికి పగ సాధించటానికి పూనుకొన్నారని సుప్రీంకోర్టు తీర్పు చెబితే, ఆ తీర్పు సరైనది కాదని ఇక్కడ చెప్పటం సరైనది కాదు వైగా ఆ తీర్పుకు బ్రహ్మాండమైన వ్యాఖ్యానం కల్పించి సుప్రీంకోర్టు తప్పు చేసిందనే అపోహ ప్రజలలో దేశంలో కల్పించే పద్ధతిలో వ్యవహరించటం సత్ సాంప్రదాయం కాదని మీద్యారా మనవి చేస్తున్నాను

రెండవ విషయం రాజ్యాంగంలో యింకో ముఖ్యమైన పద్ధతి ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడటం ద్వారా ఏర్పడిందని మనవి చేస్తున్నాను రాజ్యాంగంలో ప్రజా

స్వామిక వ్యవహారాలు, ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలకు సంబంధించి ప్రభుత్వానికి, ప్రభుత్వాన్ని చేపట్టిన పార్టీకి సంబంధాలు ఏ విధంగా వుంటాయనే దానినిగురించి హార్వర్డ్ మారిస్ చెప్పిన విషయాన్ని తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను ఇది ఇంగ్లండు దేశానికి సంబంధించింది ప్రజాస్వామిక అండ్ సాంప్రదాయాలకు పుట్టినిల్లు అయిన ఇంగ్లండులో వుండే వ్యవహారాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని చెప్పిన మాటలు ఇవి

Neither party (Labour or Conservative) when in power would accept the view that it is Parliamentary party that can instruct or control the Cabinet. The Cabinet has before it detailed and confidential information and it would be unconstitutional, injurious to good Government and likely to lead to ill thought out decisions being foisted upon the Government to admit the right of the party to instruct Ministers or to receive premature details in advance of Cabinet decisions.

సర్వసాధారణ పరిస్థితులలోనే ఒక పార్టీ అనేది ప్రభుత్వాన్ని instruct చేయడముకాని, ప్రభుత్వాన్ని నడిపించే పద్ధతిని నిర్వహించడంకాని అటువంటి బాధ్యత పార్టీకి ఉండకూడదు అనేది ప్రజాస్వామికములో పార్టీ ప్రభుత్వాలు నడిపించే పద్ధతులను గురించి నిర్వహించిన బ్రహ్మాండమైన సూత్రము మరి ఈనాడు లీడరుగా ఎన్నుకోబడిన సంజీవరెడ్డిగారు తమయొక్క కార్య విధులను గురించి వివరిస్తూ Press వాళ్లతో చెబుతూ మేము ఇక్కడ executive programme ను గురించి party లో discuss చేస్తామన్నారు పార్టీకి పార్టీలో నాయకుడుగా ఉండేటటువంటివారు ప్రభుత్వాన్ని నిర్వహించే పక్షంలో ఒక పార్టీ యొక్క పోజిషన్ ఏమి అనే ఈ పరిస్థితులు ఈనాడు కాబినెట్ కు హెడ్ గాఉన్న ముఖ్యమంత్రి పార్టీకి సంబంధం లేకుండా, పార్టీ అధికారంలోఉండే పార్టీ నాయకునికి కాబినెట్ హోదా లేకుండా ఉండే పరిస్థితి ఈనాడు ఏర్పడినది ఇదికాక ఇందులో ముఖ్యమైనది ఒక సామ్యం చెబుతూ వచ్చారు ప్రకాశం మంత్రివర్గ సమయంలో పార్టీ నాయకుడుగా సంజీవరెడ్డిగారు ఉండేవారు ప్రకాశం పంతులుగారు ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండలేదా అని మరి ఒక్క విషయం మాత్రం విస్మరిస్తున్నారు, ఆ స్రక్కనుంచి చెప్పి వాళ్లు పార్టీ లీడరుగా ఉన్నప్పటికీ సంజీవరెడ్డిగారు ఆనాడు Deputy Chief Minister గా ఉంటూ Cabinet హోదాలో ఉంటూ ప్రభుత్వంలో ఒక బాధ్యత వహిస్తూ ఉండిన వారుగా ఉండి ఆనాడు కాంగ్రెస్ లెజిస్లేచర్ పార్టీకి నాయకుడుగా ఉండి ఉండినారేకాని శేనటువంటి పద్ధతిలో ఆ విధమైన ఈనాడు ఏర్పడిన పద్ధతులలో ఈనాడు మనకు administrative responsibility ఉండే ముఖ్యమంత్రికి పార్టీలో నాయకత్వం ఉండడంలేదు, పార్టీ నాయకత్వం ఉండే నాయకునికి ఈనాడు administrative responsibility ఉండడంలేదు ఈ పరిస్థితి ఏర్పడినది ఈ విధంగా ఉన్నట్లయితే తప్పుకుండా పార్టీ ప్రజాస్వామిక సూత్రాలకు విరుద్ధంగా ఉండిపోతుంది అనేటటువంటి ముఖ్య విషయాలకూడ తమద్వారా ఈ House కు తీసుకొని వస్తున్నాను ఇదేకాక ఈనాడు ప్రత్యేకంగా ఈ బజ్జెటు ప్రతిపాదనలలో ముఖ్యంగా విస్మరించిన విషయాలు చాలా ఉన్నాయి బ్రహ్మాండంగా చెప్పారు Social security

measures ఇంతగా చేస్తున్నాము, అంతగా చేస్తున్నాము అని, తాము ఒకసారి మద్రాసు రాష్ట్రంలో నిన్న ప్రకటించబడిన బడ్జెటు చూచినాసరే దానిలోపల High Schools లో అందరికీ ఉచిత విద్య కలిగించే విధముగా ఏర్పాటుచేశారు, పోనీ ఈ pensions విషయంలో కూడ maximum pension కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు సూచించిన రీతిగా 20 రూపాయలకు మహారాష్ట్రలో ఏర్పాటుచేశారు ఇవికాక N G Os కు అంతో ఇంతో ఇచ్చినామని చెప్పి పైగా Two Man Committee report ఒకటి publish చేశారు దానిలోపల anomalies ను తగ్గించడం పోయి కొత్త anomalies ఏర్పడినాయని మిత్రులెందరో ఇంతకుముందు చెప్పారు అదేగాక అన్నిటికన్న ముఖ్యం N G Os సెలెక్షన్ రియల్ లో ఉండే టటువంటి వాళ్లకు మిగతా వాళ్లకు ఉండే భేదాలను తొలగించామని చెప్పి బ్రహ్మాండంగా వాళ్లంతా ఆశ్చర్యంతో చెప్పకొంటూ ఉంటే, ఆఖరుకు కనిష్టమంటే ఇదే ప్రాదరాశాంశ సిటీలో అదే basis మీద ఉండే రిక్రూట్ మెంటు అదే basis మీద మిగతా వున్నవాటిలో కూడ ఉండే N G Os Directorate లో ఉండే వాళ్లకు సెలెక్షన్ రియల్ లో ఉండే వాళ్లకు పిండ ఇద్దరి మధ్యనైనా ఉండే విభేదాలనైనా కూడ తొలగించకపోవడం మనకి చాల శోచనీయమైన విషయం అన్నిటికంటే ఈనాడు వున్న socialistic పద్ధతులలో వీరు చేసిన కార్యక్రమాలలో ఒకటి మాత్రం మీ దృష్టికి తీసుకొనిరావలసిన అత్యవసరం ఉన్నది అధ్యక్షా అది ఏమిటంటే మొత్తం మీద ఇక్కడ ఉండే శాసన సభ్యుల జీతాలు నూరు రూపాయల దాకా పెంచుకోగలిగాము రెండవది అంతో ఇంతో అవసరం అయిన వారు కాబట్టి N G Os కు 5 రూపాయలో, 3 రూపాయలో, 2 రూపాయలో వారికి పెంచగలిగాము కాని అందరికంటే అత్యవసరముగా ఈనాడు అందరికంటే ఎక్కువ బాధ్యతలు వహించి మొన్న మొన్ననే అన్ని 3 శాఖలు కూడ వారు సమ్మె చేస్తామనే పరిస్థితి ఏర్పడిన గ్రామోద్యోగుల సమాచారం మాత్రం బడ్జెటు స్పీచ్ లో కాని, వారి యొక్క పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని గాని వారికి ఇంతవరకు ఎలాంటి సౌకర్యాలు గాని వాళ్లకు కావలసిన అవకాశాలుగాని కల్పించకపోవడం చాల దురదృష్టకరం కాబట్టి ఈ పరిస్థితులలో ఈ నాడు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెటు ఏ విధంగా కూడ సమర్థనీయంగా లేదని మాత్రం నేను తెలియజేస్తూ మీరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు నేను ఎంతో కృతజ్ఞుడను

శ్రీ పి కోటేశ్వరరావు (పెదకాకాని) — అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు ప్రతిపాదనలు పున దేశంలో ఉన్న పరిస్థితులను ప్రతిబింబించడం లేదు దేశంలో ఉన్న సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేయడం లేదని నా ఉద్దేశం ఇందులో ప్రధానంగా రైతాంగం యొక్క పరిస్థితి ఏమిటి, ఈ సంవత్సరం అతివృష్టివల్ల, అనావృష్టివల్ల, ఉప్పెనలవల్ల దేశంలో చాల విపరీతమైన పరిణామాలు వచ్చినాయని చెబుతున్నారు ఇది అందరకు తెలిసిన విషయమే ప్రభుత్వం కూడా ప్రాంతాలను చేసినది దేశం అంతా మండ్రాలు రెవెన్యూ బోర్డు మెంబర్లు, కలెక్టర్లు అందరూ విపరీతంగా తిరిగారు ప్రతి ఎకరాని పరిశీలించారు ప్రతిచోట ఉప్పెన ఎంత తీవ్రంగా వచ్చినదో చూశారు, పంటలన్నీ

నాశనం అయిపోయినాయని ఎక్కడెక్కడ చెరువు కట్టలన్నీ తెగిపోయినాయని పెద్దపెద్ద ప్రవాహాలు ప్రవహించి తూములన్నీ మేటువేసిపోయినాయని చేలకు చేలు ఎక్కడికక్కడ కయ్యలు పడి కొట్టుకొని పోయాయని, మైరులన్నీ మునిగి పోయినాయని వివరితమైన అవస్థలకు రైతాంగం గురిఅయినదని, పండినటువంటి పంట దాదాపు 3వ వంతు, 4వ వంతు పంటకూడా తేలిక రాలేకని ఆనాడు ప్రదేశములను తిరిగి చూచిన పెద్దల యొక్క ప్రకటనల వల్ల స్పష్టమౌతాయి అదే సందర్భంలో మంత్రిగారి ప్రసంగంలో కూడ ఈనాడు ఆహార వాన్యాల ఉత్పత్తి తగ్గింది అన్నారు మరి వాణిజ్యం పంటల ఉత్పత్తి పెరిగిందో అన్నారు పెరగడం అన్నా తరగడం అన్నా ఏమిటి? 4 జిల్లాలలో వాగుండికనుక పెరిగింది అనో 2 జిల్లాలలో తగ్గింది కనుక తగ్గింది అనో ఇందులో లెక్కలు రావడం ప్రభుత్వం మొట్ట మొదట పరిశీలించినప్పుడు ప్రధానంగా గుంటూరు కృష్ణా జిల్లాలలో పొగాకు పంట ఉన్నది ఈ పొగాకు పంట లెక్కలు చూసేటప్పుడు ఎక్కువ పొలముల్లో వేసినట్లు లెక్క వస్తుంది కనుక పంట కూడ ఎక్కువ పండినట్లు లెక్కవస్తుంది కాని మార్కెటుకు తీసుకొని వెళ్ళితే అసలు పండిన పంటే తక్కువ, వివరితంగా నాటువేసిన దగ్గరనుండి ఎక్స్పోరకలైన తెగుళ్లు వచ్చి పంట అంతా తగ్గిపోయి సరుకు నాణ్యం తగ్గిపోయి మార్కెటుకు తీసుకొచ్చేటప్పటికి సరైన ధర రాక తిరగ గొడితే వెనకకు మళ్ళీ తీసుకొనిపోవలసిన దుస్థితి పొగాకు పంటకు ఏర్పడింది అలాగే మిర్చి పంటకు ఎన్నో ఇబ్బందులు పడి అనేక మైన తెగుళ్లు అన్నీకూడ తొలగించుకొని పండిస్తే ఆ పంట మార్కెటుకు తీసుకొచ్చేటప్పటికి అక్కడ ఉన్న మధ్య దళారీల చేతులలో ఇష్టం వచ్చినట్లు తూకాలు, తోరాలు చేసుకొని ధరలు తగ్గించి ఉత్పత్తి ఖర్చులు కూడ గిట్టుబాటు కానట్లుగా చెప్తున్నారు ఇంతేకాక పండించిన పంటలు సరిగాలేవు వాటిని మార్కెటుకు తీసుకొని వెళ్ళితే ధరలు అనుకూలంగా లేవు వాటికి పెట్టబడి ఖర్చులు కూడ రావడం లేదు అంతేకాక నిజం చెప్పాలంటే కష్టంగానే ఉంటుంది ఉన్నమాటంటే ఉలుకెక్కువంటారు ఉన్న ఊరు అచ్చిరాదంటారు మరి యదాగ్రం పట్టమైనప్పటికి సత్యం కరోరంగా ఉన్నప్పటికి వాస్తవం చెప్పక తప్పదు మరి ఈ పరిస్థితులలో రైతు ఇట్లాంటి లేమిడి స్థితిలో కూడ తాను పండిచిన పంటకు ధర రావడం లేదు వారున్న సంతానం అన్నా ఉక్తరోగర తమ స్థితి ముందుకు తీసుకొని వెళ్తారు సుఖ ప్రవచనంగా నడుపుతారని చెప్పి ఆ వున్న కొండ కాస్తా అమ్ముకొని ఉన్నదంతా ఖర్చు చేసుకొని చదువుంటే తీరా ఉద్యోగానికి వచ్చేటప్పటికి ఉద్యోగాలు దొరకక ఆ యువకులైన వారు ఆత్మ హత్యలకు అవమానాలకు గురి అయినటువంటి దుస్థితి మనం చూస్తూనే ఉన్నాము దానికి నివారణోపాయం ఇందులో కనపడదు అంతేకాక ప్రాథమిక పాఠశాల దగ్గరినుంచి సెంకడరీ విద్యదాకా బాలబాలికల సరిదరిని కూడ, నూటికి ఎనభై ముగ్గురిని మేము చదివిస్తున్నామంటున్నారు ఎక్కడ మీరు చదివిస్తున్నది? ఏమీ చదువు అక్కడ వస్తున్నది? ఆ స్కూళ్లలో వెళ్లినా, ఆ పాఠశాలలో చదువు చెప్పేటటువంటి పంతుళ్లు గాని చదువుకొనే విద్యార్థులుకాని, వాస్తవ పరిస్థితులు కనుక చూచినట్లైతే, అక్కడ

చదువురావడం లేదని మళ్ళీ చదువుకోవాలంటే డబ్బు ఇచ్చి కొనుక్కొంటే తప్ప, వైద్యేటు ట్యూషన్లు చెప్పించుకుంటే తప్ప, ప్రాథమిక పాఠశాలలో ఉన్న విద్యార్థులకు గాని high schools లో ఉన్న విద్యార్థులకు కాని డబ్బు ఇచ్చి కొనుక్కొంటే తప్ప చదువురావటంపటి పరిస్థితి ఉన్నది కాలేజీలకు వచ్చే టప్పటికి డబ్బుఇచ్చి కొనుక్కొంటే తప్ప సీటు రానటువంటి పరిస్థితి మన దేశంలో ఉన్నది అది అందరకు తెలుసు దీనికి నివారణోపాయం ఇందులో ఎమీలేదు అంతేకాదు పెద్దపెద్ద ధర్మాసుపత్రులు ట్రస్టీలచారు గ్రామాలలోను, తాలూకా కేంద్రాలలోను జిల్లా కేంద్రాలలోను ధర్మాసుపత్రులంటూ ఉన్నాయి పెద్ద పెద్ద ఖననాలు ఆకారం అంటుంటుంటే గోపురాలు ఉంటున్నాయి కాని అక్కడకు వెళ్లిన సామాన్య ప్రజలు సామాన్య టూలికి మాత్రం లోపలకు వెళ్లాలంటే, డబ్బు సేపంటు వార్డుకు పోయినా చీటీ దొరకాలంటే ఎన్నో అవస్థలు పడవలసి ఉంది అంతేకాదు వెనుకబడిన డాక్టరుగారిని నిలుసుకొని ఇంటి దగ్గర ముడుపు చెల్లించుకుంటేనే తప్ప లోపలకు వెళ్లడానికి బిలులేదు అక్కడ పడక కొనుక్కొన వలసి వస్తున్నది వైద్యం కొనుక్కొనవలసి వస్తున్నది వైద్యానికి డబ్బు చెల్లించ వలసి పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది ఈ రకంగా వంటలు చెబుతినీ, వైరులు నాళనం అయిపోయి డిస్కం గా ప్రంగిపోయి ఏది చెయాలన్నా డబ్బు ఇస్తే తప్పితే దొర-నటువంటి ఈ దుస్థితిలో ఇంకా విపరీతమైన ఈ ఐన్నుల భారాన్ని మోయ లేని స్థితిలో వైతాం, అంతా సత్కాగ్రహం చేయక తప్పనటువంటి పరిస్థితి ఎర్పడినది కాని బ్రహ్మచరందరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి బడ్జెటు ప్రతిపాదనలో ఇది సర్వరోగి సంజీవిని అని చెప్పుతున్నారు అన్నీ ఇంగులోనే ఉన్నాయని చెప్పుచున్నారు చివరకు బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలో పులేకపోయినా, దాని ప్రతిఫలం కీర్తిస్తూ, పొగుడుతూ ఉన్నటువంటివారియొక్క ప్రసంగములలోపల ఎక్కువగా ఉన్నదని అరిపించే అనుమానం కలుగుతూ ఉన్నది అయితే సత్కాగ్రహాన్ని గురించి దాదాపు 20 రోజులయ్యేగా కార్యక్రమం జరుగుతున్నది దేశంలో వేలకొలదిమంది సత్కాగ్రహం చేస్తున్నా కాని ఇక్కడ ఈ అసెంబ్లీ ఆరంభం కాగానే ఇన్ని రోజులనుంచి సత్కాగ్రహము జరుగుతూఉంటే ప్రజల సహకారము సంతోషం దానికి స్తోత్రం, ఇక్కడికి వచ్చేటప్పటికి, మాకు దురాగ్రహము ఎదురువున్నది ఈ సత్కాగ్రహంలో సర్వం లేదని కొంతమంది, దీనికి మనుష్యులు రావడంలేదని కొంతమంది, ఈ సత్కాగ్రహానికి డబ్బు ఇచ్చి తీసుకొని వస్తున్నారు అని కొంతమంది, అసలు ప్రజాస్వామికంగా ఎన్నుకొన్నటు వంటి ప్రభుత్వము ఏర్పరచిన ఈ చట్టాన్ని తొలగించాలంటే, ఇది పద్ధతికాదని కొంతమంది ఈవిధంగా హితోపదేశాలు చేస్తున్నారు సత్కాగ్రహం చేయడం సరయైన పద్ధతికాదని కొంతమంది అంటున్నారు సత్కాగ్రహము సరియైన పద్ధతికాదని మాకు వారు పాఠాలు నేర్పవలసిన అవసరంలేదు అయిదు సంవత్సరాలు వెనుకన్న పరిస్థితిని ఒకసారి ఆలోచించండి ఈరోజున మేము చేస్తున్న సత్కాగ్రహము న్యాయసమ్మతమైనది ధర్మసమ్మతమైనది, ముందుగానే నోటీసు ఇస్తూ ఇంతమంది దశముతో వస్తాము, అక్కడ మీరు ఆవేశకు సంసిద్ధంగా

ఉండవచ్చునని ముందుగానే నోటీసు ఇచ్చి, అక్కడ మీరు తయారైతే మేము వచ్చి శాంతియుతంగా picketing సాగిస్తూ ఉంటే, దానికి లేనిపోని అపార్థాలు కల్పిస్తూ, అపోహలు కల్పిస్తూ, ఇది ప్రజా ఉద్యమం మాత్రా కావని, ఇది పలుకుబడిని కోల్పోయినటువంటి కమ్యూనిస్టులు, తమ పలుకుబడికోసం కొనసాగిస్తున్నారని అని చెప్పి దానికి విప్లవ వ్యాఖ్యానాలు చేసే శృతితప్ప వాస్తవాలను మరుగుపరచడం సాధ్యం కాదు. ఎందువల్లనంటే, ఒకనాడు మీరంతా (కాంగ్రెసువారు) సత్యాగ్రహం చేసినవారే! సత్యాగ్రహ సమయంలో వస్తూ ఉన్న నటువంటివారే మీరంతా, మీవారసత్వాన్ని మేము ఈనాడు ఎదుర్కొన్నాము. ఆనాడు దేశానికి స్వాతంత్ర్యం కావాలని కోరిన ఆరోజులలో మీరంతా సూర్య ప్రజల తరపున, మొత్తం దేశం తరపున దీక్షాంకణదారులై వెళ్లారే. ఆనాడు బ్రిటిష్ వాళ్లు కూడా, దేశంలో 40 కోట్లు ఉంటే మీరు లక్షమంది రాలేదని, 80 వేలమందికూడా రాలేదని ఆనాడు అన్నారు. మేము ఈనాడు సత్యాగ్రహం చేస్తూ ఉంటే, ఇందులో శిస్తు కట్టే రైతులు ఏదీ అని ఎగతాళి చేస్తున్నారు. ఈనాడు సత్యాగ్రహం చేయడం వెరము అనేటటువంటి పెద్దలేళ్ల సంవత్సరాల క్రితం, కేరళ ప్రభుత్వాన్ని ఎంతో దౌర్జన్య పద్ధతులతో ఆనాడు అక్కడ ఎన్నికైనటువంటి ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టినటువంటి ఘట్టనలు ఉన్నాయి. ఆవిధంగా చేసినటువంటివారి వారసులే, మేము ఈనాడు అక్కడ న్యాయసమ్మతంగా, ధర్మసమ్మతంగా ఈ సత్యాగ్రహాన్ని నడుపుతూ ఉంటే దానికి పేర్లు పెట్టడం మాత్రం జాగ్రత్తగా, ఒకసారి పూర్వపు ఘట్టనలను జ్ఞాపకం చేసుకోవడం, మీరు మేము హుందాగా, మీరు మేము న్యాయసమ్మతంగా, ధర్మసమ్మతంగా, ఈ ఉద్యమాన్ని నడుపుతున్నామని అనేటటువంటిది యదార్థము కాదా అని అడుగుతున్నాను. మేము డబ్బు ఇచ్చి మనుష్యులను తీసుకొని వస్తున్నాము అంటున్నారు. నిజంగా మాకు అంత డబ్బు ఉన్నదా? 60 వేలమంది సత్యాగ్రహానికి వస్తే, మనిషికి 2 రూలు ఇస్తే దాదాపు లక్ష 20 వేల రూపాయలు అవుతుంది. అంత డబ్బు ఇచ్చి మేము తీసుకొని రాగలిగితే, అంత డబ్బు మాకు ఉన్నదని మీరు అనుకొన్నట్లయితే, మేము 6 Benches లో ఉండేవాళ్లము, మీరు ఈ Benches లో ఉండేవాళ్లు అనే సంగతి సరచిపోకండి. యథార్థం ఏమింటే, అసంతృప్తిగా ఉన్నటువంటి భావలు పెడుతున్నట్టి ప్రజలు అంతా ఈ సత్యాగ్రహంలో ముందుకు వస్తూ ఉంటే దానికి అంశ్యాతిపాలు చేయడానికి ఈరకమైన వ్యాఖ్యానాలు చేయడం సబబు కాదు అని మీకు మనవి. వస్తున్నాను. ఇంకొకటికూడా చెప్పుతున్నారు. ఈ చట్టము అసెంబ్లీలో pass అయింది గనుక, మళ్ళీ 5 సంవత్సరముల అయిన తరువాత, మీరు ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లి దీనిని మార్పించడానికి పూనుకోండి అని కూడా అంటున్నారు. ఇది ఎట్లా ఉన్నదంటే, ఒకసారి తాళిట్టుకొని నన్ను పెళ్ళి చేసుకొన్నావు గనుక, చచ్చేవాణ్ణి నీవు నేను చెప్పేట్లు పడి ఉండవలసిందే, నీవు కుంటివాడనైనా గుడ్డివాడనైనా, చెవిటివాడనైనా చాదస్తూ ఉన్నావని ఒకసారి సూత్రం కట్టి తరువాత, చచ్చేదాకా నాకు లొంగి ఉండవలసిందే, నాకు లోబడి ఉండవలసిందే అనేటటువంటి హిందూ ధర్మశాస్త్రంలో నిరంకుశమైనటువంటి భర్త చెప్పే మాటలులాగా మీరుకూడా మేము ఎన్నుకోబడి ఉన్నాము గనుక,

5 సంవత్సరములవరకు మాకు గడువు ఉన్నది ఈ 5 సంవత్సరముల తరువాత మళ్ళీ మీరు ప్రజలను చెప్పండి, మీరు morally తో వచ్చి యీ చట్టాన్ని మార్చించండి అని చెప్పే పద్ధతులు, ఇవి ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులు ఎలా అవుతాయి? అసలు ప్రజాస్వామ్యమని చెప్పడానికి యింసులో సబబు ఏమి ఉన్నది? మీది ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం కాదు పవపీ స్వాతంత్ర్య ప్రభుత్వము అని నా ఉద్దేశ్యము ఎందువల్లనంటే ఒక ప్రక్కన న్యాయస్థానానికి చట్టానికి విలువ ఉస్తున్నామని అందుకొరకు రాజీనామా కస్తున్నామని చెబుతూనే, రెండవప్రక్క మళ్ళీ ఆ అధికారాన్ని నిలబెట్టుకోడానికి, మళ్ళీ పదవులు నిలబెట్టుకోడానికి, పార్టీలో ఐక్యత సాధించడానికి నాయకడగా ఉండడం అవసరమని చెబుతున్నారు మీ నాయకత్వాలు ఏమీ పోలేదు మీ పదవులేమీ పోలేదు ఇందులో ప్రజాస్వామ్యం అనేటటువంటి షేరుతో ఎదవీస్వామ్యాన్ని ప్రతిష్ఠిస్తున్నారు తప్ప ఇది ప్రజాస్వామ్యం కాదు ప్రజాస్వామ్యం అయినట్లయితే—దీనినార్తులైన ప్రజలయొక్క ఆక్రందనలను గురించి మీరు కనీసం ఆలోచించడం లేదు ఈ రోజులనుంచి యీ బడ్జెట్ సమావేశము జరుగుతున్నాంటే ఇంతమంది పిజ్జిపులు చేస్తున్నారు, కనీసం దాన్ని గురించి, అవతల benches లో ఉన్నటువంటి అనేకమంది, వయగలిగినటువంటివారు, ప్రజలయెడల విశ్వాసము ఉన్నవారు రైతాంగం గోడు అయినా అరికి చేవాళ్ళు, ఆ బాధలు గమనించినవాళ్ళు కొంతమంది బాధలను చూచి దీనికి ఒక Commission వేసి రైతాంగంయొక్క స్థితి ఏమిటో ఆలోచించండి అంటున్నారు మరికొంతమంది యీ పన్నుల పద్ధతి మంచిది కాదు, యీ పద్ధతిని తొలగించి, graded మీద taxation చేయడం మంచిది అంటున్నారు మరికొంతమంది ఇప్పుడు విధానాలు మారవలసిందే, యీ పద్ధతి ఉంటే సాగదు అంటున్నారు మరికొంతమంది మీరు దేశాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్ళాలంటే పన్నుల విధానంలో మార్పు తీసుకురావాలంటున్నారు దీనిని గమనించి, యీనాడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను గమనించి, వాటికి అనుగుణ్యంగా యీ Budget ను తీసుకురావలెనని, అందుకు అనుగుణ్యమైన పద్ధతులను అలంబించాలని కోరుతూ, నూతనంగా వచ్చిన ముఖ్యమంత్రిగారు యీ సందర్భంలో న్యాయం కలుగజేస్తారని, ఈ సత్యాగ్రహ సమరానికి న్యాయం కలుగజేస్తారని, ప్రజల కోర్కెలను మన్నిస్తారని, వారి reply లో తగినటువంటి ప్రకటనలు చేస్తారని ఆశిస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు శమకు కృతజ్ఞత తెలుపుతూ విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ పి నరసారెడ్డి (నిర్మల్) - అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామూల్యుల సమర్పించిన Budget proposals ను సేనుబలపరుస్తున్నాను నిజంగా social security measures బాటకల విద్యగురించి, scholar hips గురించి, మరి Matriculation వరకు ఉచితంగా girls education గురించి ఏర్పాటుచేసినందుకు నేను వారిని అభినందిస్తున్నాను అంతేకాకుండా, ప్రతి జిల్లాకు ఒక Maternity Centre తప్పక ఉండాలని ఇంకా ఈ వ్యవసాయరంగంలో తక్కువీ loans విషయంలోకూడా అదనంగా 20 లక్షల రూపాయలు కేటాయింపు చేయడం, అంతేకాకుండా, ఇంతకుముందు విద్యారంగములో backward classesకు, హరిజనులకు concessions ఇస్తూ

వచ్చారు పోయిన సంవత్సరం, ఈ సంవత్సరంకూడా 1500 కంటే తక్కువ ఆదాయం ఉన్నవారికూడా scholars' stipends ఇవ్వాలని నిర్ణయించినందుకూడా వారిని అభినందించక తప్పదు ముఖ్యంగా Budget proposals ను గురించి, ఈ 4 రోజులలో సభ్యులందరుకూడా చర్చలు ఎరుపుతూవచ్చారు ప్రతిపక్షం వారుగాని, కాంగ్రెసుపక్షంవారుగాని ఎవరుకూడా ఇందులో విమర్శచేయగలిగిన అంశాలు ఏమీ లేవని తెలిపోయింది ఇప్పుడు ముఖ్యంగా ఈ సత్కార్యక్రమం గురించి, అదనపు శిస్తుగురించి, బంజరు భూముల పంచనం గురించి ఎక్కువ చర్చలు జరుపుతూ విమర్శ చేస్తున్నారు అధ్యక్షా, తమకు తెలుసు, ఆదిలావాద్ జిల్లా ఎం వెనుకబడినదో, ఆ జిల్లాలో ఇంతకుముందు ఈ cash crops విషయంలో రైతులకు ఎన్నో రకాల వాధలు ఉండేవి ఇప్పుడు ఒకటే fixed rates కాస్తూ, ఏ భూమిలో ఏ పంట వేస్తున్నాగాని, ఈ శిస్తుతో మాకేమీ నష్టం లేదని, ఎక్కువ లాభమున్నదని ఈ lower rank Revenue Officers తో ఉండినటువంటి బాధలు అన్నీ తొలగిపోయినాయని అక్కడ వారు తెలిపినారు అక్కడ కూడా ప్రతిపక్షనాయకులే గాని, కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారేగాని, సత్కార్యక్రమం చేయాలని, 1, 2 రోజులలో ప్రయత్నాలు చేశారు Head office నుంచి ఉత్తరువులు వచ్చినాయని అక్కడకూడా కొద్దిగా సత్కార్యక్రమం చేస్తామని ప్రయత్నం చేశారు ఈ సంవత్సరంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారి ప్రచారం గాని వారి manifesto గాని మనం 10 12 సంవత్సరముల నుంచి చూస్తూ వచ్చాము వారు కలుగజేసిన ఆశయాలు చెప్పినమాటలు రైతాంగానికి గాని, ప్రజలకు గాని ఎమాత్రం నచ్చకుండా ఉన్నది దానితోనే మరి ఎన్నికలలో, వారు ఎక్కువ ఎన్నిక కాకుండా, వారి పలుకుబడి మరి రాసు రాసు ఈ ప్రాంతములో పోతున్నది మరి చైనా aggression తరువాత కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారు చేసిన ప్రజలను, వారు తీసుకొన్న stand గురించి ప్రజలలో ఏమాత్రం విలువ లేకుండా పోయింది కనుక, ఇప్పుడు ఈ అదనపు శిస్తు అనే దానిని పట్టుకొని, దానికొరకు సత్కార్యక్రమం చేస్తూ, వచ్చే పంచాయితీ ఎన్నికలలో ఏమైనా విషయం సాధించగలమేమోనని చూస్తున్నారు ఇదివరకు ఇదేలేకపోయింది Chinese aggression తో తమకు విలువలేకుండా పోయిందనే దృష్టితో, మరిల ప్రజలలో కొంత పలుకుబడి, విలువ సాధించడానికి, ఈ అదనపు శిస్తుతో ప్రజలు, రైతులు ఎంతో బాధపడుతున్నారని అందుకొరకు సత్కార్యక్రమం చేస్తున్నామని ఒక ప్రకటనతో ముందుకు వస్తున్నారు ఈ సాధనతో పంచాయితీలు, సమితులు, పరిషత్తుల ఎన్నికలు గెలుచుకుంటామని అనుకుంటే పొరపాటు పడుతున్నారు ఇప్పుడు ప్రభుత్వం రైతాంగాన్ని అణచివేస్తుంది, బాధ పెడుతోంది అని చెప్పి నంత మాత్రాన ప్రజలకు నచ్చడంలేదు అయితే రెండు మూడు మాసాల నుంచి loan drive ఆరంభించినందున అది కొందరికి బాధపలిగిస్తోంది అటువంటి వారిని, సత్కార్యక్రమం చేయాలని, ప్రభుత్వం చేసేది అన్యాయమని నచ్చజెప్పి తాలుకా డిఫీసులకు తీసుకువెళ్ళుతున్నారు అది సత్కార్యక్రమమని చెప్పడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను బంజరు భూముల పంచనం విషయమై రిజియనల్ కమిటీ ఆమోదించిన దానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించక, పంచనం చేయుటలేదని

అంటున్నారు అది సరియైనది కాదు పంపకం జరిగింది, ఎంత జరిగిందో సభ వారి ఎదుట తెలియజేయబడింది అయితే చైనా దుర్భాగములను ప్రతిమటిస్తున్న సైనికులకు వారి కుటుంబముల, పిల్లల సహాయంకొరకు భూములు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించినదే గాని ఈ బంజరు భూములను భూస్వాములకు ఇవ్వాలని గాని, ఊరి కేటించాలని గాని, పంపిణీ అపివేయలేదు ఇంతవరకు ఆ భూములు శీసుకొన్న వారు ఎంతమంది సాగు చేసి జాగుపడినారో ఈ విమర్శ చేసే మిత్రులు చెప్పగలరా? 5%, 10% సమస్య సరించికూడ కొందరు సభ్యులు వెల్లడించారు ఇంతకుముందు ప్రాదరాజాదు గవర్నమెంటు ఉన్నప్పుడు family holding మట్టుకు బంజరు భూములు ఇవ్వాలని, అక్కడక్కడ wet land చేసేవారికూడ holding చెడుకుండా ఇవ్వాలని ప్రకటించారు ప్రతి గ్రామంలో 5% తక్కువలో తక్కువ ఉంచి మిగిలినది rental rise చేసి చట్టాచేస్తే సాగుకేసుచేసే వారికి లాభంగా ఉంటుందని, ఎవరైనా ఆక్రమించుకొన్న వారుంటే తీసేసే పిలుచుతుందని రిజియనల్ కమిటీ చేసిన రిజిస్ట్రార్ ప్రస్తుతం వారు పరిశీలించి చూస్తున్నారు

ఇప్పుడు కొందరు సభ్యులు మాట్లాడుతూ కర్నూలు జిల్లా రవాణా గురించి సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంటు సోషల్ జస్టిస్ కు వ్యతిరేకంగా ఉన్నదని కాంగ్రెసు సభ్యులు అన్నారు చెప్పారు ఆ విధంగా సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంటు మీద ఇక్కడ కాంగ్రెసువైపు నుంచి ఎవరూ aspersions చేయలేదు సుప్రీమ్ కోర్టు జడ్జిమెంటు గురించే ముఖ్యమంత్రిగారు పదవీ విరమణ చేశారు Supreme Court తప్పుచేసినదని ఎవరూ అనలేదు అన్నది ఏమంటే— Social justice గురించి ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలు కొందరికీ కష్టం కలిగించవచ్చు అటు వంటి వారు allegations చేసి ముందుకు వస్తారు, అయితే అక్కడ social justice ఉన్నదా, లేదా, అనేది గమనించాలని అన్నారుగాని సుప్రీంకోర్టు జడ్జిలు తప్పుచేశారనిగాని లేక వారిచ్చిన తీర్పు జాగ్రత్తగాని ఇక్కడనుంచి ఎవరూ మాట్లాడలేదని మనవిచేస్తున్నాను సుప్రీంకోర్టు అంటే గౌరవం అందరికీ ఉన్నది, డెమాండ్రేట్ ప్రెసిపుటుని పాటించాలనే శ్రీ సంతోషరెడ్డిగారు sacrificial చేశారని అభినందించకుండా ఇంకా aspersions చేసి అలా మాట్లాడటం సమం జనం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత పార్టీ లీడరు చీఫ్ మినిష్టరుగా లేరని చీఫ్ మినిష్టరుగా ఇక్కడ ఉన్నవారు పార్టీ లీడరుగా లేరని విమర్శిస్తూ పోర్ బర్న్ మారిసన్, ఇంగ్లండులో ప్రకటించింది చదివి వినిపించారు పోర్ బర్న్ మారిసన్ అన్నది—party dictation. Cabinet పై ఉండకూడదు అనేది వారు చదివినిపించారు Congress Legislature party Organisation wing లో కొద్దిగా తేడా ఉన్నది. Legislature party లో ఉండే సభ్యులందరూ కూడ ఎన్నికై వచ్చిన ప్రతినిధులు వారు పార్టీలో పాలసీ గురించిగాని, అడ్మినిస్ట్రేషన్ గురించిగాని చెప్పే అధికారం ఉంటుంది పార్టీలో నాయకుడివి ఎన్నుకొని కేబినెట్ కుగాని, ప్రభుత్వానికిగాని పాలసీ గురించి చెప్పే అధికారం వారికి ఉంటుంది లెజిస్లేచర్ పార్టీలో లేనివారు కేబినెట్ కు dictate చేయకూడదు కమక ప్రతిపక్ష సభ్యులు చెప్పినది సరిగాలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

కాంగ్రెసుపార్టీవారు ంజీవరెడ్డిగారిని నాయకుడుగా ఎన్నుకొన్నారంటే వారి యందున్న గౌరవంతో రైతునాయకుడని, దేశనాయకుడని, పార్టీలో ఐక్యత ఉండాలని ఎన్నుకున్నారుగాని కేబినెట్ కు డిప్యూటీ చీఫ్ యడానికి కాదు దీనిని గురించి ప్రతిపక్షనాయకులు అపోహ పెట్టుకొనుట తప్పు అని మనవిచేస్తున్నాను

తరువాత తెలంగాణా రీజియన్ ల్ కమిటీ ఈ మూడవ ప్లానులో ఇంతవరకు ఈ ప్రాంతంలో చేసిన ఖర్చు గురించి, రిపోర్టు సమర్పించింది మూడవప్లానులో 1963-64 గురించి చూస్తే రెవిన్యూ సర్వేస్ ఆంధ్ర పరియంలో — 12 కోట్లు ఖర్చు అయితే 46 కోట్లు తెలంగాణాలో ఖర్చుకాలేదు అందు కొరకు మేము పోయిన సంవత్సరము రిపోర్టులో చెప్పింది—ఈ రికోట్ల రెవిన్యూ సర్వేస్ తెలంగాణా పరియంలో అవసరంగా డెవలప్ మెంట్ యాక్టివిటీస్ కు ఖర్చు పెట్టాలన్నాము విద్యకు సంబంధించి తెలంగాణాలో లిటరసీ వర్సెంచేజి చూస్తే 15% ఉన్నది All India లో చూస్తే 24% 25% ఉన్నప్పుడు తెలంగాణా పరియంలో 18% ఉండటం ఎంతో విచారకరమైన విషయం అందుకొరకు ఆంధ్ర పరియంలో ఏ ప్రొసీజరు టీచర్సుగురించి ఉన్నదో అది తెలంగాణా పరియంలో ఈ సంవత్సరం అవలంబించి ఈ surplus ఈ ప్రాంతంలో ఖర్చుపెట్టే పద్ధతి చేస్తే బాగుంటుందని రీజియన్ కమిటీవారు రిపోర్టు సమర్పించారు

తెలంగాణాలో మ్యూనిసిపాలిటీస్ ఉన్నా అవి అధికంగా బాగాలేవని ఇంతకుముందు గ్రాంట్సు ఇచ్చేవారు ఇప్పుడు లోన్సు ఇస్తారని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది గ్రాంట్సుకు బదులు లోన్సు ఇస్తే ఈ మ్యూనిసిపాలిటీస్ కు repaving capacity లేదు Grants పద్ధతి ఉంటే ఇక్కడ ఉండే మ్యూనిసిపాలిటీస్ బాగుపడతాయి ఇక్కడ 10, 12 సీటీ మ్యూనిసిపాలిటీస్ లో water works, డ్రైనేజ్ సౌకర్యాలు లేవు ఈ revenue surpluses నుంచి ఈ areas లో ఖర్చుపెడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను

ఆర్థికమంత్రిగారి బజెట్ స్పీచ్ లో చెబుతూ ప్రభుత్వానికి ఉన్న చిన్న పేర్లు, 50% ఎక్కువ లేనివి, తీసి Industrial Development Corporation కు transfer చేస్తామన్నారు రెండు మూడు కోట్లు గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీస్ ఉన్నవి ఇవి తెలంగాణా పరియకు సంబంధించి ఉన్నది గనుక ఈ సెక్యూరిటీస్ తీసుకొని తెలంగాణా డిస్ట్రిక్టులో పరిశ్రమలకొరకు invest చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అధ్యక్షులవారికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను

(శ్రీ) జి. సూర్యనారాయణ (రామకీర్తి) — అధ్యక్షా, గౌ (శ్రీ) బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ఈ సంవత్సరం మన ఆంధ్రప్రదేశ్ బజెటు ప్రవేశ పెట్టినందుకు వారికి నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదములు అర్పిస్తున్నాను మన భారతదేశం ఇప్పుడు అనేక చిక్కులను ఎదుర్కొనడం అందరికీ తెలుసు మనకు స్వాతంత్ర్యము లభించిన తరువాత ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము స్థాపించుకొని ఈ కొద్ది కాలములో

అనేక ఘటనలను ఎదుర్కొని ప్రణాళికలు వేరుకొని ఎన్నో అభివృద్ధికార్యక్రమాలు సాధించుకొంటున్న విషయం మన మిత్రులు ప్రతిపక్ష సభ్యులకు కూడ తెలిసిన విషయమే కాని వారి వాస్తవిక రాజకీయ దృష్టిని రీత్యా కొన్ని విమర్శలు జరుగుచున్నవి ఇది వారికి సహజమే ప్రభుత్వం ఏది చేసినా దానికి ఆటంకాలు చెప్పడం వారికి అలవాటే మన స్టేటులోనేకాదు మనదేశములో అన్ని స్టేట్స్‌లో ప్రభుత్వం ఏ రంగంలో ముందుకు వెళ్లినా వెళ్లలేదని అపోజిషన్ వారు ఊహించి విమర్శించటం అలవాటైంది మన దేశంలో ఎదురైన చిక్కులన్నింటిని ఎదుర్కొంటూ ప్రభుత్వం ముందుకు పోతున్నదనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే ఇరిగేషన్‌లో, ఎడ్యుకేషన్‌లో, వైద్యరంగంలో, పశుపోషణ విషయంలో, మరి ఇతర అన్ని రంగాల్లో మన ప్రభుత్వం ఎన్నో కార్యక్రమాలు అమలుజరిపి, మన రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధిలోకి తీసుకువెళుతున్న విషయం మనముందు ఉన్న బడ్జెట్ బట్టి అపగాహన చేసుకోవచ్చును వెనుకబడిన జాతులవారిని, కొండ జాతులవారిని, హరిజనులను అన్నిరంగాల్లో అభివృద్ధిలోకి తీసుకురావటానికి ప్రతి సంవత్సరం డబ్బు కేటాయిస్తున్నారనేది యీ బడ్జెట్ నిరూపిస్తున్నది బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యంలో, 200 సంవత్సరాలను డి కరతరాలగా వస్తున్న అంటరానితనాన్ని మనం త్వరలోనే నశింపు చేసుకొన్నామంటే, మనం ముందుకుపోయి ఎంత ఉదార భావంతో వ్యవహరించి కృషిచేశామో తెలుస్తుంది అంటరానితనాన్ని నిర్మూలించి, వెనుకబడిన జాతులవారిని అన్నిరంగాల్లో ముందుకుతీసుకువెళ్లి వారి ఆర్థిక వ్యవస్థ శాగుపర్చటానికి ప్రభుత్వం తీవ్రంగా కృషిచేస్తూ ఉండటం మనకుందరం హరించవలసిన విషయము ప్రతిపక్షంవారు యీనాడు సత్యాగ్రహం చేయటం పేదలను రక్షించటం అవుతుందా అని అడుగుతున్నాను సత్యాగ్రహం చేసేవారు పేదవారని అంటున్నాడు తిండి, బట్టలేనివారు సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారా అంటేలేదు భూమి ఉన్నవారు అధిక పన్నులు కడుతున్నవారు సత్యాగ్రహం చేయటంలేదు సత్యాగ్రహం పేరుతో ప్రజలను రెచ్చగొట్టటం మంచిదికాదు సత్యాగ్రహం చేస్తున్నవారు భూమిశిస్తుకట్టే పేదలు కాదు. భూమిశిస్తుకట్టే రైతులు యీ నాడు ప్రభుత్వంనుండి ఎన్నో సౌకర్యాలు పొందుతున్నారు ప్రభుత్వం తమకు ఎన్నో సౌకర్యాలు కలుగజేస్తున్నది, తమ అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం కృషిచేస్తున్నది అని భూమిశిస్తు కట్టే రైతులు గుర్తించారు సామాన్య రైతులు యీ సత్యాగ్రహంలో పాల్గొనుటలేదని నేను చెప్పగలను

గాంధీగారు శాంతియుత మార్గంలో సత్యాగ్రహం చేయమని చెప్పారు కాని యీనాడు అరాజకం సృష్టించటానికి సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారు ఈమధ్య సత్యాగ్రహం పేరుతో తెజవాడలో జరిగిన సంఘటన పత్రికలలో చూశాము, అక్కడ దేవరాజ్ నాయకత్వమున సత్యాగ్రహం ఉద్యమం బయలుదేరితాళుకా ఆఫీసులో, మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులోచేసిన గొడవ చూసినట్లయితే, అది శాంతియుత సత్యాగ్రహం అనిపించుకొంటుందా అని అడుగుతున్నాను ఇట్లాంటి కల్లోలాలకు దారితిలే పరిస్థితులు కల్పించటం మంచిదికాదు మన దేశాన్ని కొల్లగొడతామని, మన సంపదను, పాడి పంటలును దోచుకొంటామని ఒక ప్రక్క చెప్పా,

ఒక ప్రక్క పాకిస్తాన్ మన దేశంపై దాడిచేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్న యీ సందర్భంలో ఇట్లాంటి సత్కారాలు చేసి కల్లోల పరిస్థితులు కల్పించటం మంచిది కాదని కేసు మిత్రులకు మనవిచేస్తున్నాను కాబట్టి సత్కారమాం మానండి ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలలో పాల్గొని, ప్రభుత్వంతో సహకరించి, ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యమున రాజ్యాంగాన్ని నడిపించవలసిన బాధ్యత మనపై, ప్రజాప్రతినిధులపై ఉన్నది మనం ప్రభుత్వంతో సహకరించి ప్రజలకు సహాయపడితే ప్రజానీకం హర్షించుతారు మా విజయనగరం తాలూకాలో మేము అక్కడి ప్రభుత్వోద్యోగులతో సహకరించి, ప్రభుత్వ ఆధిపత్యంక్రింద 1960-61లో 16వేల ఎకరాల బంజరు భూమి ఒక నెలలో భూమిలేనివారికి పంచాము అటువంటి సహకారం పేదవారికి చేయండి ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సహకారంతో అపోషన్ వారు పేదలకు రక్షణ కలుగజేయండి అంతేగాని పేదలను రెచ్చగొట్టి సత్కారమాం చేసి అత్యాచారాలు చేయటం మంచిదికాదు ఈనాడు ప్రభుత్వ అధ్వర్యంక్రింద తరతరాలనుండి అట్టడుగున ఉన్న జాతులవారు హరిజనులపైకి వచ్చారు, వస్తున్నారు శాసనసభ్యులుగా వచ్చినవారిని బట్టిగాక, ఉద్యోగులుగా వచ్చినవారినిబట్టి యీ 15 సంవత్సరాలలో నూటికి 50 మంది వెనుకబడిన జాతులవారు పైకివచ్చారని నేను భావిస్తున్నాను వారందరూ పూర్తిగా పైకి రావటానికి ప్రతిపక్షంవారు సహకారం చేయండి తిండిలేక బాధపడుతున్నవారికి, నోరు లేనివారికి పూరి గుడెనెలతో కృంగి కృశించుచున్నవారికి సహాయం చేయండి వారి అంటరాని తనం రూపుమాపటానికి ప్రయత్నం చేయండి అంతేగాని వారితో "ఊరి కే మీకు బంజరు భూములిస్తామని ఆపుచెయ్యి ఇస్తామనే" వదాలు చెప్పకుండా ప్రభుత్వంతో సహకరించి, వారిని పైకి తీసుకువచ్చేదానికి సహాయం చేయండి శ్రీ సంజీవ రెడ్డిగారి స్థానంలో ముఖ్యమంత్రిగా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు వచ్చారు అది ఆంధ్ర ప్రజానీకం గర్వించవలసిన విషయం మర ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని వారు చాలాకాలంనుంచి పరిశీలిస్తున్నారు అందరి కష్టాలు వారికి తెలుసు కాబట్టి, వారి అధ్వర్యంలో యీ హరిజన జాతిని అభివృద్ధిలోకి తీసుకురావటానికి ఎక్కువగా కృషిచేస్తారని, వారు అన్ని రంగాల్లో విమర్శపాలుకాకుండా అభివృద్ధి కరంగా మన రాష్ట్రాన్ని నడిపించి ముందుకు తీసుకుపోతారని ఆశిస్తున్నాను

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) - అధ్యక్షా, నూతనంగా రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చినటువంటి మన ఆర్థికశాఖా మంత్రిగారికి అబ్రహం లింకన్ చెప్పిన ఒక వాక్యం ముందు ఉల్లేఖించి తరువాత నా ఉపన్యాసం మొదలుపెడతాను

"If we could first know where we are and whither we are tending, we could better judge what to do and how to do it. The result is not doubtful. We shall not fail. If we stand firm, we shall not fail." వారికి ఎక్కువగా Keynes ఉదహరించటం అలవాటు కాబట్టి అదికూడ ఒకటి చెప్పి తరువాత బడ్జెట్ గురించి చెబుతాను.

The reluctance to face the full magnitude of our task and overcome it is a coward's part.

ఈ రెండు దృష్టిలో పెట్టుకొని మన ఆర్థిక మంత్రిగారు ఇచ్చిన బజ్జెట్ ఉపన్యాసం లోని కోన్ని వాక్యాలు చూస్తే, ముఖ్యంగా వారీయొక్క ఆర్థిక సమీక్ష చక్కగా బోధపడుతుంది

The economic condition in this State has generally been satisfactory ఇది మాత్రం స్వీపింగ్ గా ఇచ్చారు, ఆర్థిక పరిస్థితిమీద ఒక రివ్యూ

Briefly stated, as in the other parts of the country, a slight fall in the production of foodgrains is apprehended according to provisional figures

The annual average consumer price index numbers for 1963 registered a small rise when compared to the previous year

The labour situation in the State during 1963 was not as satisfactory as it was in 1962

ఇది వారికి సాటిస్ ఫాక్టరీగా గోచరించినటువంటి ఆర్థిక పరిస్థితి చివరకు ఉపన్యాసము ముగింపులో "May God give us the will and the strength to work for that goal" అని చెప్పారు "Find your God in the service of humanity" అని రవింద్రనాథ టాగూరు చెప్పిన వాక్యం గుర్తుపెట్టుకొంటే, మనం యిచ్చేటటువంటి ideas ఏమిటి? మన లక్ష్యాలు ఏమిటి? మనం ఆచరించినటువంటిది దేనికి దారితీస్తుంది అనేదికూడ గమనించాల్సిన అవసరం ఉన్నది

The nation has already pledged itself to the goal of a socialistic pattern of society and to keep our holy frontiers inviolate

The actions of men are the best judges of their thoughts.

సంజీవరెడ్డిగారు మొగ్గు చివరి ఉపన్యాసం యిస్తూ--

"In all these matters the question that one should ask himself is whether one's action has led to the ultimate ideal that has been set before the country" అన్నారు ఆనన్నీ ఆలోచించినప్పుడు budget మొత్తంపైన ఎరిశీలిస్తే ఏదైతే మంచివస్తులు లేవా అంటే గోవిందరావుగారు చెప్పిందే budget యొక్క స్వభావాన్ని నిర్ణయించేది అంటే పొరపాటు అందులో చేసినటువంటివి మంచివస్తులు మంచిగానే వారు చెప్పారు అని చెప్పక తప్పదు ప్రతిసంవత్సర budget గురించి ఆలోచించేటప్పుడు, మొత్తం budget యొక్క లక్ష్యం మనం అనుకున్నటువంటి గమ్యాన్ని చేరడానికి ఉపయోగపడుతుందా లేదా, రాష్ట్రంలో మన ఆర్థిక స్థితిగతులను బాగుచేస్తున్నదా లేదా, దేశంలో ఉండే ఆదాయ వ్యత్యాసాలను తగ్గించడానికి ఉపయోగపడుతుందా లేదా, ప్రజలయొక్క జీవన ప్రమాణాన్ని పెంచడానికి ఉపయోగపడుతుందా--వీటిని కొలబద్దగా తీసుకుంటే budget చాలా అనంతృప్తికరంగా ఉన్నది ఇది Stand Still budget, నిర్జీవమైనది still born child దీనికి జీవం పోయవలసియున్నది. ఎప్పుడు పోస్తాడో! దీనిని మాత్రం పరిశీలించి కొన్ని ముఖ్యమైన సలహాలను పాటించాలని మనవి

చేస్తున్నాను రాష్ట్ర మొత్తం మీద జరిగేటటువంటి సత్కారగ్రహ పోరాటాలు, యితర పోరాటాలగురించి మాట్లాడేటప్పుడు ప్రభుత్వ పక్షం నుంచి రెండు రకములైన అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చారు. కొంతమందికి కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక ఉపన్యాసాలు యివ్వడం అలవాటై పోయింది కాబట్టి చేయవచ్చు కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకత, కమ్యూనిస్టు పార్టీని దుమెత్తడం ఉబలాట పడే సని అయితే మాత్రం ఈ రోజు ప్రపంచం నడుస్తున్న నడకలో అదంత లాభనాటి అయిన విషయం కాదు. చరిత్రలో కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులు, ఉన్నాదంలో ఉన్నవారంతా, వారి యొక్క జాతకాలు ఏవో యిదివరకే తేలిపోయినాయి ఈ జాతకాలు కూడ చరిత్రే నిర్ణయిస్తుంది కాబట్టి దానిని గురించి నేను కాలం వృధా చేయను. కొంతమంది కాంగ్రెసువైపునుంచి వస్తున్న విషయంలో రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితుల విషయంలో చాల ఆందోళన కలిగించే విషయాలను వైటల్ చేయడం, దానికి పరిష్కారాన్ని యిచ్చే పద్ధతులలో మాట్లాడడం జరిగింది అవి సహజంగా యొక్క డేకాదు పార్లమెంటులో జరుగుతున్నాయి కైలా కాంగ్రెసు పార్టీలో జరుగుతున్నాయి భువనేశ్వర్ లో జరిగిన చర్చల కూడ దానినే తెలియజేస్తాయి. కాంగ్రెసు చరిత్రే మొట్ట మొదటినుంచి అంతర్గతంగా అలాంటి ద్విముఖమైన లక్షణాలు దానియొక్క చరిత్ర యిచ్చినది అని కూడ గమనించడం అవసరం ఇది తప్పదు, సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పారు "అభ్యుదయ కార్యక్రమాల తీసుకుంటూ ఉంటే స్వప్రయోజనపరులు దానిని అడ్డం గొట్టడానికి అనేకమంది రావచ్చు" అని బస్సుల జాతీయం చేసిన విషయంపై High Court తీర్పుమీద యిచ్చిన statement లో చెప్పారు పండిట్ నెహ్రూ autobiography లో, 1954 లో జరిగిన సంఘటన గురించి చెప్పారు "It was yet another indication of the way the Congress was going aiming at gaining the support of men of property in the coming election looking more and more to the Right and trying to win over the moderates of conservative elements. If the Left did not behave it would be sat upon and eliminated from the congress ranks. The Congress seemed to possess two faces" కాంగ్రెసుకు రెండు ముఖములు ఉన్నాయని ఒక వైపున స్వాధీనరులు, స్వప్రయోజనరులు చేశాన్ని వెనక్కు నడిపేవారు, కాంగ్రెసు మీద అధిపత్యం సంపాదించే దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దేశం యొక్క అభ్యుదయాన్ని జాతీయొక్క అభ్యుదయాన్ని కోరే శక్తులు ముందుకువచ్చి నిలబడక పోయేటట్లు అనే ఎక్కడికి పోతుందో అది మాత్రం ఆందోళన చెందేటటువంటి పని అని, అందుచేత అభ్యుదయ కాముకులైనవారు లిలుచోవాలనిచెప్పారు అలాంటి పోకడలు కనబడుతున్నందుకు మాత్రం చాల మంచిది ఇక ముందుకువచ్చి చెయ్యవలసిన దేశంయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి యింకా దుర్గతి పోతుంది అనే విషయం గమనంలో ఉంచుకోవాలి ఇవ్యాళ మన budget గురించి ఎన్ని ఆశలు చూపినా దేశం మొత్తం మీద ఉన్న ఆర్థిక పరిస్థితులు వ్యతిరేక వస్తున్నాయో టి టి కృష్ణమాచారిగారు యిచ్చిన review చెప్పారు.

The picture of the economy in the current financial year is one of considerable strains and stresses, with the overall growth rate much below expectations and a disturbing uptrend in prices.

మన పంటలు, ఆహార పదార్థాల యొక్క ఉత్పత్తి క్రిందికి నడుస్తున్నది దేశంలో జీవితావసరముల ధరలుపైకి నడుస్తున్నాయి ప్రజల మీద పన్నుల భారం మాత్రం ఒకటివేసి రక్తం అంతా పిండి పారేస్తున్నది ఈ మూడు దేశంలో ఒరుగుతూ 2½ ప్రణాళి లు అయిన తరువాత కొన్ని వందల కోట్లు, వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టిన తరువాత మనం సమీక్షించుకొనేప్పుడు, యిదే సమీక్ష అయ్యేట్లయితే దానిని గురించి చాల విచారపడాల్సి ఉన్నట్టే నా కొంత పరిశీలించాలి అది మాత్రం ప్రభుత్వానికి దృష్టిలో ఉండాలి అని మనవి చేస్తున్నాను ఈ వద్య app int అయిన Planning Commission Deputy Chairman శ్రీ అశోక మెహతా 'Our development efforts of just over a decade could chalk up a number of achievements to their credit, but the fact remained that the rate of economic growth and the pace of social change had been slow If we think of all that we set to achieve in 1951 over the plan periods i.e., by the year 1957, the achievements to date suggest that we are, as it were, a plan behind in economic growth and a plan or two ahead in population growth అని చెప్పారు జనం యొక్క సరిగ్గా పెరుగుదల మాత్రం చెండు ప్లాన్ ల ముందు ఉన్నాము అభివృద్ధి, social changes ఒక plan వెనుకబడుతున్నాము అని Planning Commission Deputy Chairman చెప్పారు ఈ పరిస్థితులలో దేశంలో అసంతృప్తి వస్తున్నది ఇది జరుగుతోంది అది జరుగుతోంది అని ఆందోళన పడడం కంటే దానికి కారణం మన ప్రణాళి ల యొక్క ఫలితాలనుంచేనని ఆలోచించాలి ఎవరమీదనో నిద్రపేసి, ఎవరో రెచ్చగొడితే, కమ్యూనిస్టులు ఉద్దేశ పరిపై మోసపోయి, ఖరారపాటుపడి ఏ విశ్వనాథంగారో వెనక ఉంటే దేశంలో యిది వస్తున్నాయి అని అనుకుంటే పొరపాటు రాష్ట్ర మొత్తం మీద అఖిలపక్ష కార్యాచరణ సంఘం 1500 మంది సత్యాగ్రహులు వస్తారని అంచనా పేసినది 60 వేల మంది వాళ్ళొన్నారు ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం కొంచెం కట్టు తెరవాలి మన ముఖ్యమంత్రిగారి స్వగ్రామానికి సమీపంలో ఉన్న వినకొండలో, అక్కడ కమ్యూనిస్టు పార్టీ బలం తెలుసు 1000 మంది సత్యాగ్రహులు 60, 70, 80 ఏండ్ల వారు రైతులు యిక్కడ M L A శివయ్యగారి నాయకత్వాన తాలూకా కచేరికి వెళ్ళి సాయంకాలం వరకు కూర్చుని, తాసిల్దారుగారి కచేరి పని చేయకుండా అక్కడ కూర్చుని సత్యాగ్రహం చేసి శాంతియుతంగా తాసిల్దారుకు తన ప్రమాణ ప్రతాలను యిచ్చారు ప్రతి మనిషి దగ్గరకు పిలిచి యిస్తే మొత్తం 890 మందో ఎంతో యిస్తే ఆలాంటివన్నీ ఏదో కొంత మంది రెచ్చగొట్టి నటువంటి సత్యాగ్రహం అని నిద్రపోతూ ఉంటే యిది sleeping democracy, మత్తులో ఉన్నటువంటి ప్రజాస్వామ్యం అని చెప్పాలి గాని మరొకటి అని చెప్పడానికి వీలులేదు గన్నవరంలో 600 మంది వచ్చారు వేల మంది యింకా రాబోతున్నారు సత్యాగ్రహం ఆగదు రైతాంగం మీద భారం ఉన్నదని మేము అంటూఉంటే దానికి సమాధానం యిస్తూ రెవెన్యూ మంత్రిగారు అందరూ సమానంగా త్యాగం చేయాలి దేశం యొక్క అభివృద్ధి కోసం కృషి చేయాలి కాస్తో కూస్తో మన పంట మనం కూడ త్యాగం చేయకపోతే దేశం

ఎట్లా ముందుకుపోతుందని సామాన్య రైతులకు యిచ్చే విజ్ఞప్తులన్నీ ఒకసారి ప్రభుత్వానికి ప్రభుత్వ మంత్రులుగా ఉన్నవారికి వర్తింపజేసుకుంటే చాలమంచిది గత బడ్జెటులో కోటి నలభై రెండు లక్షల రూపాయలు జమీందారులకు నష్టపరిహారం క్రింద కేటాయించారు వారికి దేశభక్తి అక్కరలేదా, ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో ఎంత కేటాయించారండి, వారికి దేశభక్తి అక్కరలేదా? వారి జేబులు నింపడానికి, జనాన్ని వడ్రో పిండినటువంటిది కోటి నలభై రెండు లక్షల రూపాయలు వారిమాత్రం దేశ రక్షణ విషయం అక్కరలేదు, చైవాప్రమాదం లేదు, పాకిస్తాన్ ప్రమాదంలేదు దేశంయొక్క ప్రణాళికలులేవు, సాంఘిక న్యాయంలేదు వారుమాత్రం దానిని ఖర్చుపెట్టుకోవచ్చును వారికి ప్రభుత్వం ముడుపులు యివ్వవచ్చు, కిట్నాలు యివ్వవచ్చు రైతాంగానికిమాత్రం దేశభక్తి, త్యాగం కావాలి కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక ఉద్రేకంలో ఉపన్యాసాలు యిస్తున్న పెద్దలు ఒక్కసారి తమ దృష్టిని అటువైపు తిప్పితే మంచిది అదీతమకే మంచిది, మొత్తం మానవజాతికే మంచిది ప్రపంచానికి మేలుచేసినవారవుతారని మనవి చేస్తున్నాను

ఈ ఎరిస్థిటులలో రైతలయొక్క బాధ ఏమిటి, విశ్వనాథంగారు చాలా విపరీతంగా చెప్పారు కార్యచరణ సంఘం అన్నీ వివరాలూ ప్రభుత్వంముందు వుంచినది రైతాంగంపై 1956-57 లో 6 కోట్లు 98 లక్షల రూపాయలు ల్యాండు రెవెన్యూగావుంటే, '63-64 లో 16 కోట్లు 99 లక్షలు అయినది అమ్మకంపన్ను-1957-58 లో 8 కోట్లు 30 లక్షలు అయితే, 63-64 లో 13 కోట్లు 14 లక్షలు అయినది ఇది ఎవరు కడుతున్నారు? బజారుకుపోయి వస్తువులు కొంటే, బిల్లుక్రింద వేస్తే ఎవరు యిస్తున్నారు? ఎవరిపైన వసూలు చేస్తున్నారు? ఎవరిమీద ఈ పన్ను? '4 కోట్లు 80 లక్షలు వసూలు చేస్తున్నారు' అని అంటే 'లేదు' అని వాదిస్తూ ప్రపంచాన్ని మోసంచేస్తూ, డబ్బు ఖర్చుపెట్టి, అద్దె యిచ్చి, పక్కలలో ప్రకటనలు చెప్పేస్థితికి ప్రభుత్వం దిగజారిపోవడం చాలాకోచనీయమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను

అలాగే సెంట్రల్ ఎక్సయిజ్ లో ఆంధ్ర షేర్ 57-58 లో 21 కోట్లు 6-64 లో 53 కోట్లు జనాభా దామాషా ప్రకారంగా రైతాంగంపై పెరగడం 57-58 లో 14 కోట్లు అయితే, 63-64 లో 36 కోట్లు రెండవ ప్రణాళికలో వారు మనని వసూలు చేయవచ్చుది 11 కోట్లు అయితే, జనంనుండి పిండింది, 21 కోట్లు సంవత్సరానికి ఈ రకంగా రైతాంగంపై వేసిన భారంలో లాండ్ రెవెన్యూ 56-57 నుండి 63-64 వరకు దేశం మొత్తంమీద వున్న పెరుగుదల 29% అయితే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 140% ఆల్ యిండియా యావరేజ్ (per head) లాండ్ రెవెన్యూ రూ 4-12-0 లు అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏడు రూపాయలు ఇవన్నీ ఎమి తెలియ జేస్తాయి? రైతాంగంపై వేసిన పన్నులను గూర్చి ప్రభుత్వం తిరిగి ఒక్కసారై వా ఆలోచిస్తుందా? ఉపన్యాసాలు కాకుండా కాస్త కార్యాచరణలో చూపించడం మంచిది (Act well at a moment and

you have performed a good action for all eternity, ఆ విధంగా చేయకపోతే మాత్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకలిగే పరిణామాన్నింటికి ప్రభుత్వానిదే బాధ్యత అవుతుంది రైతాంగానిది మాత్రం బాధ్యత కాదనే విషయం గమనించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను

ఆంధ్రదేశంలో రైతులు చేస్తున్న సత్యాగ్రహంతోబాటుగా బంజరు భూములకు సంబంధించి పేదలు చేస్తున్నదానిని మరచి పోతున్నారు చాలామంది 40 లక్షల ఎకరాల బంజరువుంటే 11 లక్షల ఎకరాలు మాత్రం పండిపెట్టారు మిగతాభూమి పంపిణీ కాలేదు దేశంలో ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి తగ్గిపోయి, జోలివట్టుకుని యితర దేశాలకు వెడుతున్నాం బంజరు ఎండి ఎడారులై పోతున్నాయి 30 లక్షల ఎకరాలు మనం మాత్రం ఘరకార్యం సాధిస్తున్నామనే ఉపన్యాసాలు మాత్రం ఆపివేయడం యిం-మంచిది ఆ విషయాన్ని తీవ్రంగా ఆలోచిస్తారే పుద్గోంతో నేను యిక్కడ చెబుతున్నాను గుంటూరు జిల్లాలో అమ్మనల్లో, కరగడి, ఉప్పుగుండుూరు మధ్యలో 1100 ఎకరాల బంజరుభూమి ఒకే ఖండంగా వుంటే, దానిని చీరాలో రంగుల వర్తకుడు ద్రాక్షారం చంద్రమౌళిగారనే పావురారుకి కిలి వెలకు కౌలుకుయిస్తే, ఆ కౌలు తొలగించ మంటే 'మేము యిచ్చిన వాగ్దానం పున్నది' అని చెబుతున్నారు పేదలు సాగుచేస్తే బయటికి గెంటివేస్తారు' పెనాల్టీలు వేస్తారు పెద్దపెద్ద పావుకార్లకి అది వర్తించదా? ఆ 1100 ఎకరాల బంజరులో పట్టాలు యివ్వడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం ఏమి వచ్చిందో! మీయొక్క లీజ్ టర్మ్స్ వారు ఫుల్ ఫిల్ చేయలేక పోయినారు ఆ లీజ్ టర్మ్స్ ఎప్పుడో గాలికి పోయినవి ఇన్ని సంవత్సరాలు సాగుచెయ్యాలనే షరతు పున్నది ఇప్పటికైనా ఆ 1100 ఎకరాలలో 5 ఎకరాలైనా సాగు అయిందో లేదో చూడండి ఎందుకు ఆ పొలం అట్లా అట్టి పెట్టడం? సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్నవాళ్ళు—మంత్రులు రాజకీయ బాధితులుగా తీసుకున్న పొలాల్లో సాగుచేసేవారు కూడా సత్యాగ్రహాల్లో సత్యాగ్రహులనే విషయం గుర్తించుకుంటే, మనం పరిస్థితులను ఏ వైపు తీసుకు వెడుతున్నామో అర్థమవుతుంది అంతేగాక రైతాంగంపై పన్నుల రహస్య చాలా యిబ్బంది కరంగానేగాక, ఆహారోత్పత్తిని దెబ్బకొట్టేగాకూడా తయారైనదనే విషయం గమనించాలి రైతులపై ఎంతసేపూ పన్నులు వేయాలనేతప్ప, రైతులకివ్వ వలసిన సౌకర్యాల గూర్చి ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? ఎరువులు చవగ్గా యిచ్చేదిలేదు మద్రాసునుండో, ఎక్కడనుండో అధికధరలకు కొనుక్కుంటుంటే దిక్కులేదు 24 టన్నుల బేగ్స్ లో 8, 9 టన్నుల దిగమింగితే ఆదుకొనేవారు లేరు పంటలకు తెగుళ్ళొచ్చి రైతు విపరీతంగా నష్టపడుతూవుంటే దానికి దిక్కులేదు మిర్చివంటి పంటలగూర్చి ఆలోచించేవారే లేరు పొగాకు కొనే వాధుడు లేక రైతాంగం బాధపడుతూ వుంటే, ఆదుకొనడానికి మనకు ప్రణాళికలు లేవు వీటిని గూర్చి ఆలోచించి, ఈ అదనపు పన్నులు, బంజరు భూముల సమస్యలను పరిష్కరించవలసిందిగా చెబుతున్నాను అలాగే ఆంధ్రదేశంలో కార్మికవర్గం కి వేలమంది మూసూరిజులు నిరాహారదీక్ష చేశారు నిరహారదీక్ష అంటే భిక్షాటన అన్నం మానుకోవడమే అనికాదు, భిక్షాటన

అన్నం లేకపోతే మానుకోవచ్చు లేక ఆలస్యం అయితే మానుకోవచ్చు. కాని, అలాకాదు ఒకలక్ష్యసాధనకోసం కార్మికవర్గం పట్టుదలతో కూర్చుని పనిమానుకుని నిరహారదీక్షచేసారు అంటే, దాని వెనుకవున్న కారణాలేమిటో చూడండి యజమానులగు లాభాలు పెరుగుతున్నా కార్మి.లను బోనసుమాత్రం దక్కడంలేదు వచ్చినలాభం అంతా ఎవరికి దక్కుతున్నదో తరువాత చెబుతాను ప్రభుత్వం నియమించిన కమిటీలు, వారు యిచ్చిన రిపోర్టులగురించి తరువాత చెబుతాను ఈ లాభాలు ఎవరికిదక్కుతున్నాయి? కష్టపడి చాకరి చేసేది ఒకరు లాభాలు దిగమింగేది మరొకరు ఉపన్యాసాలు మాత్రం యిస్తారు, ఆచరణలోమాత్రం అవి కనబడవు ఈ విషయాన్ని గుర్తించాలి దీనిపై అనేకప్రాంతాలలో ఆందోళన బయల్పడింది I L T D కంపెనీవున్నది దీనినిగూర్చి చెబుతాను I L T D లో అరువేలమంది కార్మికులను తొలగించారు 576 మంది గుమాస్తాలను తొలగించారు ప్రతిసంవత్సరం యిచ్చేబోనసు 3/12 వంతు యీ సంవత్సరం తొలగిస్తామని వారికి నోటీసులు యిచ్చారు ఇంక, ఆ కంపెనీయొక్క పరిస్థితులు ఏమిటో ఒక్కసారి చూడండి 1961 నుండి 63 దాకా ఓటా ఎనిమిదికోట్ల పొగాకొన్నది 45 రి మిలియను టన్నుల పొగాకు అన్నిఖర్చులుపోను అందులో, మొత్తం టర్నోవర్ లో 3% వస్తే వారికి సంవత్సరానికి వచ్చే ఆదాయం 28 లక్షల రూపాయలు ఇంక, 1963 లో అక్కడ వేక్ కేటగిరీ ఎలావున్నదో చెబుతాను ఆ కంపెనీలో 97 మంది ఆఫీసర్లుకు 88 లక్షల రూపాయలు సంవత్సరానికి అంటే, నెలకు ఒక్కొక్క ఆఫీసర్ కు 3 వేల 288 రూపాయలు యావరేజీన కేంద్రమంత్రుల జీతాలకంటే కొంచెం ఎక్కువ మన ముఖ్యమంత్రిగారిదానికి మూడురెట్లు అలా 97 మంది ఉద్యోగులకు అందులోని 1,825 మంది గుమాస్తాలకు 53 లక్షల రూపాయలు. ఒక్కొక్క గుమాస్తాకు నెలకు యావరేజీన 282 రూపాయలు 22400 మంది వర్కర్లకు 98 లక్షలు సంవత్సరానికి 380 రూపాయలు అంటే సీజనల్ లేబర్ అనుకోండి ఇలాంటి కంపెనీ ఇంతలాభాలు ఆర్జిస్తూవుంటే, దానిని గురించి అలోచించేదిలేదు బిడ్డపుట్టాడుగాని, ఇంకా ప్రిటికంపు వదలలేదు బ్రిటిషురాజ్యం వదిలింది గాని, బ్రిటిషువారి పెత్తనం మాత్రం వదలలేదు. మంత్రులకంటే ఎక్కువగా జీతాలతో చుట్టాలను పక్కాలను తీసుకొచ్చి, కేంద్రం నుండి పెద్దపెద్ద ఉద్యోగులను తీసుకొచ్చి పెట్టుకుంటున్న I L T D దేశం మొత్తంమీద గుత్తవ్యాపారం చేస్తూవున్నారు వారి స్విమ్మింగ్ పూల్ కొరకు 10, 15 లక్షలు బడ్జెటులో కేటాయించారు గార్డెన్స్ పెంచడానికి 3, 4 కోట్ల కంటే ఎక్కువగా కేటాయిస్తున్నారు ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఇందులో పనిచేసే కార్మికులనుగూర్చి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను ఈరోజునే వచ్చినవార్త నిజామాబాద్ లో ముండువారాలనుగడి 25 వేలమంది కార్మికులు సమ్మెచేస్తున్నారు కరీంనగర్ లో ఫిబ్రవరి 27 నుండి 25 వేలమంది కార్మికులు సమ్మె చేస్తున్నారు కరీంనగర్ లో యింకొక 20 వేలమంది కార్మికులు సమ్మెచేస్తారని మొత్తం 60 వేలమంది ఎందుకని వారివిధంగా సమ్మెచేస్తున్నారు? కారణం ఏమిటి? 1960లో మినిమం వేజెస్ కమిటీనివేస్తే, వారు రిపోర్టు యిస్తే,

గవర్నమెంటు మినిమంవేజెన్ నిర్ణయిస్తే, G O యిస్యూ చేస్తే, ఆ G O లో wording తప్పగా ఉన్నదని ప్రోకోర్టుకు వెడితే, ప్రోకోర్టులో చెల్లదని కోర్టుచారు ప్రభుత్వం యిచ్చిన G O లో wording తప్పగా ఉన్నదట మళ్లా దానిమీద ఆందోళన చేస్తే మళ్లా టిమిటిని వేస్తే, ఆ రిపోర్టు గత సంవత్సరం వస్తే, మళ్లా ప్రభుత్వం జి ఒ మినిమం వేజెన్ నిర్ణయిస్తూ యిస్తే మళ్లా టిడింగ్ తప్పు అని ఛాలెంజి చేశారు—ఇప్పుడు అది ప్రోకోర్టు ముందు వుంది ఎంత సమస్యవంతమైన ప్రభుత్వం? ఇది లాలూచియా 'కార్మికవర్గ వ్యతిరేకతా కార్మికులకు మినిమం వేజెన్ నిర్ణయించింది 1960 నుంచి 64 దాకా యీ విధమైన వర్డింగ్ తప్పయిచ్చి ప్రోకోర్టులో ఛాలెంజి వేయడానికి అవకాశం యిచ్చింది ప్రభుత్వం 60 వేలమంది కార్మికులు సమ్మె చేస్తే బాధ్యత కార్మికులదా, ప్రభుత్వానిదా? నిజామాబాద్ జిల్లాలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ బలం ఎంత? గుంటూరు జిల్లాలో ఒక గ్రామంలో వున్న పార్టీ సభ్యుల సంఖ్య అంత లేదు అటువంటివోట 25 వేలమంది సమ్మె చేస్తుంటే దీనికి కారణం ఎక్కడ వుందో పరిశీలించమని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను జూట్ పిల్సు వున్నాయి ఏలూరు జూట్ పిల్లులో 1-10 మంది సమ్మె చేస్తున్నారు గుంటూరు జూట్ పిల్లులో చేయబోతున్నారు ఏలూరులో 24 ఫిబ్రవరినుంచి చేస్తున్నారు వేజ్ బోర్డు వేయాలని 59-60 లో సమ్మె, అది తొందరగా రిపోర్టు యివ్వాలని 60-61 లో సమ్మె, ఆ రిపోర్టు అమలు పరచేట్టు ప్రభుత్వం జి ఒ యివ్వాలని మరొక సమ్మె అన్నీ జరిగిన తరువాత యిప్పటికీ అమలు జరపక పోతే ప్రభుత్వ ఆర్డరులుకూడా ఢిక్కరిస్తే ఏలూరు గుంటూరులలో సమ్మె దీనికి బాధ్యత ఎవరిది? ప్రభుత్వం ఆర్డరుని జారీ చేసినా యజమానులు ఒప్పుకోకపోతే అసమర్థత కాదా? ప్రభుత్వం కయగలిగిందేమీ లేదన్నమాట అది కార్మికులను ఆదుకోలేని ప్రభుత్వమన్న మాట చీరాల గ్లాస్ ఫ్యాబ్రికీలో సమ్మె 400 మంది గుంటూరులో 13 సంవత్సరాలనుంచీ పని చేస్తున్న గుమాస్తాలను—మెట్టుపల్లి కోటయ్య నాగేశ్వరరావు అనువారలను పిలిపించి తీసిస్తే వారు నిరాహార వ్రతం చేస్తుంటే వారికి అండగా 20 వేలమంది కార్మికులు ప్రదర్శనలు చేస్తుంటే—కార్మికులను ఎవరో రెచ్చగొట్టారనడం కంటే—అసిస్టెంటు లేబరు కమిషనరు ముందు తీసుకుంటామని వాగ్దానం చేశారు నిరాహరిస్తే ఏమిచేస్తానన్నాడు మళ్లా కమిషనరు వెళ్లాడు, పరిష్కారం కాదు, ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొని కార్మికులను ఆదుకోవాలో దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను మన ప్రభుత్వం గుమాస్తాలకు ఏ రులు యిచ్చారు మొత్తం ఒక కోటి 50 లక్షలు యివ్వాలంటే ఎంతో ప్రయాసపడి ఎంతో ఆలోచన చేసి చేసినా—వారికి సంతృప్తి కలిగించలేదు టుమాన్ టిమిటి రిపోర్టు సంతృప్తి కలిగించలేదు, ప్రభుత్వమిచ్చినదీ సంతృప్తి కలిగించలేదు ఒక రూపాయి పెంచితే రెండు రూపాయలు దొంగ మార్కెట్టు వారు దారిలోనే కొట్టేస్తున్నారు ధరలు పెంచడం ద్వారా దొంగమార్కెట్టులో జేబులు కొట్టేవారిని అది పులో పెట్టకండా యిచ్చామని చెప్పి సంతృప్తి పడమంటే ఎట్లా? ఏ రూపాయలు పెంచితే వదిరూపాయలు ధరల పెరుగుదలవలన ఖర్చు పెరుగుతోంది ధరల పెరుగుదలకు అనుగుణంగా కరువు

శత్రుం పెంచాలనే సూత్రం పాటించకపోతే కార్మికులను, మధ్యతరగతివారిని ప్రభుత్వం గొంతుక తోసినట్లు, పెట్టుబడిదారులకు, స్వప్రయోజనపరులకు గుత్తా వ్యాపారం చేసేవారికి మరింత లాభం చేకూర్చినట్లు అవుతుందితప్ప మరొకటి కాదు అందువల్ల, ఆ పని చేయకపోతే యీ పరిస్థితి సర్దుమూగదని గుర్తు పెట్టకోవాలని ముఖ్యంగా మరచిచేస్తున్నాను ధరలను అనువులో పెట్టడం ఎల్లా అంటే—ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు వెళ్ళితే ఎక్కడో ఇప్పటికీ 00 రూపాయలకు అమ్ముతామని అన్నట్లుగా వార్త కూడా అదేంతవరకు నిజమో తెలియదు నందాగారు ఇట్లాగే ఒకటి నమ్మారు People who have got an increase in D A come and complain that over night the prices have increased and they are worse off When the emergency started the Traders said "Do not introduce control We will be self-regulated" But they have let us down ఇది కొంచెం గుర్తులో వున్నట్లయితే వాగ్దానాలతో, ఉపన్యాసాలతో, శిర్కానాలతో జరుగుతుందనుకుంటే చాల పొరపాటు ఉంది హిందూస్థాన్ లో లూటీలు జరుగుతున్నాయట ప్రభుత్వాన్ని అర్థనైజ్ట్ గా ట్రగుల్ చేయడం న్యాయమైన కోర్కెలను తీర్చకపోతే—ఉత్తర హిందూస్థాన్ లో దుకాణాలలో లూటీలు జరిగితే—యు పి లో మంత్రి శ్రీ జగ్ మోహన్ సింగ్ సాగి, సివిల్ సప్లయ్స్ మంత్రి విధానసభలో యీవిధంగా చెప్పారు "If food traders go on increasing the prices it will be natural for the poor to loot their shops" తరువాత, నిజలింగప్పగారు మైసూరులో యీవిధంగా చెప్పారు "Middlemen who were responsible for the rise in prices should be controlled or liquidated" ము ముఖ్యమంత్రిగారు జాగ్రత్తగా వ్యవహరించకపోతే విప్లవం దేశంలో వస్తుందిని బెంగాల్ కరువునదవహించారు వీటినరువులో పెట్టడానికి తీసుకోవలసిన సత్వర చర్యలు కొన్ని వున్నాయి శ్రీ టి టి కృష్ణమాచారిగారు one of the two major problems that worried him was the price problem and the other thing being the problem of unaccounted money అనెక్కొంటెక్ మనీని ఇప్పుడు అనెక్స్లయిడ్ మనీ అంటున్నారు అది బ్లాక్ మనీ, దొంగ డబ్బు రైతాంగం పోరాడితే దౌర్జన్యం అంటారు కాని బ్లాక్ మనీని అనెక్కొంటెక్ మనీ అని అదికూడ కటువుగావుందని మర్యాదగా అనెక్స్లయిడ్ మనీ అని టి టి కృష్ణమాచారిగారు బడ్జటు ఉపన్యాసంలో చెబుతున్నారు ప్రభుత్వానికి లెక్కలు యివ్వకుండా దొంగతనంగా జేబులో వేసుకొనే డబ్బుకు ఇటువంటి మర్యాద అయిన పదాలు వాడుతూ యీ విధంగా సమర్థించేసద్ధతి తప్ప ఇప్పటికైనా దొంగమార్కెటును అరికట్టాలి ప్రభుత్వ పన్ను విధానంలో మార్పు రాకపోతే యిది సాధ్యం కాదని మనవి చేస్తున్నాను నీడ్ శేడ్ వేజ్ ఎంత అనేది యూనియన్ లేబర్ మినిస్ట్రీ ఒక అంచనా వేసింది 1955 ప్రైన్ ఇండెక్స్ ప్రకారం కనీసం 125 రూపాయలు యివ్వాలంది 1962 ప్రైస్ సెన్ ప్రకారం 140 రూపాయలు యిస్తేగాని నీడ్ శేడ్ కాదు బీహార్ స్టేట్ గవర్నమెంటు 1958 ప్రైన్ ఇండెక్స్ ప్రకారం 153 రూపాయలు అంది, ఫామిలీ ఇన్ కం ఫంక్షన్లీ వచ్చేవారికి

25% of the total families get Rs 50 or less

40% between Rs 51 and 100

30% between 101 and 200

5% of the earners families Rs 250 and above

140 రూపాయలు వుండాలని యూనియన్ లేజర్ మినిస్ట్రీ చెప్పిన తరువాత—
140 రూపాయలలోపు వున్నవారిని లెక్కవేస్తే కొన్ని లక్షల కుటుంబాలున్నాయి
సమగ్రత కలిగి, ఆర్థిక శాఖ వుచ్చుకున్న మంత్రిగారు రోజుకు 1-12-0 యిచ్చే
కార్మికులకి యీ ధరలలో బ్రతకడానికి బడ్జటు వేసేపెట్టితే సంతోషిస్తారు ప్రభుత్వ
ఉద్యోగులకు 5 రూపాయలు పెంచి సంతోషించమనడంకంటే—వారి కుటుంబాలు
బ్రతకడానికీ బడ్జటు వేసేపెట్టితే ఫీజుకూడ యిచ్చుకుంటారు దేశం మొత్తం
మీద ఏ విధంగా యింక కుటుంబాలు బ్రతకాలనే విషయం పరిశీలించకుండా—
దేశంలో నిరుద్యోగం పెరుగుతోంది ఫస్ట్ ప్లాన్ చివరకు 59 లక్షలు, రెండవ
ప్రణాళిక చివరకు 90 లక్షలు, మూడవ ప్లాన్ అఖిరికి 120 లక్షలు, యీ సారి
140 లక్షలు అంచనా అనే అభిప్రాయం చెబుతారనుకొండి నిరుద్యోగం వున్నదనే
విషయం పరిశీలించి కొంత ఆలోచన చేయాలని కోరతున్నాను ప్రైవేట్
ఇండెక్స్ కెరుగుతోంది కన్సూమర్ ప్రైవేట్ ఇండెక్స్—47 ను base year గా
తీసుకుంటే 1951-52లో 100, 1955-56లో 100 1956-57లో 121 1957-58లో
128, 1958-59లో 124, 1959-60లో 131, 1960-61లో 133, 1961-62లో 138,
1962-63లో 142 వుండి ఈ మధ్య గోడుమలు కెడి కి 15 వయస్సు పైసలు పెరిగింది
రైస్ స్టాంట్ యీ మధ్య రెండు నెలల కాలంలో 44 నుంచి 74కు పోయాయి
డెవలప్ మెంట్ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము విద్య వుంది అని చెబుతారు
డెవలప్ మెంట్ కార్యక్రమాలలో అనంతపురం జిల్లాలో సెంట్రల్ జైలు కట్టు
తున్నారట అది మి డెవలప్ మెంట్ కార్యక్రమము? బేసిక్ గా మన విధా
నాలలో మార్పులు లేక పండా వున్నప్పుడు—చేస్తే ముందుకు తీసుకు వెళ్లడం
సాధ్యంకాదు పన్నులు విధించి వేస్తున్నారనే దానిని గురించి ఒక్క విషయం
చెబుతాను కేంద్ర ప్రభుత్వం 1100 కోట్ల పన్నులు చెయ్యాలన కొండి రాష్ట్రాన్ని
610 కోట్ల పన్నులు చెయ్యమంది మొత్తం 1710 కోట్లు మూడేండ్లలో 1900
కోట్ల పన్నులు చేకూర్చు ఇంత పన్నులు చేసిన తరువాత—సెంటరులో రిలీఫ్
యిచ్చారట సబ్సిడీ మీద తీసేశారట ఎక్స్ నైజ డ్యూటీ మొత్తం లిస్టు చూస్తే
5 నుంచి 12 వస్తువులకు పెరిగింది అగ్గిపెట్టి, కిర్రనాయిలు, గుడ్డ, కాగితం,
పంచదార, టీ—అన్నిటిమీద పెరిగింది 8 కోట్లు వున్న పంచదారకు 46 కోట్ల
పంచదార మార్కెటులో దొరకకుండా పోతుంది? కిర్రనాయిలు డబ్బా పెరుగు
తుంది—ఇంటింటా దీపాలు అర్చుతారా? ఎక్స్ నైజ డ్యూటీ పెరిగినదానినుంచి
రిలీఫ్ కలిగించి ఎక్కడ వేయాలో అక్కడ వేసేవద్దని చేయాలని అడుగుతున్నాను
ఆ రకంగా చేయకపోతే budget for fighting, not for planning అనుకోవాలి
కాని మరొకటి కూడా అలాంటి వద్దతి మానకోవాలి మంచి కార్యక్రమాల
లిస్టు కావాలంటే మీకంటే ఎక్కువే ఇస్తాను అసలు basic policy లో మార్పు

రాష్ట్ర అందుకే ఆలోచించాలని కోరుకున్నాను Tax relief చాలా ఇచ్చారు
పెంపాది చాలా relief ఇచ్చారు 1960-61 లో income tax 155 కోట్లు
పైన వుంటే 962-63 లో 157 కోట్లకు తగ్గింది Wealth tax 231 లక్షల
నుంచి 25 లక్షలకు తగ్గింది Profits Tax 114 లక్షలనుంచి 5 లక్షలకు తగ్గింది
కార్పొరేషన్ టాక్సు 167 కోట్లు ఉండేది 145 కోట్లకు తగ్గింది వారందరికి
reliefs, burdens ఎవరికి— people కు, మొత్తం ప్రజాశాసక అధ్యక్షులు ఎక్కడకు పోయాయి?

“Businessmen should affirm and realise that they possess a power that is greater than any limitation on it, and that there is dwelling in them that power that is supreme and which is the only power lords, barons and gentry fly as under when this great truth is recognized” ఈ మాటలు వ్రాసిన ఎవరో చెప్పమంటారా? C. V. R. అనేవాడు సేన్ రామకృష్ణ దాల్మియా వ్రాసాడు ఎప్పుడు దొంగలించి జైలులో కూర్చున్న ఆయన, కలాంటి ధైర్యం వారికి ప్రభుత్వ పరివహారంలో కలుగు తోంది పెద్ద వారికి ఇచ్చే నష్టపరిహారాలు, రాజభరణాలు తెగించాలని కేంద్ర పార్లమెంటులో భూపెన్గుప్త బిల్లును ప్రవేశ పెడితే మంత్రి హాజరైతేను చెబుతున్నాడు—

“The Government was duty bound morally and ethically to honour the commitment made to the princes by the late Sardar Patel at the time of the integration of the States.”

అ బ్లీ ఆలఖాన్ గారు చెబుతున్నారు—

“So far as the present incumbents are concerned, I feel there is a word of honour and that has to be respected”

ఎవరి లో—మహారాజులకు, నవాబులకు ఈ గౌరవం మనమందరము pledge చేసిన వారికికూడా ఇవ్వాలి కదా!

“We believe that it is an inalienable right of the Indian people as of any other people to have freedom and to enjoy the fruits of their toil and have the necessities of life so that they may have full opportunities of growth. We believe also that if any government deprives the people of these rights and oppresses them the people have a further right to alter it or to abolish it.”

ఇది మనం 1౯౩0 జనవరి 26 న తీసుకున్న independence pledge లోని preamble ముఖ్యమంత్రిగారికూడా దానిక్రింద సంతకం చేసి ఉంటారు ఈ వాగ్దానం మరచిపోవచ్చునా— మరచిపోలేము కదా! మహారాజులకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలు మరచిపోకూడదంటే దేశానికి ఇచ్చిన వాగ్దానాల సంగతి కరాచి తీర్మానంలో చెప్పారు—

“In order to end exploitation of the masses, political freedom must improve real economic freedom of the starving millions” మరల 1948 లో ౧౯౪౮ manifesto లో చెప్పారు

‘The most vital and urgent of India’s problems is how to remove the curse of poverty and raise the standard of the masses. For this purpose it will be necessary to plan and co-ordinate social advancement in all its many fields, to prevent concentration of wealth and power in the hands of individuals and groups, to prevent vested interests inimical to society from growing’

ఈ వాగ్దానాలన్నీ మనీచీ పోయారు ఇన్ని వాగ్దానాలు చేసినతరువాత, ఇన్ని ప్రశ్నలు వేసిన తరువాత జరిగిందేమిటో మూలనోబిస్ కమిటీవారు చెప్పారు

“There can be no doubt that in part atleast the working of our planned economy has encouraged the process of concentration by facilitating and aiding the growth of big business in India. The conclusion seems justified that even after ten years’ planning and despite fairly heavy schemes of taxation on the upper incomes, there is a considerable measure of concentration in urban incomes. This would also hold for rural incomes as in their case, even burden of taxation is not heavy on the higher ranges of incomes”

గ్రామాలకు వచ్చేసరికి పైవారికి పన్నులులేవు ఇక్కడ కూర్చున్న జమీందారులకు ఎంత పన్నులు చెప్పండి ఇలాంటివి జరిగిన తరువాత దేశంలో వ్యత్యాసాలు పెరుగక ఏమి అవుతాయి చెప్పండి 1950-60 ల మధ్య వెయ్యి కోట్ల నుంచి 2300 కోట్లకు పెట్టుబళ్లపై లాభాలు పెరిగాయి Concentration విషయం మాస్తే, paid up capital 1960లో 17.6 కోట్లు ఉంటే అందులో ఏడు కుటుంబాలకు 776 కోట్లు అందులో తాతా, బిర్లాలకు 600 కోట్లు ఉన్నాయి ఆ బిర్లాగారి కే మనం కట్టబెట్టిన ఫ్యాక్టరీలు చాలా వున్నాయి సిరిపూర్ వేవర్ మిల్లు బిర్లాగారికి- 60 లక్షలు సంవత్సరానికి లాభం సర్ సిల్కు ఇచ్చేసాము దాని విషయమై జి సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పాలి అస్సెస్టాంట్ యిచ్చేసాము అల్విన్ మెటల్ వర్క్స్ పై 1960-61లో 16 లక్షలు లాభం వుంటే, 1961-62లో 23 లక్షలు ఈ సంవత్సరం 35 లక్షలు లాభం వచ్చింది అన్నీ బిర్లాగారికి కట్టబెట్టి foreign capital తో కూడా collaborate చేయడానికి అవకాశం ఇచ్చాము పబ్లిక్ సెక్టర్ లో రావలసిన విశాఖవట్నం ఎరువుల ఫ్యాక్టరీని ప్రవేటు ఫరమ్ కు ఇచ్చి foreign loans కు అవకాశం ఇస్తే- ఇప్పుడు ప్రశ్న వస్తే loans terms కూడా ప్రభుత్వానికి తెలియవట ఈ పద్ధతిలో పెరుగుతున్న పెరుగుదలవల్ల సంపద కొద్దిమంది చేతుల్లో కేంద్రీ రింపబడి సామాన్య ప్రజల పరిస్థితి దిగజారిపోతున్నది బ్యాంకులను జాతీయం చేయాలని చెప్పాము అఖిలపక్ష కార్యచరణ సమితివారు నాలుగు మఖ్యమైన సూత్రాలు చెప్పారు పన్నులు వేయాలని కేంద్రం వత్తిడి చేస్తోంది కేంద్రాన్ని వారు కూడా unearth 100 crores of unaccounted money, బిజయానంద పట్నాయక్ గారు భువనేశ్వర్ లో చెప్పారు- 20 కోట్లకుపైగా unaccounted money వుందని దానిని unearth చేయండి Stop tax evasion and collect income tax arrears Arrears 200, 200 కోట్లవరకు ఉంటాయని Public Accounts Committee చెప్పింది So wastage and corruption,

Wastage సంగతి చెప్పాలంటే లెక్కలేదు మొన్ననే లోక్ సభ Public Accounts Committee చెప్పింది Khadi and Village Industries Board కు 42 కోట్లు సబ్సిడీ క్రింద యిస్తే అదిపోయింది, చివరకు లోన్ క్రింద యిచ్చింది కూడా 60 సంవత్సరాలవరకు కట్టలేము అన్నారు ఇటువంటి చాదస్సు పనులవల్ల ఎంతనష్టం ఉంటున్నదో ఆలోచించాలి బ్యాంకుల నేషనలైజేషన్ కూడా మనం చెప్పింది గుర్తుంచుకోండి

"All the sources available for investment should be subject to control and direction of the State. The State should set up a Finance Corporation for financing industries. Banking and industries should be nationalised." ఎవరండి చెప్పింది ఇది? Report of the Economic Programme Committee of A I C C అందులో సభ్యులు ఎవరు - పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, అబ్దుల్ కలాం ఆజాద్, జయప్రకాష్ నారాయణ్, ఎన్ జి రంగా, జె సి కుమారప్ప అచ్యుత్ పట్వర్ధన్, ఎప్పుడు చెప్పింది - 1948లో చెప్పారు అయిదు సంవత్సరాలలో చేయాలి అన్నారు 1952 వచ్చేసరికి గడిచి అయిపోయింది, ఇది 1964 బ్యాంకులలో 29 కోట్లు పెట్టుబడి పెడితే, 1600 కోట్లు డిపాజిట్లు ఉంటే, దానివల్ల లాభం 23 కోట్లు అయితే - open results 21 కోట్లు, ఇంకా secret results ఉండవచ్చు - State Bank సందర్భంలోను L I C సందర్భంలోను యిచ్చినవిధంగా compensation ఇస్తే ఏ 47 కోట్లలో అవుతుంది Market value ప్రకారం యిచ్చినా 50 కోట్లు అవుతుంది సంవత్సరానికి 10 కోట్లు లాభం ఏస్తుందనుకున్నా ఏ 8 సంవత్సరాలలోనో 1600 కోట్లు మన చేతికి వస్తుంది ఈ వివరాలతో భువనేశ్వర్ కాంగ్రెస్ లో Pamphlets కాంగ్రెస్ M Ps మాజీ మంత్రులు పంచిపెట్టారు ఇక్కడ వారు వెళ్ళి ఉంటారు త్రోసిపారేశారుకోండి - జబర్దస్తీ చేసి, డబ్బా యిచ్చి చేయడం మంచిదే కాని ఆగండి అన్నారు జాతీయం చేయడం ఆకాలట! ఎందుకోనండి 128 కోట్లు రూపాయలు బ్లాక్ మార్కెట్ చేయడానికి, స్పెక్యులేషన్ కు, 188 కోట్లు ధాన్యం నిల్వచేసి కార్తీక మాసంలో జనాన్ని చంపడానికి! Stock market speculation కు 100 కోట్లు వెంచడానికి! ఈ విధంగా bank amounts loot చేస్తున్నారు, బ్యాంకులను ప్రభుత్వరంగంలోనికి తీసుకోవాలని మేము అన్నాము Scrap prohibition in Andhra Districts, Nationalise Scheduled Banks మేము యిచ్చిన సూచనలలో యిక్కడ చేయగలిగింది చేద్దాం అన్నాము Denationalization ఆపండి రాజమండ్రి పేపరుమిల్ల విషయమై ఇప్పటికీ ఆగింది ప్రైవేటు సెక్టరుకు పేర్లు అని ఏవో అంటున్నారు Industrial Development Corporation పెడితే వివియన్ బోస్ కమిటీలోని ఒక ముద్దాయి ఒక డైరెక్టరు ఆ విధంగానే ప్రైవేటు సెక్టరు అంటే మరల డైరెక్టర్లుగా వస్తారు ప్రైవేటు సెక్టరు స్వప్రయోజనాలకు పబ్లిక్ సెక్టరు గురికాకూడదు కాకాని వెంకటరత్నంగారు R T C గురించి చెప్పారు

Mr Deputy Speaker — Now the House stands adjourned to 8-30 a m tomorrow

1-30 P.M The House than adjourned till Half past Eight of the clock on Tuesday, the 3rd March, 1964

